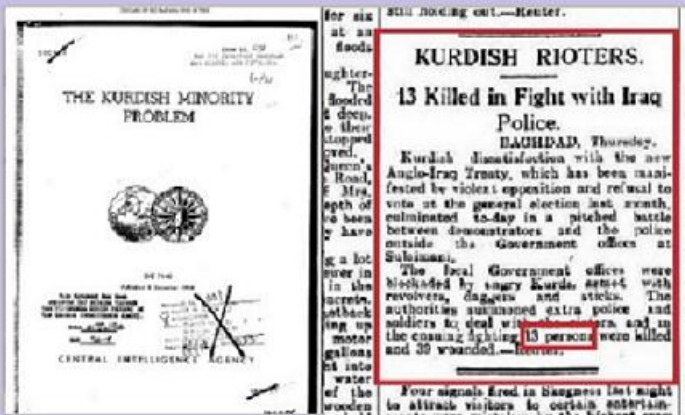

هه‌وایی کوردستان و کورد له به لگه‌نامه‌و رۆژنامه بریتانیی و ئەمه‌ریکییه‌کاندا

به‌رگی دووهم

نامادکردن و وەرگیرانی : پرۆفیسۆر. دکتۆر یاسین سەردەشتی
زانکۆی سلێمانی

2019

پيشه‌کيى :

ناشکر ايه که به‌لگه‌نامه‌و روژنامه‌کان به‌هاو نرخیکی زور گرنگ و بيشوماریان له‌لیکو‌لینه‌وه مرو‌فایه‌تییه زانستی و ئەکادیمییه‌کاندا هه‌یه‌و بوونیان سه‌رچاوه‌ی پته‌ویی و ره‌سه‌نی هه‌ر کاریکی سه‌رکه‌وتوه‌ه ، چونکه هه‌وال و زانیارییه‌کانیان ده‌گونجیت هینده وردو راسته‌وخو بن که له بیره‌وه‌ریی و سه‌رچاوه جیاوازه‌کانی تردا وابه‌ئاسانی ده‌ست توێژهر نه‌که‌ون، به‌تایبه‌ت ئەگه‌ر ئەو به‌لگه‌نامه‌و روژنامه‌نه‌هی ده‌وله‌تانیکی زلهیزو خاوه‌ن میدیای ئازادی وەك بریتانیا و ئەمه‌ریکا بن، ئەو دوو ده‌وله‌ته‌ی که به‌دریژی سده‌ی نۆزده‌یه‌م و سه‌ده‌ی بیستم، له‌سو‌نگه‌ی به‌رژوه‌ندیی و بایه‌خیانه‌وه، رو‌لکی گرنگیان له‌ دارشتنی رووداوه‌کان و ئاینده‌ی روژه‌ه‌لاتی ناوه‌راست به‌گشتیی و چاره‌نووسی گه‌لی کورد به‌تایبه‌ت بینیه‌وه هه‌واله‌کانی کوردستانیش له‌به‌لگه‌نامه‌و بابه‌ته‌ میدیاییه‌کانی ئەم دوو ده‌وله‌ته‌ میژووسازه به‌به‌ر فراوانیی ره‌نگیداوه‌ته‌وه .

خوینهرانی خو‌شه‌ویست، ئەم نووسراوه‌ی به‌ره‌ست ئاماده‌کرن و وه‌رگیرانی ژماره‌یه‌ك به‌لگه‌نامه‌و روژنامه‌ی بریتانیی و ئەمه‌ریکیه به‌زمانی ئینگلیزیی، که هه‌والی میژوویی سه‌باره‌ت به‌ کوردستان و کورد گرتوته‌خو له‌ئه‌رشیفی نیشتمانیی ئەو ده‌وله‌تانه‌دا هه‌لگیراوه، هه‌ندیکیان بو سه‌ده‌ی نۆزده‌یه‌م و هه‌ندیکی دیکه‌شیان بو سه‌ره‌تاو ناوه‌راست یان دواچاره‌کی سه‌ده‌ی بیستم ده‌گه‌ر پته‌وه . هه‌واله‌کانی ئەم به‌لگه‌نامه‌و روژنامه‌نه‌ فره‌ه‌نگن، به‌لام به‌گشتیی بابه‌ت و چیرۆکی ئەوتویان تیداوه‌ که بو یه‌که‌مین چاره‌ بیه‌سترین و بگه‌یرینه‌وه، ئەوه‌ی له‌رووی فه‌ره‌نگیی و که‌لتووریی و هه‌روه‌ها میژوویشه‌وه به‌هاو نرخیکی گرنگ و تابه‌تی خو‌ی هه‌یه .

شایه‌نی باسه، ئەو ریبازه‌شی له وه‌رگیرانی بابه‌ته‌کاندا گیراوه‌ته‌به‌ر جیاوازه، له‌هه‌ندیك بابه‌ت و له‌هه‌ندی شویندا، شیوازی وه‌رگیرانی راسته‌وخو ده‌قه‌کان گیراوه‌ته‌به‌رو له‌هه‌ندیکی دیکه‌شدا ئیه‌وه‌رۆك و بوخته‌ی زانیارییه‌کانی جیه‌گی مه‌به‌ست و نووسراوه‌کان

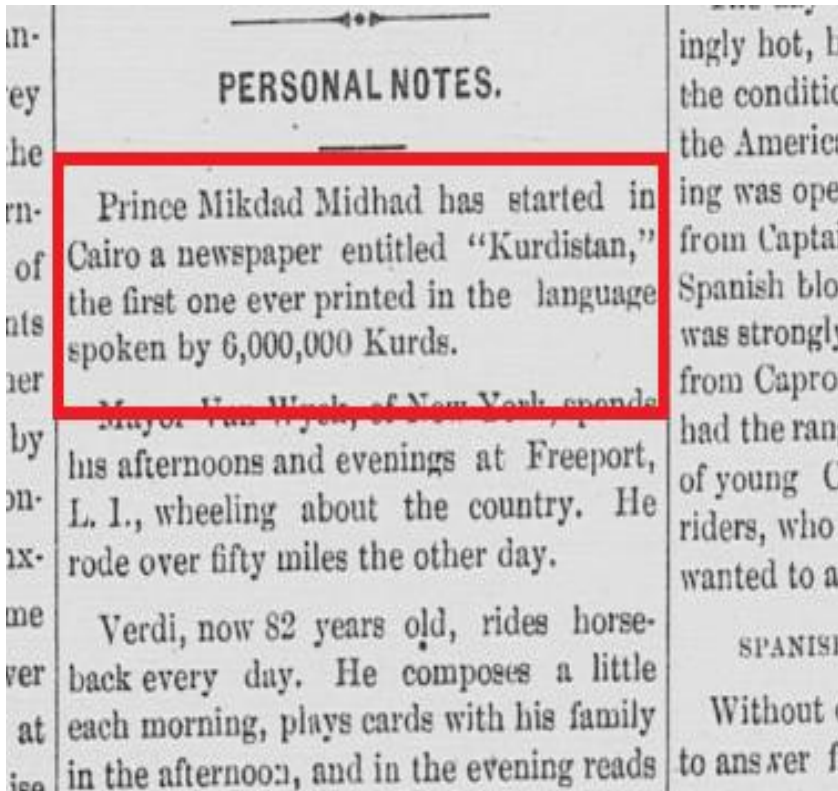
خراوتەبەردەست. ھەروەھا ھیچ چوار چۆنەھەکی کاتیی و بواریکیش
بۆ ریکخستنی بابەتەکان نەگیراوتەبەر. جگە لەوێ یەك دوو بابەتیش
جیاوازی و پیم باش بوو لەدوو تۆی ئەم نووسراوەدا شوێنیکیان بۆ
بکەمەو.

خوێنەری بەریز، ھەروەك پێشتر بەلێن نەوستان و بەردەوامبوونمان
پێدابون، وا بەرگی دووھمی ئەم کتێبەشمان نامادەو بلاوکردەو، کە
بابەتی زۆر گرنگ لەخۆدەگرن، بابەتگەلێك دەشیت و امان لێیکات بە
دیدیکی رۆشنترەو پڕوانینە میژووی خۆمان و بەسەلیقەھەکی
کارامەترەو ھەنگاو بۆ نووسینەوێ بەدین. ھیوادارم لەئایندەشدا ئەو
ئەركەھێ کە خستومانەتە سەرشانمان تەواوی بکەین و ھیوای
سەرکەوتن بۆ ھەموویان دوخوازم و ھەر بژین.

پروفیسۆر. دکتۆر یاسین سەردەشتی
بەشی میژوو/کۆلێجی زانستە مرقایەتیەکان
زانکۆی سلیمانی/ 8 ی ماری 2019

ههوالی بلاوکردنهوهی روژنامهی کوردستان

روژنامهی ئهمهریکیی (Tazewell Republican) که له 7ی جولای 1898دا، چاپ و بلاوکر اوتهوه، له بهشی تیبنیییه کهسییهکان، ههوالی بلاوکردنهوهی روژنامهی کوردستانی لهقاهیره لهلایهن میقداد مهدهت بهدرخانهوه راگهیاندووه. بهپی وتهی روژنامهکه، ئهمه یهکهمین روژنامهیه که بهزمانیک بلاودهکرتهوه که 6000000 شهس ملیۆن کورد قسهی پیدهکات.

کوردستان دایکی شارستانییه تی جیهانه

روژنامه ی ئهمه ریکی (The Corvallis gazette) که له 9 ی فبرایه ری 1894 دا، چاپ و بلاوکراوه ته وه، له ژیر سه ر دیری " مؤنمینه ت هکانی میسه ردا " نووسه یویه تی: "دۆزینه وهکانی ئه وه دواییه ی میسه رو کالدیبیه کان به لگه ی ئه وه ن، که ویرای ئه وه ی ئه وه مؤنمینه تانه بو سه رده می 5000 سال پیش زاین ده گهرینه وه، به لام ئه وه سنوریک بو سه رچاوه میژووییه کانمان پیکناهینه ی. ئه وان به لگه ی ئه وه به ده سه ته وه ده دن که ریشه ی ئه م گه له بو ناوچه ی روژئاوای ئیران ده گهرینه وه. کوردستان و لورستان چه ندین شوینه واری دیرینان تیدایه زیاتر له ههر شوینیکی دیکه که له جیهاندا کۆلینه وه ی له باره وه کرابی. شارستانییه تی بابل و ههروه ها شارستانییه تی چینیش، هه ردووکیان له وانیه له م ناوچه یه هاتبن. ههروه ها له وانیه زانیاریمان له و کاتانه وه ده سته وه ی که زور له وه دیرینه تره که پیشتر ده مانزانی.

Egypt's Monuments.

Recent discoveries in Egypt and Chaldea indicate that, although the monuments there carry us back about 5,000 years before the Christian era, they do not constitute the limit of our sources of history. They indicate the origin of these people to have been in western Persia. Kurdistan and Luristan show more ancient remains than have been studied in any part of the world. The old Babylonian civilization and Chinese civilization both come probably from this region, and it may yet yield us knowledge of times far earlier than any that we know of.—Chicago Tribune.

کوردستان هەرمیکی مەزنە لەپینج هەرمیکەهێ تورکیا

روژنامەى ئەمەریکی " (OKLAHOMA CITY TIMES) کە لە ١٠ ی جونی ١٩١٩ دا چاپ و بڵاوکراوەتەوە، دەلێت: "ئەندۆل، لە هەواڵەکانی کۆنفرانسی پارێس ئاماژەى پێدراوە کە یەکێکە لەو پینج هەرمیکە گەرمیکەهێ کە تورکیای بۆ دابەشکراوە، کە دەکەوێتە نیوان دەریای سپی ناوەراست و دەریای رەش، ئەو هەرمیکەهێ شوینی مەزنترین دانیشتوانی تورکە کە ژمارەیان ٧٠٠٠٠٠٠٠ هەوت ملیۆنە، مەزنترین چوار هەرمیکەهێ دیکەى تورکیا بریتیبە لە: ئەرمینیا و سوریا و میسۆپۆتامیا و کوردستان".

6, New York; date arrival here, June 15.

Organization, 141st infantry, S. O. S., 149 officers, 480 men; date arrival U. S., June 8, New York; date arrival here, June 15.

Anatolia, mentioned in the news from the peace conference in Paris, is the name of one of the five large provinces or districts into which Turkey is divided. It lies between the Mediterranean and Black seas, and the district is the home of the greater part of the Turkish population, numbering about 7,000,000 people. The other four great districts of Turkey are Armenia, Syria, Mesopotamia and Kurdistan.

Woman Thinks She Can't Talk Enough

"I had gall stones for 14 years

Try The...
all druggists

The
W
Perso
market—

نهرینلا

روژنامه‌ی نهمریکی (The Richmond palladium and sun-telegram) که 6 ئه‌پرئی له 1907 دا، چاپ و بلاوکر اوتهوه، له‌باسی نهرینلادا ده‌ئیت ئهو ناوه‌یه که له‌سئیه‌مین شه‌ری گه‌وره‌ی نیوان ئه‌سکه‌نده‌رو داریوش نراوه، که شاریکه ده‌که‌وئیه‌ی کوردستانی ولایه‌تی تورکی، و یه‌کیکه له‌ریگه‌کانی کاروانی نیوان به‌غداو موصل، که چل میل له‌باشووری روژه‌ه‌لاتی شارکه‌ی دوایانه. هه‌رچه‌نده جه‌نگه‌که له نهرینلا نه‌کراوه له‌شوینیکی دیکه که 30 میل لئیه‌وه دووره که ئهو دم به‌گه‌نگه‌میلا ناسراوه و به‌لام ئیستا به‌کارملیس ده‌ناسری.

The Battle of Arbela.

Arbela, which gave its name to the third great battle between Alexander and Darius, is a town in the Turkish vilayet of Kurdistan, on the caravan route between Bagdad and Mosul, about forty miles southeast of the latter city. The battle, however, was not really fought at Arbela, but at a place about thirty miles distant, which was then called Gangamela, but now known as Karmelis.

A curious feature the heart is. That organ has no nerves of sensation, and consequently a pain in the heart is an utter impossibility.

كوردان له تاو برسیتیی په لامار ددهن.

به گویره هی ههوانیک که له روژنامه هی ئه مهریکیی (Daily gazette) که له مایوی 1880 دا، چاپ و بلاو کراوته هه، له ئاکامی برسیتی و قاتوقریی 4000 کورد روویان له شاری ماردين کردوه له تورکیای ئاسیایی و له تاودا په لاماری دانیشتوانه خو جیه که هی و ئه وروپییهکانی دانیش تووی ئه شو شاره ددهن و شوینه که تالانده کهن! ئه مهش به لگه یه که که به شیک له کوردانی کوچه به هوی برسیتی و دوخی خراپی ئابوور بیانه هه په ماری نیشته نییه کان داوه و گه شتکهره بیانییهکانیان روو تکر دوته هه.

with jewelry obtained by forged endorsements.

In consequence of the **famine** 4,000 koords are reported to have descended upon the town of Mardeen, in Asiatic Turkey, where they murdered natives and Europeans and plundered the place.

Official statistics show that our total exports of wheat and flour from

شیخ مەحموود و گورزی توندی فرۆکهوانانی ئینگلیز

رۆژنامەى بریتانیى (THE DAILY HERALD) که لەرۆژى شەممەى ریکەوتى 13ى مایۆى 1925دا، چاپکراوه، هەواڵێکى بەناونیشانى: "پیاوانى هیزى ئاسمانى لە شەردا لەعیراق. هێرشىکى سەرکرده کورده که بەرى پێگیرا" بلاوکردۆتەوه، دەلالت که پیاوانى هیزى ئاسمانى لەشەرىکى توندا بەشدارىیان کردووه. ماوهێک لەمەوپێش، تەلەگرافیک لەبەغدادەوه گەیشتووه، باس لە روودانى شەرىک دەکات لە لیوای سلیمانى، پرۆپاگاندەکانى تورکخوازەکان هانى هیزەکاتى شیخ مەحمودى سەرکرده کوردیيان داوه، هەلوێستىکى توند بنوبینت و هێرش بکاته سەر هیزەکانى سوارەى لیقى سەر بە بریتانیا که لەریگەى نیوان سلیمانى و هەلبجەدا بووه. درێژەى تەواوى رووداوه که هێشتا نەگەیشتووه، بەلام هەر وەک دەزانریت، جگە لەو گورزەى هیزەکەى لیقى سروانوویەتى، لەلایەن فرۆکهکانەوه زیانىکى قورس بە پیاومخیلهکییهکان گەیهندراوه و هیزەکانى شیخ لەتارىکى شەردا پاشەکشەیان کردووه.

es, passed through the City of London yesterday on the way to the docks.

AIRMEN IN IRAK FIGHT

Attack by Kurdish Leader Repulsed

British airmen have taken part in a sharp fight in Irak.

For some time past (Reuter cables from Bagdad) intermittent fighting has been taking place in the Sulaimani district. Pro-Turkish propaganda, the message states, has induced the forces of Sheikh Mahmud, the Kurdish leader, to adopt a bolder attitude, and on Thursday he made a determined attack upon a cavalry regiment (Irak levies) which was on the march between Sulaimani and Balebja.

Full particulars have not yet been received, but it is known that heavy casualties were inflicted on the tribesmen by the aircraft, which were co-operating, in addition to these inflicted by the cavalry. The shiekh's forces drew off by nightfall.

دزینی پهیکره کهی مهلهک تاوسی ئیزیدییهکان

روژنامهی بریتانیی (The Sea coast echo) که لهبەر واری 12ی ئوکتۆبهری 1912دا، چاپ و بلاوکر اوتهوه، ههوا ئیکی به ناو نیشانی "تاوسی ئیزیدییهکان" بلاوکردۆتهوه و ده لئیت که زستانی پێشوو، خاتوو ماری شاژنی بریتانیا سهردانی هندستانی کردوو و لهوئ بهریکهوت له دهلی پهیکهریکی ستیلی مهلهک تاوسی خاوهندی پیروزی ئیزیدییهکانی له نمایشیدا بینوو و دواتر خاوهنهکهی داویانه به موزهیهکی بریتانیی. مهلهک تاوس لهبههشت لهسهر و فریشهکانهوه شوینی گرتوو. ئیزیدییهکان رهگهزیکن له کوردستان و ئهرمینیا و قهقاس بهر بلاون. لهو پر وایه دایه که پهیکه ره کهی مهلهک تاوس تهمنی بو 200 سال پیش ئیستا بگه ریته وه. له ناوهر استی کلکی پهیکه ره کهی مهلهک تاوس وینهیهکی کهسیایهتی ئیزیدی پیروزی (شیخ ئادی) نهخشینر او ه.

بزنامه له كوردستان

رۆژنامه‌ی ئەمەریکی (The Butler weekly times) که له 24ی
جونی 1894دا، چاپ و بلاوکراو هتهوه، باسیکی له ژێر ناو نیشانی "
باجهکان و باجدان" بلاوکردۆتهوه، که له رووی میژوو بییهوه ئاماژه به
شیوه‌ی باجدان دهکات له چهند ولاتیکی دیاریبکراو و ناوی
کوردستانی و هک و لاتیکی هیناوه، له سه مه تادا باسی له سازن ئانا
دهکات که باجیکی داهیناوه و له وانه‌ی وه رگرتوو که بانگه شه بو
فرۆشتنی کالاکان دهکهن و بره که‌ی 3 شیلینگ و 6 پینسه و له سالی
1856دا هه لگه راوه، پاشتر دینه سه ر ولاتی چین که له بهر ام بهر مافی
سولکردن له ناوچه یه کی دیاریبکراو، باجی خستۆته سه ر سو الکه ره کان!
ئجا دینه سه ر کوردستان و ده لیت : له چهند هه ریمیکی کوردستاندا،
سامانی تایبه تی تاکه کان خۆی له بزندا ده بینیته وه و به وه ش
ده خه م ئینریت، هه ربۆیه به زۆری باج به شیوه ی بزنامه له سه ر بز
وه ده گیریت!!

can observe."

Taxes and Taxation.

Globe-Democrat.

Queen Anne invented a tax on advertisements. Each paid 3 shillings and 6 pences to the government. It was abolished in 1858.

The Chinese government levies a regular tax on beggars, and gives them, in return, the privilege of begging in a certain district.

In several districts of Kurdistan the wealth of the individual property owner is estimated in goats, and he is taxed so much per goat.

The Roman republic was for a long time entirely maintained by the spoils of conquered nations and the tribute paid by the provinces.

Baxter estimates the taxes paid by the laboring classes of Great Britain on alcoholic liquors and tobacco at 6 per cent of their income.

The people of Italy are the most heavily taxed of any civilized nation. The state taxation equals 22 per cent of the earnings of the people.

Mulhall estimates that the annual taxes of the world aggregate the enormous sum of £870,000,000.

The Egyptian government pays interest on £12,000,000 Nile canal debt, £6,000,000 Suez canal bonds, squeezing the money out of the farmers.

Newspaper duty was invented by Queen Anne. It was originally a penny on each sheet, afterwards raised to 4 pence, and abolished in 1855.

Only a few years ago the Shah of Persia had a speculating governor, guilty of stealing the royal taxes, boiled to death in a closed caldron of water.

The inauguration of the modern system of taxation was in Venice, which levied taxes on lands and heavy duties on all manufactures and imports.

There is a tax on grave stones in England, and the man who wishes to inclose a grave by means of a fence or wall is compelled to pay dearly for the privilege.

Coffee is taxed £72 a ton in France £56 in Italy, £40 in Austria, £25 in Portugal, £22 in Norway, £20 in Germany and Spain, £15 in Russia and £14 in Great Britain.

The people of the United States pay more taxes than the people of any other nation on the globe. The

highways on legacies comes, and for the Roman c

In smil the el rent and but Will compelle pay in na venience kings in

Col

Lexing dination the histo in the So the press blage of

Urling, a was adva elaborate Dudley assisted of Louis fort and ton.

The B assembled, placing t head, aff ion was c was the assistant augural of the E uplifting Urling is the Univ He is a language Greek s rector of city. T Christ c church c

Boonv clone sw west of this aft blowing causing Boonvill severe.

L. Stepl mooring down at in the C an awnt greatly fall was streets v

بزنه رییەکی سەدهی بیستەم بۆ دزەکردنە نیو دەولەتە کوردییە سەرەتاییە دوورە دەستەگە

ئەم وتارە لە لایەن (جیم ھاوگاندەو) نووسراوە و لە رۆژنامەی (WATERTOWN DAILY TIMES) لە رۆژی سێشەممەیی ریکەوتی 26ی جونی 1973دا، چاپ و بلاوکر اووتەو. ئەو نووسییویەتی:

" ھەر وەك بابلی و ئاسورییەکان و ئیپراتورییەکانی دیکە کە، لەسەر پێدەشتەکانی دیرینی میسۆپۆتامیا سەریانھەڵدا و دارمان، سەدهی بیستەمیش نمونگەلێکی خۆی ھەیە کە ناوچە چیاوییە قەدەغەکر اووھکانی کوردستانی گرتوتەخۆ. گۆرانکارییەکان ناچار کەربوون کە بزینە نیو دۆلی چیاوییەکانو، ئەوھی لەسۆنگەیی جەنگەو شتیکی ئاسایی بوو.

ژیانی لادیی کوردانی زبرو قنوقیت، ھێشتا بەدەوری تەفەنگدا خولدەخوات، ئەوھی کە سیمبۆلی ناوھندی و بەرجەستەیی ئەم کۆمەڵگایە. مالات و رانە مەرو بزن کە زۆربەیی جار باشتترین ژووریان (گەورەیان) لە خانویەکی بەردیندا بۆ تەرخان دەکریت، ھەر و ھا رەزوباخێ قۆخ و سەوزەیی باش بایەخپێدراو.

ئەمبەستا، گروپێکی بچووی کورد بەلام لەرووی سیاسییەو گەنگ و بەبایەخ، کە لەدەرەو خویندویانەو پەروەردەبوون، خەریکن بۆ کوردستان بگەڕێنەو پالپشتیی ھاوچەرخوونە سنوردارەکی بن. لەناوچەیکدا کە پیاوانی بۆ ماوہییە چەند سەدەیکە ژیانین بە جەردایەتی و راوہو دەگوزەرنین، گەشوکردنی کۆمەڵ ھەولێکی لاوازی بۆ دراو. مالی خانەخووییە کە لەدییە کەدا ھێشتا ناوھندی کۆمەڵەکیە، لەم خاکەدا بێگانە ئەوھندە متمانەپێکراو بیت کە فیشەکیک نەنین بەتەختی ناوچەوانیو، ئیدی ئەو پینشوازییەکی شاھانەییە.

ئەوانەیی بۆ بینینی مەلامستەفا بارزانی سەردانیان دەکرد، ژینرالی کوردی گەریلاو سەرکردەیی نیو سەدهی ناسیونالیست، بەشیوہییەکی سروشتی زۆربەیی ناوچە بەر بلاوھکانی کوردستانی بەسەردەکردو.

پاشتر نووسەر باس لهخۆراکی سهرخوانی بارزانی بو میوانه
دهر هکیهکانی دهکات که خۆی له گوشتی مریشک لهسهر برنج و
باینجانی سور کراو هو کهباب و کفته دهکات لهگهل شهر بهتی پرتقالی
گوشراو... ههنگوینی خۆمالیی که راستهوخو لهشانهی کلۆردار هکانی
ئهو دهور و بهر هوه دهرده هینری، بارزانی بوخۆی هزی له قوڤ و
قهیسی و ههلوژه که بهری دار هکانی ئهوین، دواي نانخواردن جا
نۆرهی چای خهست و شیرنیه،

بارزانی بیزاریی خۆی سهبارت بهو دهر بری که نهیتوانیوه له
سههتای سالی 1972 هوه پيشوازی میوانانی روژ ناوایی بکات،
لهوکاتهوه پهيوهندیهکان لهگهل حکومهتی هیرا قدا بهغدادا تیکچۆتهوهو
بهغدا ریگهی نهداوه به میوانانی بیگانه سهردانی شوینی ژینرال له
چیا بکن. ئهمیستا نهجامدانی گهشت دهبیئت لهریگه نهینییه
کور دییهکانهوه نهجام بدریئت.

بارزانی که لهتهمهنی 70 سالییدا بریک نیان دهر دهکهوت، لهبارهی
خیزانهکیهوه پرساری لیکرا، بارزانی وتی که تو کوری ههیهو
بچوو که که میان تهمهنی سی ساله، لهگهل ههوت کچدا. پرسیاریک
لهبارهی گهورهترین کور یوه بووه هوی تهقینهوهیهکی لهناکاوی تورهبی
بارزانی که بهئاشکرا شپرزهبی بهو هاوکار هیهوه دهر کهوت که
وهلامهکانی له کور دییهوه بو دهکرد به ئینگلیزی.

پیشتر ده کور بوون بهلام ئیستا نو دانهن، سهگیک ههبوو که کوره
گهوره بوو، رویشت و چووه بهغدا و ئیستا لهجهزائیره، ئهو بووه
دورژمنی خۆم و میلهتهکهم. بارزانی زور بهتونیدی بابهتهکهی داخست.
چیدی کهسی دیکه خوازیار نهبوو لهبارهی کورهکهوه زانیاریی دیکه
بدات. ئهوهی بهئاکرا سالییک پیشتر چووهبووه بهرهی غیر اقییهکانهوه.

ئهوهی بهچهسپاوی لهپال بارزانیابوو، ئیدریسی تهمهن 29 سالهو
مهسعودی 27 سالان بوو. ئهوان بهپهروشهوه و لهوکاتهی بارزانی
مۆن دهبوو، بهخیرایی بهرووی خوشهوه پیدهکهین. ئهوان پریسیاریان
لهبارهی و تههر گیت و تهنروستی پۆمپیدوه دهکرد، وتیان ئهو کاتهی
تیبینی لهسهر کاغزهکان نانوسن و فهرمان بو سوپاو

بهر ئوبه بهر ایه تییه خو جیبیه کان نانیرن، کاتیان ده بیت که گوی لهرادیو و نیزگه بیانییه کان بگرن .

ئیدریس میر اتگریکی دیاره بو سهر کر دایه تییه جولانه وی کوردیی، و لهرارزانی نهر متر ههلسوکهوت دهکات و قسان دهکا، و پیرای بوونی ههمان دهسه لات. نهو سوودی لهوه وهر گرتوووه که وهک دهسته راستیی بارزانی سهر پهر شتیاریی و چاودیری دهکات و له بوونی بارزانییدا کارهکانی له نیو کومه لگا وشک و پیر له ههورازونشیوه کوردییه که دا راده پهر ینیت .

شاخهوان که پیشتتر بوماوهی دوو مانگ له کومه لهی گه شه پیدانی کاروبیزنس بوو، پیش نهوهی بگهر یتهوه کوردستان، پروانامه ی له بیاساز بییدا له ئهلمانیای روزه لات وهر گرتبوو. نه میستا له گهل شهن کسهی دیکه له سایه ی بودجه یه کی گشتی 1500 دۆلاریدا کار دهکهن و له ناوچه یه کی ده ستبونه بر او ی کوردستاندا ده سورینه وهو له ژیر دارگو یزه کان به هیمنی داده نیشن و به لادینشینه کان ده لین که بوچی پیویسته گهور بو مهر و بز و مالاته کانتان بنیات بنین و بیانگو یزه نهوه بو نیو مالهکانیان.

قهار، که نه میستا سهر وکایه تی دهزگا نوییه که ی زانیاری پارتیه دموکراتیه کوردییه که ی بارزانی دهکات، وتی که کورده خوینده وار هکان به هوی خواستی نویی باله تهقلیدییه که ی ریبه رایه تییه وه راده کیشرین و ده گهر ینرینه وه، به وهی که کاری به هاداریان پی بدریت.

try hometown of Huntsville (population 375) to distinguish him from his father, Howard, Sr. — followed a family tradition that dates back to Civil War days. His great-grandfather was a lawyer, his grandfather was a judge. His father was a lawyer, then ran unsuccessfully for both the governorship and the U.S. Senate, before making it to the House of Representatives. When his father died, Baker's stepmother — who raised him from childhood — took over for the rest of his term. Baker had no interest in running for his father's house seat. His wife says, "he was only interested in the Senate."

Baker likes to make his career choice sound extremely casual. "I majored in engineering, then went into the war. I intended to finish engineering school, but the time was too long on registration day."

"The line for law school wasn't so I ended up there. I'm ashamed to admit it, but it's true."

Baker served on a PT boat in the Pacific Theater during World War II. Dirksen used to use that to his own advantage during political speeches. Dirksen would say, in reference to John F. Kennedy's PT boat experience, "my son-in-law served on a PT boat — and no one ever elected him to anything."

That wasn't true, Baker

20th Century Stealing Way Into Remote Kurdish States

By JIM HOAGLAND

© 1974 The Washington Post

Like the Babylonian, Assyrian and other empires that have risen and fallen on the timeless plains of Mesopotamia, the twentieth century has been unable to invade the forbidding mountain lands of Kurdistan. Change has been forced to skitter in through the mountain passes, usually on the back of war.

Village life of the ruggedly handsome Kurds still revolves around the rifles, which are this society's main status symbol, the goats and cattle, which are often given one of the best rooms in a herd's earth and stone house, and the carefully tended fields of apricot trees and vegetables.

Now, in a small but politically significant group, Kurds educated abroad are beginning to trickle back to Kurdistan and promote limited modernization. In an area where men have survived for centuries through banditry and hunting, community development is being given a hesitant try.

The village guest house is

The visitor who comes to see Mulla Mustafa Barzani, the Kurdish Guerrilla general and nationalist leader for half a century, naturally receives the most elaborate spread Kurdistan can offer.

Barzani spears and presses on his guest pieces of chicken from the table laid with steaming platters of rice, kebabs, eggplant soaked in a rich tomatoish sauce and kibbeh. It is washed down with the local "strong" drink, or, as a dispensation for the outsider, Baghdad-bottled Orange Crush.

Honey brought in directly from a nearby hive is one desert. Barzani prefers the apricots, plums and peaches grown here. Strong, heavily sugared tea follows the meal.

Barzani expresses disappointment in not having been able to host western visitors since early 1968 when relations with the Iraqi government turned bad again and Baghdad began refusing outsiders permission to make their way to the general's mountain air. Arrangements for trips now have to be made through a sort of Kurdish underground railroad.

Barzani has mellowed little in his 70 years. Asked about his family, Barzani says he has nine sons, the youngest three years old, and seven daughters. A question about the age of his oldest son brings a sudden explosion of anger from the general that clearly unsettles the aide who is translating his answers from Kurdish into English.

"There were 10 sons but only nine are my sons now. There is a dog who was my eldest son, who went over to Baghdad and who is living in Algeria. He has become an enemy of mine and of my people," Barzani slams the subject shut.

No one else is willing to provide information about the son, who evidently fled to the Iraqi side more than a year ago.

Constantly at Barzani's side are his sons Idris, 28, and Massoud, 27. Fresh faced, eager and as quick to laugh as Barzani is to scowl, they ask a visitor about Watergate and Pimpoloid's health. When they are not scribbling orders on notebook paper to the army and local government departments, they find time to listen to foreign radio news broadcasts.

Idris, heir apparent to leadership in the Kurdish movement, moves and talks more gently than Barzani, but with the same kind of authority. An he has had the advantage of first hand observation of Barzani doing his thing — surviving, in the rough and tumble of Kurdish life.

Shakawan has been in the community development business for two months. Before returning to Kurdistan, he received a degree in architecture in East Germany.

Now he and six assistants — all working under a total yearly budget of \$1,500 — travel around the Virginia-sized region of Kurdistan, patiently sitting under walnut trees and telling villagers why they should build corrals and move the cattle and goats out of their houses.

Qazza, who is to head a new information department for Barzani's Kurdish Democratic party, says that educated Kurds are being drawn back by the traditional leadership's new willingness to give them meaningful jobs.

The Enduring Word
Be not are they that mourn: For they shall be comforted. — Matthew 5:4

ژینرال بارزانی، سەرکردهی دیرینی کورد، جهخت له وره گهشبینیهکی خۆپاریزانه دهکات

ئهم گونده خنجيله جوانه قهدهغهکراوه، بنکهو بارهگای زستانههی ژینرال مهلامستهفا بارزانی، سەرکردهی ئهفسانهیی گهریلای ئهم سهدهیهیه.

بارزانی، پیره جهنگاوهریکی 67 ساله، سەرکردهی بیزکابهر و پالهووانی کورد، ئهو رهگهزه بهخونازه خۆراگره خۆگونجینههری که لهگۆشهیهکی ستراتیژی جیهاندا که هیشتا کهمتر ناسراوه، نیشتهجییه. ناوچهیهکی چیاپی لهروژهلاتی ناوهراست که ولاتانی عیراق، ئیران، تورکیا، سوریاو یهکیتی سووقیتی پیکهوه گریدهکات.

لهماوهی چل سالی رابردودا، مهلامستهفا لهپیناو نهتهوایهتی کورددا تیکۆشاوه، ئهمیستاش لهدهمی ئاوابوونی تهمهنییدا، دهگونجیت شتی که نامانجهکهی بهینیتهدی، بهلام لهگهل ئیستیکردن له تهواوی تهواوی توماری میژووی خویناوی و پرنههامهتی کورد، که بهبهردهوامی لهلایهن ولاتانهوه ههلهتینراون، بارزانی رهتیدهکاته ئهم پهناگهیهی خوی له پیناو گهنگهشهکردن له بهغداي پایهتهخت جیهینیت.

" هیشتا ههست بهوه ناکهم که لهوی تهواو پاریزراو بم، بهلام لهوانیه روژیک ئهمه بیتهدی"

بهگۆیرهی ریکهوتی مارت، یاخیبوونه کوردیهکه کۆتاییهات، بهغدا ههنگاویکی گهوره لهپیناو پیدانی ئوتونومی تهواو بهکوردان، ناوه، کوردان مافی خۆبهریوهبهریان لهتهواوی مافه ئیداری و کهلتوری و پهروهردو زمان و پۆشاک و هیزی چهکدار دهستکهوتوه، ویرای چنگهستنی پینج کورسی له کابینهکهی بهغداو پۆستی جیگری سهروک کۆماریش. رژیمی عیراقیش، لهلای خۆیهوه، کۆتایی به جهنگه نهخواراوه ناجهماهریه هینا که لهرووی سیاسیهوه ههرهشهی لهسهر حکومهت پیکهینابوو، زۆربهی سوپاشی بهوهوه پابهندکردو بهکیخستهوه.

ئەم جېگىرىي و ئاشتەوايىيە، دوو ملىون كورد دەگرىتەو، كە بەشىكن لەو دانىشتوووانە نۆ ملىونىيەكەي عىراق. سەرچاوە كوردىيەكان مەزەندەي ئەو دەكەن كە لانىكەم 10 ملىون كوردى دىكە لە توركيا و ئىران و روسيا و سوريا هەن. هەرچەندە، هەندىك تووژەر ئەمە پەسەندناكەن.

ژمارەي كوردان بەوردى ديارىينەكراو، چونكە سەرژمىرىيەك ئەو ئەو نىيە و حكومەتەكان كە ئەوانيان لەخۆگرتوو، ناخوازن دان بە بوونى ژمارەيەكى بەوشىو، لە كەمىنە بنىن لەچوارچىو، سنورەكانياندا.

و كە گەنجە پىاويك، بارزانى لەسەر ئەو راستىيە رادەو، سەتا كە كوردان لەو ولاتانەدا هەلاواردن، لەبەر امبەر دەكرىت بەو هۆيەي بەرگرىيان دژى تۆانەو، كەردوو، كە لەلایەن ئەو دەولەتانەو، ئەنجام دەدرىت.

ئەو سەرەتا لەسالى 1930 و هەروەها لە 1940ەكاندا چەكى دژى ئىنگلىزەكان و حكومەتى پاشايەتىيە هەلگرتوو، دوواترىش لەگەل كۆمارە كوردىيەكەي مەهاباددا جەنگاوە لەباكورى ئىران لەسالى 1946دا.

Gen. Barzani, Old Kurds' Leader, Maintains Spirit and Guarded Op

The Los Angeles Times

KILMIN, Kurdistan - This tiny village in the wild, lovely and forbidding high country of Northern Iraq is the winter re-

double of the almost legendary guerrilla leader of this century, Gen. **Mulla Mustafa Barzani**.

Barzani, a grizzled warrior of 67, is the undisputed leader and champion of the Kurds, the proud, tough and resilient race that inhabits a little-known yet strategic corner of the world - the mountainous region in the Middle East where Iraq, Iran, Turkey, Syria and the Soviet Union converge.

Barzani has been fighting for the cause of Kurdish nationalism, and now, in the evening of his life, he may have realized something of his aims. But as if to underscore the whole bloody, sorrowful record of Kurdish history - that of being continuously double-crossed by nations - Barzani re-

uses to leave his mountain bar for discussions in the capital of Baghdad. "I don't feel there I have full security yet," he said. "But maybe someday, perhaps."

Under the march accord ending the Kurdish rebellion, Baghdad went a long way toward granting the Kurds full auto-

mony. The Kurds received the equivalent of home rule with their own administrators, language, schools, culture, dress and armed forces. They also received five seats in the Baghdad cabinet and a vice presidency. For its part, the Iraqi regime ended an unpopular, debilitating war which threatened the

dispute this.

The number of Kurds is uncertain because there has been no census and because the host governments are loathe to admit the existence of such a large and active minority within their borders.

As a young man Barzani was lured at the fact that the

كوردە خێلەكییەكان لە عێراق رادەپەرن و ھەرەشە لە حوكمی قاسم دەكەن

دیقید ئیڵ. دوگاس، كە پەيامنیری UPI میدل ئیست بوو لە بەیروت، لەداوی ھەلگیرسانی جولانەوێ جەكدارانە لەكوردستان دژی حوكمی قاسم، لەبەیروتەو ھاتۆتە كوردستان و بۆماوێ 12 رۆژ لەنیو جەكدارانی كورددا ماوتەو پاش گەرانەوێ ئەم بابەتەو بۆ رۆژنامەو ئەمەریكی (**ROCHESTER DEMOCRAT AND CHRONICLE**) ناردوو، كە لە 24ی ئەپرێلی 1962دا، بەو ناوێشانەو سەر مو، چاپ و بلاو كراوتەو. دیقید دەلیت:

" راپەڕینی كی بەر فراوان لەلایەن كوردە خێلەكییەكانەو دژی ھیزە جەكدارەكانی سەرەو ك وەزیر عەبدولكەریم قاسم لەچیاكانی باكوری عێراق كۆپەو سەندوو كە ھەرەشەو بۆ رووخاندنی حوكمە سەربازییەكەو قاسم كە چوار سالا بەر قەرارە. ئەو زانیارییانەو كە سەبارەت بە یاخیبوونەكەو كار دانەوەكانی حكومەت بۆ سەركوتردنی لەعێراق دیزەبەدەر خۆنە دەكرین، ئەستەمە راپۆرتی پەرزانیاریی متمانەپەكر او دەستكەوتیت، بەلام ئەوێ روونە ئەوێ كە:

- راپەڕینەكەو ئیستا لە مارتی پێشوو ترەو دەستیپەكر دوو لەو بەر فراوانترە كە قاسم لەسێتەمبەردا ئیدیعای سەركوتردن و كۆتاییەتێ دەكرد.
- قوربانییەكان لەنیو سوپای عێراق و خەلكی مەدەنی بەسەدانن، زیاتر لە 100 گوندیش، ھەندێك دەلین زۆر زیاتر، بەھوێ پەلاماری ئاسمانییەو كاول و وێران و سوتینراون.
- یاخیبوو كوردەكان لەلایەن مەلا مستەفا بارزانییەو سەركردایەتیی دەكریت كە خێلەكییەكی راھینراوێ سوڤیەتیەتیەكانە. بەیاننامەوێ كە لەبەغدا بلاو كراوتەو دەلیت كە ئەو داوای

وئرانکردنی ئەو گوندانە بە بۆمب و موشەکهکانیان، بەلام پاش ئەوەی
یاخیبووەکان لێی هەڵدین.

لەناکامدا قوربانییەکی زۆر لەنیو خەلکی مەدەنیی دەبی که لەنیویاندا
ژن و منداڵیکی زۆر هەن. هەروەک راپۆرتەکانی بەغدا دەلین.
راپۆرتەکانی دیکە، باس لە گەیشتنی سوپا دەکەن بۆ ئەو شوێنانە
کوردانی لێ هەڵدین، ئەو سوپایەیی لە تۆلەیی یارمەتیدانی یاخیبووەکان
لەلایەن ئەو کوردانەوه، دەستدەکەن لە تالانکردنی دوکان و مالهکانیان.
یەك لەراپۆرتەکان دەلیت که هیزه عیراقییەکان رووبەر ووی
شکستتیی سەیر بوونەتەوه کاتیک لە سەرەتای ئەم مانگەدا
یاخیبووەکان لیوایەکی عراقییان خستۆتە بۆسەوه لەنیوان باکوری
روژەهەلاتی شاری دهۆک و زاخۆدا نزیك بە سنوری تورکیا. دەوتریت
لانیكەم لەم بۆسەیهدا 50 سەربازی عیراقی کوژراون و 150 دانەش
برینداربوون و هەندیکیش بەدیله گیراون.

Kurdish Tribesmen Revolt in Iraq, Threaten Kasseem Rule

David L. Down, UPI Middle East correspondent, says it has anticipated the Kurdish tribesmen revolt against the Iraqi government. His file is devoted to the following uncorrected dispatch.

By DAVID L. DOWN

TEHRAN, Lebanon — A widespread rebellion by Kurdish tribesmen against the armed forces of Premier Abdul Karim Kasseem is raging in the mountains of northern Iraq and threatening to topple his four-year military regime.

Information concerning the revolt and government measures aimed at crushing it have been suppressed in Iraq. Reliable detailed reports are difficult to obtain but this much is clear:

—The current uprising began in late March and is at a larger scale than the revolt Kasseem claimed to have quashed last September.

—Casualties among Iraqi troops and civilians number in the hundreds and more than 100 villages — some very tiny ones — have been destroyed by aerial bombardment, sniping and burning.

—The rebel Kurds are led by Soviet-trained tribal leader **Mullah Mustafa Barzani**. A manifesto distributed in Baghdad said he demands establishment of an "autonomous Kurdistan within the Iraqi republic" and withdrawal of Arab army forces from the north. Another of his 11 specific demands calls for improved economic conditions throughout Iraq by ending "Kasseem's incompetent dictatorship."

Diplomatic observers said the manifesto is so worded that Kasseem cannot possibly accept it. The manifesto seems to set new requirements on the north.

Observers in Baghdad regard the present uprising as the most serious threat to Kasseem since his military regime came to power by an army revolt July 14, 1968.

Latest reports indicate the Kurds have gained control of the north from the major northwestern city of Mosul to the evocative territory facing the Turkish-Iraqian border and along the northeastern region south of Baghdad's traditional "capital" of Iraq, Kirkuk.

Foreigners cannot travel in the north except on special government licenses.

The rebels are said to control the area surrounding the Turkish-Iraqian town, south of Sulaymaniyah, where a number of Americans and Europeans are employed. They

live surrounded. The rebels seized the dam site last September and held it until Arab troops drove them off.

Rebel activity so far has been confined chiefly to guerrilla raids on villages. Against these tactics and the relatively substantial terms government offers have been generally ineffective.

The rebels frequently demand upper villages, demanding food, arms and money. Government planes are used to destroy the villages with bombs, rockets and strafing but only after the rebels have fled.

The result is heavy civilian casualties, among them many women and children, reports in Baghdad said. Other reports tell of the army arriving at the heels of escaping Kurds to sack shops and houses in reprisal for aid given the rebels.

The report told of a stunning defeat for Iraqi forces when rebels attacked a brigade early this month between the northeastern towns of Dehok and Zakho near the Turkish border. Conservative estimates said 46 Iraqi troops died, 100 were wounded and a number captured.

BY GEORGE!

Forman Girls
graduate fashionably

Leaving Junior High for the challenges of Senior... one of the most exciting days in a girl's life. We've collected beautiful graduation and party dresses to make it even more memorable for her. Shown are just two from a breathtaking collection. White or blue full with draped collarband and embroidery trim. 4 to 14. 14.95... Blue full with eyelid-trimmed mesh and slaves. 8 to 14. 10.95... Twirlers. 8 to 14. Third Floor, Downtown.

B. FORMAN CO.

B. FORMAN CO.
IN MICHIGAN • ON THE PACE

كورد داوا له فهرمانره‌وای عیراق دهکات دانی پیندا بنین

نیرنست داقیس ، رۆژنامه‌نووسیکی ئهمریکییه‌و له 2ی مایۆی 1932دا، له‌رۆژنامه‌ی (THE SARATOGIAN. SARATOGA SPRINGS) بابه‌تیکي بلاوکردۆته‌وه، باس له‌جولانه‌وه‌ی نه‌ته‌وه‌یی کورد له‌میسۆپۆتامیا دهکات که له‌ده‌رئه‌نجامی راپه‌رینه‌کانی کورد له‌تورکیا، گه‌شاه‌ته‌وه. ناوبراو ده‌لیت که ئه‌گه‌ر ویستی کوردان له‌عیراق جیبه‌جییکریت ئه‌وا نازناوی " پاشای کوردستان " بۆ مه‌لیک فه‌یسەل زیده‌ده‌کریت که پاشای عیراقه.

پاشان باس له‌کار یه‌گه‌ری یاخیبوونه کوردیه‌کانی تورکیا دهکات له‌سه‌ر به‌هیزبوونی جولانه‌وه‌ی نه‌ته‌وه‌یی کوردانی میسۆپۆتامیا که ناوه‌نده‌که‌ی له‌شاری سلیمانیه.

کوردان له‌ریکه‌وتنه‌نامه‌یه‌ ده‌ترسن که له‌نیوان عیراق و بریتانیای مه‌زن پێشنیار کراوه، ئه‌وه‌ی هیچ ئاماژه‌یه‌کی بۆ ئه‌و مافانه‌ نییه‌ که پێشتر کۆمه‌له‌ی گه‌لان بۆ کوردی زامن کردووه. هه‌ر بۆیه ئه‌مه‌ واده‌کات خه‌باتیان بۆ ئازادی هه‌شتا سه‌ختربیت.

توفیق کورد، که یه‌که‌که له‌سه‌ر کرده کورده‌کان له‌سلیمانی و په‌یه‌ندی به‌مه‌کتبه‌ی کۆلتونالی بریتانی کردووه له‌له‌نده‌ن له‌ریگه‌ی نارده‌نی ته‌له‌گراف بۆ مه‌کتبه‌ی " رۆژه‌لاتی نزیك و هیندستان " و توپه‌تی: " به‌رپه‌سه‌ عه‌ره‌به‌کان له‌به‌غدا هه‌ره‌شه‌مان لیده‌که‌ن و هه‌ولێ ئه‌وه‌ ده‌ده‌ن و امان لێبکه‌ن واز له‌داواکارییه‌ نه‌ته‌وه‌یه‌کانمان بێنین.

داواکارییه‌کانی کوردیه‌کان پێشکه‌ش به‌شازاده‌ غازی کراون له‌کاتیکدا سه‌ردانی کوردستانی کردووه، ئه‌و داواکارییه‌ش بریتیه‌ له‌ دامه‌زراندنی حکومه‌تیکي کوردی که ئه‌و ناوچه‌ نه‌وتیان هه‌ش بگریته‌خۆ که له‌پاش ریکه‌وتنی موس‌ل خراوته‌سه‌ر عیراق.

کاتی خۆی کۆمسیۆنی کۆمه‌له‌ی گه‌لان به‌و په‌رسه‌دا راگه‌یشت و پێشنیاری کرد خۆئه‌گه‌ر به‌ته‌نیا مه‌سه‌له‌ی ره‌گه‌زو نیتتی له‌به‌رچاو بگریت ده‌بیت له‌م ناوچه‌یه‌ ده‌وله‌تیکي کوردی سه‌ره‌به‌خۆ دابه‌زریت

چونکه كوردا پینج لهههشت بهشی دانیشتوان پیکدههینن. لهکاتی چار سهریکی واشدا دهبیت ئیزیدییهکان به كورد دابنرین چونکه لهرووی رهگزموه لهوردموه نزیکن و بهئاسانی لهنیو كورداندا دهتوینهوه، بهوش لهسهدا هفتای دانیشتوانی ولایهتی موسل پیکدینن. ههروهها، خێله ئیزیدییه (شهیتان پهستهکان) بهكوردیی قسان دهکن. بهگویرهی کۆمسیۆنی کۆمهلهی گهلان، لهنیو ههموو موسولماناندا، كوردان پهوهندییهکی باشیان لهگهل کهمینه کریستیانهیهکاندا ههیه. ویرای ههموو ئهوانهش، کۆمهلهی گهلان بریار پیدا که ههریمه بخریشه سهه عیراقی عهههیی، گوایه مافه نهتهوهیهکانی كوردیش ئهوکاته زامن بکریت.

لهراستییدا، باشووری كوردستان، حکومهتیکی كوردیی نهتهوهیی لهبههاری 1918دا بهسهکردهیی شیخ مهحمود، لی دامهزرا. ئهوکاتهی که پاشهکشهی تورکهکان شتیئک بوو دهبوو ببیت. ئهوه دم بریتانیا کهوتهئهوهی دان بهم حکومهته دا بنیت که لهچارچیوهی راویژو دهستوری بریتانییهکاندا ههلسوریت. هههچنده، که دواتر ولاتهکه خرایه ژیر دهستی عیراقی بریتانیی، شیخ مهحمود بو هیندستان دووخرایهوه چونکه فهرمانهکانی بریتانیای جیهجی نهدهکرد.

taken into custody late Saturday night or early Sunday morning and three of the group, including Gray and Daniels, made bond.

KURDS DEMAND RECOGNITION BY RULER OF IRAK

Revolt in Turkey Fans Stronger Nationalist Movement in Mesopotamia.

BY ERNST DAVIS
(Associated Press Correspondent)

SULEIMANIYA, Irak, (AP) — "King of Kurdistan" will be added to the title of Feisal, King of Irak, if the desire of the Iraki Kurds is carried out.

The Kurdish revolt in Turkey has served to fan stronger the nationalist movement of the Kurds of Mesopotamia, with Suleimaniya as its center. The Kurds fear lest the proposed treaty between Irak and Great Britain, which contains no mention of the rights of the Kurds being guaranteed by the League of Nations, should render their fight for liberty still harder.

"The officials of the Arab government intimidate us and try to make us renounce our national demands," Kurd Toufic, one of the leaders in Suleimaniya cabled to the "Near East and India," a London periodical supposed to be connected with the Colonial office. The Kurdish demands, submitted to the Crown Prince Ghazir on the occasion of his tour through the Kurdish territories, include the setting up of a Kurdish government for Southern Kurdistan—the petroleum region of Irak incorporated into the country through the Mosul settlement.

The commission of the League of Nations entrusted with the examination of the problem stated at the time that "if the ethnic argument alone had to be taken into account, the necessary conclusion would be that an independent Kurdish state should be created, since the Kurds form five-eighths of the population. Moreover, if such a solution were to be considered, the Yazidi, who racially are very like the Kurds and could easily be assimilated by the former, should be added to the estimate. They would then form seven-tenths of the population."

The Yazidi, a Satan worshipping tribe, also speak Kurdish. According to the League of Nation's commission, of all the Moslems the Kurds maintain the friendliest relations with the Christian minority. When despite all this the

until early this year when a document was received from Sergius, about the time that he gave out a widely published statement in regard to freedom of worship in Russia, demanding Eulogius' resignation upon the ground that he had assisted in a protest meeting against the Soviets in England and that he had said Te Deums for departed soldiers of the Czarist army and for the Czar and his family. Archbishop Vladimir of Nice was instructed to take over the affairs of the church in Western Europe.

The matter became complicated when Vladimir refused to accept his nomination and the bishops counselled Eulogius to remain at his post. A general conference was called in Paris in June at which these decisions were made.

The answer to Moscow's demand for Eulogius' resignation states, it is said, that the Metropolitan does not desire to resign and that if Moscow insists on its position, a new church unit will come into being with "inner alliance to the Orthodox Church, but with complete autonomy."

At the time of the conference in Paris, it was rumored that a connection would be sought with the Church of England. Advisers close to Metropolitan Eulogius have discovered that this would be impossible for canonical reasons.

WOMEN'S AIR LOOP CHAMP QUIT STAGE; TOO TAME

ST. LOUIS (AP) — Less than a year ago Laura Ingalls decided the stage was too tame so she took up aviation.

Now the little dancer is women's loop champion with 980 loops to her credit, and ahead of both men and women in barrel-rolling, with 711 rolls officially accepted.

Laura's loop the loop mark was set at Muskogee, Okla., last June, and her barrel roll mark established at St. Louis on Aug. 13.

From his endurance plane, the Greater St. Louis, "Red" Jackson, holder of the barrel roll championship, watched Laura almost double his record of 411 rolls.

"You have given me another job to do—I'll accept the challenge," read a note which Jackson dropped to Miss Ingalls.

Laura, 25 years old, is the daughter of Mrs. F. Abott Ingalls of New York. The girl was a secretary at the Metropolitan Museum when she decided to go on the stage.

After two years abroad, studying dancing, she spent a year on a

كوردە راپەر يوهكان گەمارۆ دراون

رۆژنامەى ئەمەريکىيى (Canberra Times)، لە ژيڕ ئەم ناو نيشانەى سەرەو لەرۆژى 12ى مارتى 1975دا، دۆخى چەكدارە كوردەكان لەهەمبەر سوپای عێراق رووندەكاتەو. بەگۆيرەى رۆژنامەكە، يەكەكانى يەكەكانى هيزى دژەتانك و پيادەكانى سوپای عێراق لەكاتەو لەهەينىيەو حكوامەتى عێراقى هيرشى خوى بۆ سەر كوردان دەستپيكر دوو، توانيوانە كوردە ياخيە چەكدارەكان لە چەند ناوچەيەكى شاخاويى لەباكوور كە لەرووى سەربازيەو گەنگە، دەرپەرين. ئەمەش وەك ئەو نيوورك تايمز بلاويكر دۆتەو.

ئەمەش لەتارانەو لەلايەن لايەنگرانی ژينرال مستەفا بارزانىيەو راگەيندراو، كە لەسەر بنەماى پەيوەنديەكى تەلەفونىيى لەگەڵ كوردانى بەرى ئەوبەرى سنورى ئيرانيدا.

يەكێك لە كوردەكان لەچاوپيکەوتنيكدا وتى: "دۆخەكەى كوردستان زۆر نالەبارو خراپە". لەلايەن بەرپرسە فەرميەكانى ئيرانىيەو جەخت لەو هەوالە نەكراو تەو كە لەراستىيدا هيرشى سوپای عێراقى بۆسەر كوردان كرابيئت.

دەوترى كە هيرشى زەمىنيى بۆسەر كوردان لەبەر بەيانى رۆژى هەينيدا بوو، هەر چەند سەعاتيك پاش ئەو لەجەزائير، عێراق و ئيران ريكەوتنيان مۆركردوو بۆ كوتاييهاتنى پيكدانى هيزەكانيان و چارەسەر كردنى كيشە سنوور يە دريژخايەنەكانى ئيوانيان.

بەگۆيرەى هەوادارانى بارزانى، هەفتەى رابردوو هيرشى حكوامەتى عێراقى لەريگەى فرۆكە عێراقىيەكانەو دەستپيكر دوو.

هەرەها عێراقىيەكان وتويانە كە دەستيان بەسەر بەشيك يان هەموو لەدوو پيگەى سەرەكى گرتوو كە چيای سيرت و سەفينە. هەوالى پيشرەوى هيزە عێراقىيەكان دراو كە دەستيان بەسەر ريگای ئيمدادى سەرەكيدا گرتوو.

وادردهكهوئیت كه یهكئك لهئامانجی هئیرشه ئاسمانییهكه، بارهگاكهی ژئیرآل بارزانی بیئت له ناوچهی چۆمان و دهوترئ كه زیاتر له سهد كهس كوژراون.

ئهو ئیرانییهی سهردانی ناوچهكهیان كردووه ههوالی پئكدادن بهدریژایی ئهوبهری سنوری شاری كرمانشان رادهگهیهئین.

له سالی پاردا، زیاتر له 130000 پهنابهری كورد له سنور بهرهو ئیران ههلاتوون و چاوهریی ئهوه دهكریئت كه دۆخه نالهبارهكهیان بیئته بابتهی گفتوگۆی وهزیرانی دهرهوهی ئیران و عیراق، كه بریاروایه له رۆژی شههمه لهتاران ئههجام بدریئت.

military rulers last November, with another 58 former government officials and military men.

Her father was Mr Abebe Retta, a Minister of Agriculture in the former emperor's administration. Her brother was Rear-Admiral Iskander Desta, former commander of the Ethiopian Navy.

Tape of killer's voice

DUDLEY, England, Tuesday (AAP-Reuter). — Police hunting the killer of heiress Miss Lesley Whittle issued yesterday tape recordings of ransom demands they believe the murderer made after he had already hanged her by steel wire in a sewer.

The naked body of the 17-year-old girl was found in an underground complex of drains and sewers on Friday, seven weeks after she was kidnapped from her central England home of

IRAQI ACTION

Kurdish rebels pressed

TEHRAN, Tuesday (AAP). — Iraqi armour and infantry units have reportedly pushed Kurdish rebels out of several militarily important mountain areas in the north since the government offensive began there on Friday, the New York Times reports.

This was reported in Tehran by supporters of the Kurdish leader, General Mustafa Al-Barzani, on the basis of telephone conversations with Kurds on the Iranian side of the border.

"It is very bad in Kurdistan", one Kurdish informant said in an interview. There was no confirmation from Iranian officials that the reported Iraqi offensive has actually been going on.

The Iraqi ground offensive was said to have begun on Friday morning, only

forces and to settle their long-standing dispute over frontiers.

According to Barzani sympathisers, the Iraqi offensive was preceded last week by raids on Kurdish areas by Iraqi aircraft.

The Iraqis are also said to have taken part or all of two key positions, Mt Serry and Mt Hendran. Advances are reported to have placed Iraqi forces in control of a main supply route.

One target of the air raids appeared to have been General Barzani's headquarters in the Chuman area. More than 100 people are said to have been killed.

Iranian travellers have reported clashes across the border from the Iranian town of Kermansheh.

In the last year or so, more than 130,000 Kurdish refugees have fled across the border into Iran and their plight is expected to be

كۆرەو بەرەو ئىران... ھەرەسى ياخىبىوونە كوردىيەكە

رۆژنامەى ئەمەرىكىى (Canberra Times) لە كە لەرۆژى 24ى مارتى 1975دا، چاپ و بلاوكرائەتەو ھەسەرت بە ھەرەسى شۆرشى چەكدارىى كوردستانى عىراق دەلىت : دەيان ھەزار پەنابەرى كورد بەرەو باكور رىچكەيان بەستوو و روويان لەئىران كوردوو و بۆئەو ھەسەردەم سوپاى عىراق ھەلپىن، بەشئو ھەك پىدەچىت ياخىبىوونە كوردىيەكە ھەرەسىھىناىت.

ھەو ئىك لە چۆمانى عىراقەو، كە دۆلىكەو ناوھەندى ياخىبىوونە چەكدارىيەكە، دەلىت كە سەركردە كوردىيەكە، ژىنرال مستەفا بارزانى، بە چەكدارە پارتىزانەكانى وتوو: " شەر كۆتايىھات" ھەرەك ئەو وتى، ھەزارەھا كوردى چەكدار تەنگ چىكىى و رەشاشە سۆفئىيەتئىيەكانىان لەسەر سنوور رادەستكردوو بەرەو ئىران پەريونەتەو.

بۆ ژىنرال بارزانى ، سەركردە ئەفسانەىيە 72 سالانەكەى دوو ملئون كورد، ئەمە وەك شكستىكى كۆتايى تىكۆشانە 13 سالەكەى دژى بەغدا دەردەكەوئ كە بۆ ئۆتۆنومىيەكى زياترى ھەرئىمى ئەنجامىدا.

ئامانجى كوردان بۆ تەنازولى زياترى حكومەت لەرئىگەى درئژمەدان بە شەر كردن، لە 6ى مارتدا پوچەلبووو، پاش ئەو ھەسەردى ئىران و عىراق لەجەزائىر رىكەوتن كە كئىشە سنورىيەكانى نيوانيان بە دىالوگ چارە بكەن.

ئىرانىيەكان لە سنورەو چەك و پشتگىرى تۆپخانە قورسەكانىان دەدايە كوردان.

وئىراى ئەو ھەسەردەو، بەلام لەماو ھەسەردەى رابردوودا، ئىرانىيەكان ھەوئى پاشەكشەپىكردنى تۆپخانەو پشتگىرى جىبەخانەىيان بۆ كوردان راگەياندوو.

عىراق كۆتايى ئەم مانگەى وەك كاتىك ديارىيەكردوو كە تئىدا ياخىبىوونەكان خۆيان تيا يەكلا بكەنەو ھەسەردەىيان رادەست بكەن

و می‌آخود به‌دوای په‌ناگادا له ئیران بگه‌رین. حکومت رایگه‌یاندوو که تا 1 ی ئه‌په‌رل سنوور له‌بهردهم کورداندا به‌کراوه‌یی ده‌هینیته‌وه.

EXODUS TO IRAN

Kurdish revolt collapses

BEIRUT, Sunday AAP-Reuter). — Tens of thousands of Kurdish refugees streamed northward into Iran yesterday to escape the Iraqi Army, as the Kurdish rebellion apparently collapsed.

A report from Iraq's Chouman Valley, a rebellion centre, said Kurdish leader General Mullah Mustafa Barzani told his partisans, "The fighting is over".

As he spoke thousands of Kurdish irregulars surrendered their Czech-made rifles and Soviet submachineguns at the frontier, and crossed into Iran.

For General Barzani, legendary 72-year-old leader of two million Kurds, it looked like final defeat in his 13-year

struggle against Bagdad for more regional autonomy.

Kurdish hopes of winning more concessions through continued fighting were shattered on March 6, when Iraq and Iran reached a surprise agreement in Algiers to settle their border differences by negotiation.

The Iranians had been giving the Kurds weapons and heavy artillery support from across the border.

Fighting continued despite a ceasefire declared by Bagdad on March 13, but for the past two weeks the Iranians have been reported withdrawing their artillery and ammunition support.

Iraq has given the rebels until the end of the month to give themselves up or seek asylum in Iran. The Iranian Government has announced that the border will remain open to the Kurds until April 1.

بیرخەرەوێ شێخێکی کورد بوو نۆتۆنۆمی کوردستان پیش یەكەمین جەنگی جیهانی

رۆژنامەی ئەمەریکی (BUFFALO COURIER) کە لەرۆژی یەکشەممە ی ریکەوتی 5ی جولای 1914دا، چاپ و بلاوکر اوتهوه، باس لە پیشکەشکردنی ئەم بیرخەرەوێیە دەکات کە لەژێر کاریگەری ئاکامەکانی جەنگی دووهمی بالکان و دەرکەوتنی کیانی ئەلبانیا لەلایەن شێخێکی کوردەوێ پیشکەشی بابی عالی کراوه، ئەو شێخێکی کە تا پیشکەشکردنی ئەو بیرخەرەوێیە لەنیو بژاردە ی سیاسیییدا لە ئەستەمبوول کارمەتەریکی ناسراو نەبووه.

بەگوێرە ی رۆژنامەکە، سەر بەخۆبوونی ئەلبانیا وەك دەرئەنجامیکی جەنگی بەلقان، هەر بوو عەرەبەکان هیوا یەکی نوێ نەبووه لەئاسیای بچووک، بەلکو لەو جولانەوێ نائارامییە یەش بەرپر سياره کە لە کوردستاندا پاش ماو یەکی کەم راستەوخۆ دوا ی کۆتایی جەنگی بالکان دەستیپێکردووه و تاكو ئیستاش (بلاوکردنەوێ هەوآلەکە) بەردەوامی هەیه و توندتریش بووه.

شایەنی باسه، حکومەتی تورکیی بەتوندیی هەوآلی سەرکوت و رێگریی بلاو بوونەوێ هەوآلی بلاو بوونەوێ ناجیگیری ی و پشیویی نیو کوردانی داوه، بوئەوێ دەوآلەتی عوسمانی پێگە یەکی پتەو ی لەو دانوسانەدا هەبێ کە خەریکە لەگەل فەرەنسادا ئەنجامیبات سەبارەت بەپێدانی قەرز بە تورکیا لەلایەن خاوەن بانکە فەرەنسییەکانەوێ بەبری 16000000 دۆلار.

وەك لە هەوآلەکەدا دەر دەکەوێت، شێخە کوردەکە لە بیرخەرەوێکەیدا کە پیشکەشی بابی عالی کردووهو سەرنجی بوو ئەو راستییە راکیشاوەن کە سوآلتانەکانی پێشووی عوسمانی لەقوئاغی زیرینی خۆیاندا لەچەندین بۆنەو نووسراوی جۆراوجۆر ئاماژە یان بە ئیدارە ی نۆتۆنۆمی کوردستان کردووه. ئەو لەبیرخەرەوێکەیدا ئاماژە ی بەدۆخی کوردستان و ئەو نازە یەتییه قوولە داوه کە لەنیو کورداندا

ههیهو چۆن ئیدار هیهکی ئۆتۆنۆم و خۆبەر یوهبه لهکورستاندا راستهوخۆ زامنی ئارامی کوردستان دهکات و بهناراستهوخۆبیش خزمهت به خودی ئیمپراتۆری عوسمانی دهکات. لهههمان کاتدا، کاتیک کوردستان بهفهرمی مافی ئیدار هیهکی خۆبەر یوهبهری بو دهستبهردهکری، نهویش لهلای خۆبهوه تهواوی نهو باجانه دهخاته نهستوی که پنیسته کوردستان بیداته تورکیا.

نهو مافانهی که لهبیر خهروهکهی شیخدا داواکراون بریتیه له دامهزراندنی سوپایهکی کوردی خۆمالیی که پاسهوانیی و بهرگری لهسنورهکانی تورکی-روسی لهبهری کوردستانهوه بگریته نهستو، ههروهها ریکخستنی کارگریهکی کوردی خۆبەر یوهبهر و ئۆتۆنۆم، ههروهها دامهزراندنی دهزگای پهروهردیهی و قوتابخانهکان که خویندن تیایاندا بهزمانی کوردی بیت، لهگهڵ گهراوهی نهفسره کوردهکانی سوپای عوسمانی بوخزمهکردن لهکورستان.

دیاره نهو بیر خهروهیهو دۆخی ئالۆزی کوردستان لهنبو بازنه جۆراوجۆرهکانی بزاردهی سیاسی له نهستهبول مایهی مشتومرو کاردانهوی جیاواز بووه، نهو ناوهندانهی که لهژیر ههژمونی تاقمی ئیتحادو تههقی بوون، له رادیکالوونی داواکانی کورد ناراژیبوون، لهکاتیکدا پارتیه و لایهنهکانی دی پنیان وابوو که لهو دۆخه ئالۆزهو ناجیگریه حکومتی ئیستای تورکییدا، ناگریت تیکرای داواکانی کورد پیکهوه رهتیکریتهوهو لهبهرچاو نهگیرین، ههربۆریه پنیسته ههموو شتی که لهپیناو هبورکردنهویان بگریت.

دۆخهکه تا دیت رۆژ بهدوای رۆژ خراپتر دهبیت، پشتگوپخستنی داوارکاریهکان و نارمزیهتی کوردستان بهروه قهیرانیکی جدیی ملدهنیت. نهفسهرانی نهزرانجان یاخیبوون و نهلتیماتۆمیکیان داوته حکومت، لهکاتیکدا له بدلیس و هیزان و خهروپوت پیکدادان لهنیوان کوردو تورکاندا بهگشتیی بۆته بابهنیکی رۆژانه، ههروهها لازیهکانیش ناراژیین و داوای سهروکردنی کۆمیتیهی ئیتحادو تههقی دهکن. ..

NEWS FROM FOREIGN LANDS

KURDISTAN ARABS MAKING DEMANDS FOR AUTONOMY

Memorial Submitted by Supreme Sheik Describes Conditions and Points Out Advantages of Autonomous Government but Turkey Said to Oppose.

OTHER NATIONALITIES UNAFFECTED BY EVENTS

Constantinople, Turkey, July 4.—The example of independence set by Albania has not only given new hopes to the Arabs in Asia Minor but is probably responsible for the movement of unrest in Kurdistan, which began shortly after the end of the recent Balkan wars and which has increased in intensity until the present time.

It is also apparent that the news in regard to the agitation among the Kurds in the interest of an autonomous Kurdistan was suppressed to a certain extent by the Turkish government, in order to enhance Turkey's position in the eyes of France and other countries at a time when negotiations were being carried on relative to the loan to Turkey by French bankers of \$160,000,000.

Memorial Submitted.

The news, however, of a memorial submitted to the porte by the supreme sheik of Kurdistan, which was known until recently only in a very small political circle in Constantinople, has not been guarded so closely since it became known that the French loan had been granted and the final protocol in this connection signed by the representatives of the group of French bankers interested.

In this memorial the sheik called the attention of the porte to the fact that former sultans in Turkey's golden age and in numerous berats accorded to Kurdistan an autonomous administration. The sheik described at length the conditions in Kurdistan, the dissatisfaction among the Kurds and advantages which an autonomous administration would guarantee to Kurdistan and indirectly to the Ottoman empire. At the same time, in return for the renewal of those privileges which were formerly accorded to Kurdistan, he would undertake to augment the total of the taxes which Kurdistan must pay to Turkey.

The privileges referred to by the sheik include the establishment of a local Kurd army for the purpose of protecting the Turco-Russian frontier, the organization of an autonomous Kurd administration, the creation of a system of schools in which instruction shall be given exclusively in the Kurd language and a repatriation to Kurdistan of all the officers of Kurd origin in the Turkish army.

While in certain political circles in Constantinople, notably in those which are under the influence of the committee of union and progress, there is a disposition to consider the demands of

QUEEN ADMIRES HORSEMANSHIP OF AMERICAN GIRL IN LONDON

پارتیزانه‌کانی سی‌ئی‌ای

بابه‌تیکه له‌لایهن جاک ئەندەرسن (Jack Anderson) نووسراوه له رۆژنامەى (Sunday JOURNAL- NEWS) و لەژماره 24ى ئەپرێلى 1977دا، چاپ و بلاوکراو ته‌وه. بابته‌که باسى ئەو گه‌مانه ده‌کات که سی‌ئی‌ئی ئەى ئەمه‌رىكى کردونى سه‌بارت به به‌کاره‌ينانى گروپى سه‌ره‌تايى و ساکارو ناپيگه‌يشتوو له له‌پيناو ئامانجه سياسى و ئابوورى و سه‌ربازى خو‌ى، ئەوهى که دواتر کاره‌ساتى گه‌ورهى ليکه‌وتوته‌وه نه‌هامه‌تى زور بو ئەو ده‌سته‌و گروپه جو‌راو جو‌رانه هاتوته‌پيش که متمانه‌يان به سی‌ئی‌ئی کردوو و ئەوش کاره‌ساتى مرو‌قاپه‌تیبى گه‌ورهى ليکه‌وتوته‌وه.

ئەندەرسون ده‌لالت که دريژه‌ى ئەم چيرو‌کانه له‌ئيو دۆسيه هه‌لگيراو هکانى سی‌ئی‌ئی هيدا CIA دا، پاريزراون، به‌لام هينده زانبارى هه‌ن که گه‌ر پيکه‌وه گرييدرین ده‌توانريت چيرو‌کى ئەو کاره‌ساتانه وينا بکريت.

نووسه‌ر له‌وباره‌يه‌وه باسى چهند هه‌ولتيكى CIA ده‌کات له ناوچه جياوازه‌کانى جيهان بو به‌کاره‌ينانى ئەو گروپانه له‌پيناو به‌رژه‌وه‌نديه‌کانى خو‌ى و به‌دزى رژيمه کۆمونيسته‌کان و دۆسته‌کانى به‌کيتى شوروى.

ئەندەرسون سه‌ره‌تا باسى تبتيه خياله‌کيه‌کان ده‌کات که له‌سه‌ره‌تاي 1960کاندا، له‌ده‌ست چيينه کۆمونيسته‌کان هه‌لاتبوون سنوورى نيپال، ئەوانه‌ى به ناوى (خه‌مباز) ده‌ناسران و له‌لایهن CIA وه به‌کاره‌ينان پاش ئەوهى ژماره‌يه‌کيان لى برايه ئەمه‌که‌رىکاو دواتر به‌چه‌ک و تفاقى ئەمه‌رىکى چه‌کدارکران و راه‌ينان و مه‌شقى جهنگى پارتيزانى چياکانيان پيکرا. ئەوانه بو ماوه‌ى ده‌يه‌يه‌ک له‌پيناو به‌رژه‌وه‌ندى CIA دزى چينيه‌کان جهنگان و پاشان ئەمه‌رۆکه وه‌ک په‌نا به‌رىكى چاره‌گران له ئوردوگاگانى نيپال که‌وتوون.

پاشتر نووسه‌ر ديته سه‌ر باسى به‌کاره‌ينانى خياله‌کيه‌کانى قيتنام له‌لایهن CIA وه له‌ناوه‌ر استى شه‌سته‌کاندا که ناوپان (مۆنتاگران‌دز)

بوو، ئەوانەى تىرو كەوانەكانيان پى دانراو تفهنگ و نارنجۆكى دەستيان داونهتئى و كرانهته پاسهوانى هئزهكانى ئەمەرىكا له ناوچه سنوربىهكان، ئەوانىش هەر ئاكامىكى پر نههامەتيان تووشهات و دواچار وەك كەلاك لهكەمپهكانى ئاوهرييدا پالئاندايهوهو تووشى چەندهها دەردى وەك بەدخۆراكى و نهخۆشيبهكانى سيل و دەردى هەوكردى سيبهكان بوون.

پاش ئەوه نوسەر دئته سەر باسى ميو خيلاهكيبهكانى لاوس كه ژژمارهيان 14000 كەس بووهو لهلايهن CIA وه دژى كۆمونيستهكانى لاو بهكارهينراون و پاش ئەوهى كۆمونيستهكانى بهتوندى تىكياننشكاندوون. سى ئاى ئەى ههستاه بهچهكداركردى مندالى 10 سالانه له ميۆكان بو ئەوهى بەردهوامى به ئۆپەراسيۆنهكانى بدات. پاش ئەوهى كۆمونيستهكانى ههزارانيان لهميۆكان لهگونو ناوچهكانيان ريشهكيشکرد، ئەمىستا ئەوانهى ماون كراونهته چهكدارى لهشكرىكى بهكريگىراو و ئەو پهلاماره نهينيانه ئەنجامدهن كه CIA دەستپيكردوه.

پاش ئەوه ئەندەرسن دئته سەر باسى كوردان و CIA و دەنوسيت : " لهوانهيه هيج يەك لهو گروپه ساكارو سەرتهايانه بهو شيوه دلرهقانهيه گەمیان پینهكر ايبت وەك ئەوهى بهكوردان كراوه، ئەوانهى لهناوچه شاخاوبيهكانى رۆژههلاتى ناوهراست دهژين كه ئيران و عىراق و تورکيا و سورىاو يهکيتى شورەوى پیکهوه گريدهدات، ئەو كوردانهى بوونه داشى دامهکەى هينرى كهيسنجر له مایۆى 1972دا.

كهيسنجر بهبايهخهوه وەك ناوچهيهكى ستراتيژى جيوپوليتكى روانيوبهتیه ئيران بو ئەنجامدانى ئۆپەراسيۆنهكانى ئەمەرىكا لهناوچهكهو هەر بو ئەوهش پهيوهنديى دۆستانهى لهگەل شای ئيران پههپداوه. شاش لهلاى خويبهوه گلاوته ملاملانييه سنوربىهكان و مهسهلهى كەشتيرانى لهگەل عىراق و پهيوهندييهكانى عىراق و شورەوى بهمترسىى بوخۆى دهزانى و خەرىكى هاندان و ئالۆزكردى ملاملانىى نيوان كوردان و عىراقويهكانه. 1972دا، هينرى كهيسنجر راويژكارو ههروهها سهروك نيكسونى برده تاران و لهگەل شادا

چاوپیکهوتنیان ئەنجامدا. لەسەر داواو جهختکردنەوهی شا، هەردوو پیاوکه رازی بوون کوردان چهکدار بکەن بۆئەوهی لە دژی عێراقییەکاندا بیانخەنە مەیدانی جەنگەوه. CIA لەلای خۆیەوه لەهەمبەر ئەمە بەرھەڵستیکرد، بەلام تازە نیکسۆن و کەیسنجەر بڕیاری خۆیان داوو.

چەند مانگیك پاش ئەوه، CIA بەبەری 16میلین دۆلار چەکی چینی و سوؤقییتی بیهەنپینی و بەریگەمی ئێراندا گەیانده کوردان و ئەوان تا رادە پەخستن شەری عێراقیان کرد. کەیسنجەری شاگەشکە لە 22ی فێبرایەری 1975 و لەریگەمی CIA وە پەیمامیکی ئاراستە ی ژینرال مستەفا بارزانی کرد. زیاتر لە دوو هەفتە بەسەر ئەو پەیمامە تینەپەریبوو، کە شای ئێران لەناکاو رایگەیاندا کە لەگەڵ عێراقدا پیکهاتوون و یەك لە مەرجهکان وەك دەر دەکەوت و هستاندنی پالپشتیتی ئێرانی-ئەمەریکیە بو کوردان.

هەزارەها روویان لەئێران کرد و ژینرال بارزانی داوا یارمەتی ئینسانیی لە نیکسۆن و کەیسندر کرد، بەلام داواکەمی پشتگوئی خرا. دواچار 400 کورد وەك پەنابەر لە ئەمەریکا وەرگیران و ئیستاش 300 فیزای تریان بو دا بینکراوه. بەلام لە یەنایەری رابردوو، وەزارەتی دەرەوه فیزای داووتە نوینەر ایەتییهکی فەرمی عێراقیی کە بچیتە ئەمەریکا داوا لەکوردان بکات و قەناعەتیان پێبکات بگەرینەوه عێراق.

و هەفدەکە نوینەر ایەتییهکە، پاسەوانین لەگەڵ بوو کە سەر بە وەزارەتی سەربازی عێراقیی بوون، ئەوانە سەردانی کوردانیان کرد لە کالیفورنیا و فلوریدا و داکۆتای باکوور، ئەو مەندەمی دەزانی ئێوانە لەئەمەریکا نەبوونە هۆی بیزارکردن و ترساندنی کوردهکان، بەلام سەردانی عێراقییەکان لەوه وریای کردنەوه کە ئیدی ئەوانە بو عێراقییەکان ناسراون و کورده پەنابەرەکان لە چارەنووسی خیزانەکانیان لە عێراق دەترسان.

بارزانی تووشی شیرپەنجە بوو و لە فێر جینیای و اشنتۆن نیشته جینیە، دووچاریش نامەمی بو سەرۆک جیمی کاتەر نووسیوه بۆ داوا یارمەتی بو خەلکەکەمی و جگە لە وەلامیکی رۆتینی چ هاوکارییهکی دیکەمی نەکراوه .

The too late show?

The CIA's 'guerrillas'

JACK ANDERSON

WASHINGTON—The games that the Central Intelligence Agency (CIA) plays have produced a terrible toll in human suffering.

The painful details are buried deep in the CIA's vaults, but enough can now be pieced together to tell the suppressed story. It is a story of how the CIA has consciously exploited unsophisticated and primitive peoples for political, economic and military purposes. Invariably, the hinterlanders who were used by the CIA suffered severely for trusting in the United States.

In the early 1960s, for example, the CIA recruited Tibetan tribesmen known as Khambas, who had fled the Red Chinese on wily ponies into the high fastnesses of Nepal. Brought to the United States for training, they were outfitted with American saddles, small arms and other provisions suitable for mountain warfare.

THEY CONTINUED their harassments against the Chinese sporadically for a decade until the CIA lost interest. They subsist today as pitiful and unwanted refugees.

During the mid-1960s, the CIA persuaded primitive Vietnamese tribesmen called Montagnards to exchange their bows and arrows for guns and grenades. They were recruited as scouts and border guards for the U.S. forces. Their reward: As their war spluttered to an end, thousands of them were herded into refugee camps where many perished from malnutrition, exposure, tuberculosis and pneumonia.

In Laos the CIA formed a 14,000-man army of fierce Meo tribesmen to battle the Pathet Lao Communists. As the war dragged on, the Meo ranks were severely depleted, and children as young as 10 were recruited. The triumphant Pathet Lao drove tens of thousands of Meos from their villages. Yet today, the pathetic remnants of the mercenary army continue to fight the secret war the CIA started.

Perhaps no primitive people have been so cruelly manipulated, however, as the Kurds who lived in the mountainous region of the Middle East where Iran, Iraq, Turkey, Syria and the Soviet Union come together. They became pawns on Henry Kissinger's chessboard in May, 1972.

KISSINGER LOOKED upon Iran as a geopolitical base for U.S. operations in the area and developed a close relationship with the Shah. The Shah, in turn, was involved in border and navigation disputes

with Iraq. He also felt threatened by Iraq's close relationship with the Soviet Union. He therefore sought to stir up the simmering struggle between the Kurds and the Iraqis.

In May, 1972, Kissinger brought his mentor, then-President Richard Nixon, to Tehran for a meeting with the Shah. At the Shah's insistent request, the two American leaders agreed to arm the Kurds for warfare against the Iraqis. The CIA, to its credit, resisted this particular scheme. But Nixon and Kissinger had made their decision.

During the months that followed, the CIA smuggled some \$16 million in untraceable Chinese and Soviet arms through Iran to the Kurds. They fought the Iraqis to a standstill. The jubilant Kissinger dispatched a telegram through CIA channels to the Kurdish leader, Gen. Mustafa Barzani, on Feb. 22, 1975. No more than two weeks later, the Shah suddenly announced he had come to terms with Iraq. One of the terms, apparently, was termination of American-Iranian support for the Kurds.

THOUSANDS Poured into Iran, Gen. Barzani pleaded with Nixon and Kissinger for humanitarian help. His appeals were ignored. Eventually, a token 400 Kurdish refugees were admitted to the United States, and another 300 visas have now been granted. But last January, the State Department also granted visas to an official Iraqi delegation to call upon the Kurds in America, ostensibly to persuade them to come home.

The delegation, accompanied by armed State Department bodyguards, visited Kurds in California, Florida and North Dakota. There was no outright intimidation or harassment of the Kurds, so far as we can learn, but the Iraqi visit alarmed them. And now that they are known to the Iraqis, the Kurdish refugees fear for the fate of their relatives in Iraq.

Barzani, stricken with cancer, has taken up residence in Washington's Virginia suburbs and has written twice to President Jimmy Carter for help for his people. His only reply was a routine, brushoff note from an aide.

The views expressed here are solely those of syndicated columnist Jack Anderson.

میرزا توفیق قهزاز: کورد چاوی لهدهستی نهمهریکا یان نهتهوه
یهکگرتوو هکانه بۆ سهربهخۆیی و دهولهتیکی هاوشیوهی سویسرا

روژنامهی نهمهریکی (THE NEW YORK SUN) که له
روژی چوارشهممهی ریکهوتی 10ی ئهپرلی 1946دا، چاپ و
بلاوکر اوتهوه، ههواکی لهشاری سلیمانیهوه گواستوتهوه که
قسهریکی کورد لهوشاره لهروژی 8ی ئهپرل رایگهیاندوه: "ئهمرو
کوردانی عیراق و ئیران و تورکیا سهههتا چاویان لهدهستی
نهمهریکیهوه دوهمیش نهتهوه یهکگرتوو هکان که یارمهتی کوردان
بدن لهپیناو بهدییهپنای خهونیان سهبارت به سهربهخۆیی
کوردستان."

"ئیمه برومان به نهمهریکا ههیه وهک سیمبولیکی مروفایهتی و
بۆهوهی یارمهتیمان بدات لهکیشهی سهکوکر دتمان لهلایهن
هیزهکانی دیکهوه... بهلام له شکستی ئهوه ههیاوه، خاویارین ئایندهی
خومان بخهینه دهستی نهتهوه یهکگرتوو هکانهوه، لهو حالهتهی بههیاوین
مامهلهیهکی دادپهروهرانهمان لهلایهن برایشی نهتهوه
یهکگرتوو هکانی نهمهریکو بریتانیا و فهههنا و روسیاوه لهگهلهدا
بکریت."

بهگویرهی ههواکه، قسهکه کوردهکه لهنیو کۆبوونهوهیهکدا ئه
بۆچوونهی دهبریهوه که دهستهیهک له سهکرده خهلهکییهکانی کورد و
بازرگان و بیزنسمان و کهسایهتی سیاسی پیکهاتیون، ئهوانهیهوه
ئامانجه کۆبوونهوه که داواکارییهک بۆ یهکخستنی کوردستان لهسایه
پاراستنی نهتهوه یهکگرتوو هکاندا پیشکش بکن.

گروپهکه ئامازهی به ریکهوتنیک کرد کاتیک میرزا توفیق قهزاز
(لهروژنامهکه میسرا توفیق زازا نووسراوه که ههلهی
چاپه) رایگهیاندوه: ئیمه وهک کورد هیومان بهتهواوی جیهان
لهدهستداوه نهمهریکا نهپیت، بیستومان نهمهریکا ههموو یارمهتییهکی
مروفانه دهدات و ئیمهش چاوهڕێ دهکهن تا ببینن... ئهگهر نهمهریکا
بهتهنیا ههولێ ئهوههدات لهکیشهکه مکان تیپگات و هاوکاریمان بکات،

خواز یارین خۆمان بخهینه بهر دهست نهتهوه بیهکگرتوو هکان و هیوایی
باشتر بخوازین.

ئهو و سهکر دهکانی دیکهی کورد دهلین که دهولهتیکهی سهربهخوی
هاوشیوهی سوسیرا دابمهزنین. ئهوان رایانگهیاندوو که دهیانهوئیت
دهولهتهکیان هاوشیوهی سوسیرا دهولهتیکهی بیلایهن بیت و هیچ
یهکنتیبیهکی سهربازی لهگهل دهولهته در اوسیبهکانی کوردستاندا
نهیت. ههندیکیش لهوانه جهختیان لهوه کردوتهوه که دهیانهوئیت بای
بای له ژیانی روژ ههلاتیبیانه بکهن و وتویانه: "روژ ئاواگهرا ایمان
دهوئیت."

یهکیک لهوانه که سهکر دهیان بووه رایگهیاندوو: ئهمرۆ کوردستان
دهریایهک نهوته، نهوتیش وهک نان و ئاو وایه، هه یهکیکیش خواز یاره
بخوات، دهمانهوئیت خورا که کهمان بدهینه نهتهوه یهکگرتوو هکان
بوئهوهی بتوانین لهسایهی پاراستنی ئهودا به ناشتی بژین. ئهگهرا نا،
گیانی یاخیبوون هههمیشه لهناوچه کوردیبهکاندا بهزیندوویی
دهمینتهوه."

Kurds Look to U. S. for Help

Would Call on U. N. Only if America Does Not Aid Tribes in Bid for Independence.

Sulaimaniya, Iraq, April 8 (Delayed) (A. P.).—A Kurdish spokesman declared today that Kurds in Iraq, Iran and Turkey were "looking first to America and second to the United Nations" for assistance in attaining their dream of an independent **Kurdistan**.

"We believe in America as a symbol of humanitarianism and still place our faith in the United States to help us in our problem of oppression by other Powers," said the spokesman. "But failing that, we are willing to place our future in the hands of the United Nations, in which case we are hopeful of receiving just treatment from the United Nations brotherhood of the United States, Britain, Russia and France."

The spokesman voiced his views at a gathering of a dozen Kurdish tribal leaders, business men, merchants and political figures who assembled to issue an appeal for a united Kurdistan "under the protectorate of the United Nations."

Look to U. S. First.

The group nodded agreement when Misra Tewfiq Zazzaz, a prominent Kurdish merchant, declared:

"We, as Kurds, have lost all hope in the world but the United States. We've heard that America helps all humanity and we are waiting to see. . . . If America alone does not try to understand our problem and help us, then we are willing to fling ourselves into the hands of the U. N. and hope for the best."

He and other Kurdish leaders said they hoped for the establishment of "an independent state which would be comparable to Switzerland."

"We want to establish a neutral status such as Switzerland in which we would not have to unite militarily with any of our neighboring states," they declared.

Several asserted "We want to say good-by to Oriental life—we want westernization."

To a man the group indicated agreement with one leader who declared:

"Kurdistan today is a sea of oil, and a sea of oil is like bread and water. Every one needs to eat. We would give our food to the U. N. in order to live peacefully under its protection—if not, then the spirit of revolt always will exist in Kurdish areas."

might for the first time, presenting the annual report of Premier Mir Sayyid Jaffar Pishevari to Parliament.

The existence of broadcasting facilities in Tabriz previously had been unreported and the first announcements caught Tehran observers by surprise.

Pishevari's report, stating that the budget had been balanced for the coming year, said the cost of living had been cut by "at least 40 per cent" and that the annual income for the budget was estimated at more than 60,000,000 tomans (\$20,000,000).

The report, as monitored by the Associated Press, was believed by officials here to have been in the voice of Morad Ali Teymur Bayat Makou, member of an ancient Azerbaijani family, and Minister of Propaganda for

Tells of Taking Bank.

"Mr. Pishevari, Premier of the National Government of Azerbaijan, has submitted a full report on the Government's activities in the past three months," the station said. "He said that ten days before the surrender of Central Government forces in Tabriz on Azar 21, 1324, (November 12, 1945), the Government took delivery of the National Bank and other banks in Tabriz. There are only 2,000,000 tomans in the National Bank and 1,000,000 in other banks. . . ."

"The Government has been able to lower the costs of many goods. The cost of living has been reduced by at least 40 per cent. Therefore salaries of Government employees also have been reduced. The policy of the Government has been, first, to improve the economic condition of Azerbaijan, and then to start social reforms."

Dredging for Cache In Tokyo Bay Delayed

Tokyo, April 10 (A. P.).—Inability to obtain dredges and other equipment has delayed the salvaging of what is reported to be \$2,000,000,000 worth of precious metals from the floor of Tokyo Bay, Major D. A. Sanders of the First Cavalry Division reported

توركان بهر پرسيارى سهرهكئين له به شدار بوونى به شينك له كورد له كوشتارى نهر مهن

ئاگرى جهنگى يه كه مى جيهانى به خهستى روزه لاتی ناوه راستى گرتوه و عوسمانيه كانيش له قازانجى نهمانيات گلانه شهره كه هو دژى روسيا جهنگيان راگهياندو په لامارى به ندهر هكاني دهرياي ره شيانداو لهوشكانيشه وه هير شيانبرد. يهك له كار ه ساته كاني نهو جهنگه ههولداني و سهر كهوتنى لايه نه كاني جهنگبوو بو تيوه گلاندنى گهلانى ناوچه كه له جهنگ و هاندانيان دژى يه كتر. توركاني عوسماني و بهتاييهت دهسه لاتدارانى ئيتحادو ته ره قى نهته و پهرستى دهمار گير، پاش نهوهى خهليفه عوسمانيان قايل كرد فهتواى جيهاد بلاو بكا ته وه، داويان له گهلانى موسولمانى ئيمپراتوريه كه كرد دژى كافران و به كرى گير او هكانيان راپهرن. له واقعيشدا، نهفسه رانى ئيتيحادو ته ره قى، له ولايه ته كاني روزه لاتی عوسماني، چهندين سال خهريكى تيكدانى په يوه ندييه كاني نيوان كوردو نهر مهن بوون و ههر له سهرده مى سولتان عهبدو له ميمده وه تووى ناكويى نيوان ههر دوو گهل بو در كه زيبى پيكدادنيكى خويناويى چه كه رهى كردو له ولاشه وه روسياى تزارى په يتا په يتا هانى نهر مهن و كريستيانيه كاني ترى ئيمپراتوريه كه ده دا دژى دهسه لاتی عوسمانى راپهرن و پشتى له شكر كيشيه كاني سوپاى روسيى بگرن له ناوچه كه به وهش زياتر به نزينيان به گرى ناكوكي نيوان گهلانى موسولمان و كريستيانى ناوچه كه دا كرد.

شايه نى باسه توركه عوسمانيه كان سووديان له ههر دهر فه تيكي جهنگه كه وهر گرت بو جينو سايدى نهته وه غهيره تهر كه كاني نهته دوول به نهر مهنى و كورده وه، سهره تا كهوتنه ويزه نهر مهنيه كان و دواتر يش كورده كان. له كوشتارى نهر مهنه كاندا ههولياندا به شدارو نامراز له نيو كوردانى ناكوك له گهل نهر مهنه كان بوخويان بدوز نهوه دواتر يش هه ميشه ههولى نهوه ياندا وه كه خويان له بهر پرسيار يتى نهو جينو سايدو تاوانانهى كه لهو سالاندها دهر حهق به نهر مهن كردو ويانه بدز نهوه دهسته چهوره كهى خويان به سهرى خهلكى ديكه و بهتاييهت

کور دانداسوون. نهوروپييه کانش بي کولينهوهي ورد لهو دهمدا به شيويههكي خراب كهوتبوونه پاگهندهي بهر فراوان و لهو لايهنهشوهه هم خوازيار نهبوونو هم نه شيان توانيوه رولي راستينههي ههريهك له دهسه لاتداراني خاوهن برياري توركياي عوسمانيي و ههروهها به شيك لهو كوردانه بكهن كه بهناچاريي گلابوونه جهنگ و رووداوه كانيوه. ههريه چهنده به گهرياني ورد له به شيك لهو بيرهوهريي و راپورتانهي لهو دهمدا بلاوكر او نهتهوه، باسي رووداوه گهليكي نهوتو هاتون كه دهرخهري راستيي رووداوه كانن و ههنديكيان رولي نهريني كورديان له پاراستني نهرمه نه كاندا پيشانداوه.

لهم بارهيهوه، بابهنتيك لهروژنامههي نههمريكيي (THE MARYVILLE TIMES) سهبارت به كيشههي نهخجهوان له ناوچههي قهفقاس له روژي چوار شه ممههي ريكهوتي 3ي ديسه مبهري 1919 بلاوكر اوتهوه، كه لهدوا پههگرافي نهم بابته راستيههكي زور روون سهبارت به بهر پرسیاري تيبي راستينههي توركاني ئيتحادوتهرهقي عوسماني له كوشتاري نهرمه پيشاندهدات.

بابتهكه، گهيرانهوهي (Maynard Owen Williams) ي نههمريكيي، كه كاري هاوكاريي پيشكشي نهرمه نه كان كردوه، سهبارت به كيشههي نهخجهوان رادهگوازيهت و باس له پيگهاتههي دانيشتواني ناوچهكهو مملانيي نيوان تهتارو نهرمه نه كان دهكات و لهبارهي بهماندا تكدني نهخجهوان لهسايههي نهريكادا دهئاخفيت. دواتر باسي ههريهك له رولي روسياو توركهكان دهكات له دهوراني جهنگدا كه بهچ شيويههك روويان له ناوچهكه كردوهو كردوو يانهت مهيداني جهنگ و تهتارو نهرمه نه كانشيان لهو جهنگهوه گلاندوهو نهلمانه كانش به پاگهنده كانيان هيندهي تر ئاگري جهنگهكهو بيكداننهكاني نيوان نهو گهلانهيان خوشتتر كردوه.

پاش نهوهي نووسهر لهقسهكاني خوي سهبارت به ناوچههي نهخجهوان و تالانكردني گوندي تهتاركان و باسي ههريهكاني نهرمهني دهبيتهوه، له دوا پههگرافدا دهليت:

" تهواوی گرافتهکان بههوی فرهیی و جیاوازیی دانیشتوانهکهوه زیده گران و ئالۆز بوو، له گونده شاخاوییهکان، کوردان زۆرینهیان پیکدههینا، ئهم خێله جوړاو جوړانه دهستیکی ئاسنینی دهویت بو کۆنترۆلکردنیا. کوردان له لایهن تورکانهوه ناچارکران بینه قهساب، ئهو تورکانهی که ریگهی کاری کشتوکال و فیربوونیا له کوردان گرت و بهتهنیا چهکیان دانه دهست. دۆخی ئهوان ئیستا له ئهرمهنهکان خراپتره، بوخۆم دهیهها کوردانم بینیه که لهناوچانهی 7000 پی بهرزن و لهبههاردا بهتهنیا کراسنیک و پنیان پهتی بوو."

by circling between Kamariyu and Mount Ararat along the wide plain of the Arax the Tatars reached the junction of Ulukhanlu and burned the railway station there, also cutting the Indo-European telegraph line, which joins Tiflis to the rest of the world. This necessitated the sending of Vice Consul Doolittle to Teheran in order to establish connection with Washington at a time when all Americans were being forced to leave Tiflis.

Tatar Villages Sacked.

"When I crossed the Igdır plain, where Armenians are starving today, these much persecuted people were having their innings and the smoke from a score of burning Tatar villages could be seen. Tatars with arms were allowed to live if they surrendered their guns, and women and children were not touched, but their villages were looted and burned by the Armenians. This was in March, 1919. All the Tatars retreated to the Nakhichevan district, where they formed a majority of the population. There they have remained. Hatred between them and the Armenians is strong, but, due to the greater strength of the Armenians, there are no atrocities.

"The whole problem is made difficult by the diversity of the population. In the mountain villages the Kurds are most numerous. A strong hand will be necessary to control these several tribes. The Kurds have been forced to be butchers by the Turks, who gave them guns as their only tools and who kept agriculture and education from them. Their condition is as bad as that of the Armenians, and when I crossed the Turco-Russian boundary I saw scores of Kurds with only one garment and barefoot, at an altitude of 7,000 feet in March."

Copyright 1919 by
R. J. Reynolds
Tobacco Co.

Do Your

شهری کوردان لهسەر مهرویزن

کۆمه‌لگای کوردیی که سروشتیکی خێله‌کهیی کشتوکالیی و شوانکارهیی هه‌بووه لهسەرته‌ای سه‌ده‌ی بیسته‌مداو دانیشتووانه‌که‌ی به‌تایبه‌ت له‌ناوچه‌ شاخاوییه‌کان په‌رتو بلاو به‌و ژيانه‌و هه‌و به‌توندیی به‌ سروشته‌وه‌ گریدرابوون، گرنترین هۆکاری مملانیی و رکابه‌رییان له‌پیناو پاراستن و ده‌ستخستنی پاوان و ئاو و زه‌وی و میگه‌ل بوو، به‌شپۆه‌یه‌ك سامانی هه‌رکه‌سینک و ده‌سه‌لاتی هه‌ر خێلێك، چه‌ندینه‌ی میگه‌ل و فراوانی پاوان و ژماره‌ی پیاوه‌ چه‌كداره‌کانی دیاربیده‌كرد.

رۆژنامه‌ی ئه‌مه‌ریکی (SAMTA FE NEW MEXICAN) که له‌رۆژی پینچ شه‌مه‌ه‌ی ریکه‌وتی 11ی یه‌نایه‌ری 1906دا، چاپ و بلاوکراره‌ته‌وه، چیرۆکی له‌زمانی کۆلۆنیالیکی ئه‌مه‌ریکی به‌ناوی (P. H. Massy)، له‌ژێر ناوینیشانی (شهر له‌نیو کوردان) دا بلاوکر دۆته‌وه. کۆلۆنیل ماسی ده‌لێت:

" هه‌ندێك میگه‌ل و مالات به‌ره‌و ده‌ره‌وه‌ی سنوور کورده‌کانی سپیکانی برابوون، کاتیك وه‌ك باوه‌ ئاماژه‌کانی ئاگادارکردنه‌وه‌ ده‌ستپیکرد، ده‌نگی ته‌قه‌و دوکه‌لی ئاگر له‌ته‌واوی ده‌روبه‌ری گونده‌که‌ پۆلیك سواره‌ی کوردی به‌غار هینایه‌ ئه‌وی و به‌ئاراسته‌یه‌كدا رۆیشتن، ئه‌مه‌ش بۆخۆی له‌ ناوه‌ندیکی ئاوا سه‌خت و دوورده‌ستدا که ژيانی مرۆف به‌های خرته‌ مه‌ریکی نییه، مه‌سه‌له‌یه‌کی دلتیاکه‌رو ئارامبه‌خش ده‌رناکه‌وئ. به‌لام هه‌رزوو درکمان به‌وه‌ کرد کاتیك کوردان به‌خه‌نده‌و روویه‌کی خۆشه‌وه‌ به‌ره‌و روومان هاتن، که ئه‌وان ئازار به‌ ئیمه‌ ناگه‌یه‌نن.

ئیه‌ گه‌یشتینه‌ ئه‌و گونده‌ی که زۆر له‌ شوینی شه‌ره‌که‌وه‌ دوور نه‌بوو، هه‌موو ژنانه‌کامان ده‌بینی چووبوونه‌ سه‌ربانه‌کان بیئه‌وه‌ی گوی به‌ گوله‌ی ویل بدن که به‌سه‌ریاندا و یزه‌ی ده‌کرد...

بەزمەكە بەگشتی كۆتایبەت و دواچار مینگەلەكە سەر كەوتوانە
 گەڕینراپوهە، لەگەڵئیشیدا تەرمی چەند كوردیكى كوژراو و چەند
 بریندارىكیش. بەلای دیوارى مالێكدا تێپەرىن كە ژنەكەیان تەنیا كەمێك
 پێشتر لەبەر چەند سەرە مە رێك بپوهژن كەوتبوو.

"That'll do," interrupted the inter-
 rogator. "We have lost the bet!"

A Fight Among the Kurds.

Colonel P. H. H. Massy tells of this battle which he witnessed in the course of his explorations in Asiatic Turkey. The cause of the fight was an attempted theft of sheep. He says: "Some flocks were being driven off across the Sipkanli Kurds' border when the usual alarm signals, shots fired and smoke fires kindled at all the villages around, brought clouds of horsemen galloping wildly across in that direction. This did not look very reassuring in the middle of so wild a country, where a human life is never worth that of a good sheep, but we soon perceived, by the yelling Kurds with grinning faces who dashed past us, that to us no harm was intended.

"We reached the village not far from which the battle was raging to find the flat roofs occupied by all the women. Quite regardless of stray bullets they followed the fluctuating fortunes of their side amid the din of their own shrill tongues, which almost drowned the thundering reports of the Kurdish powder, anything but noiseless or smokeless.

"It was soon over. The flocks were triumphantly brought back, together with the bodies of a few dead Kurds and some others wounded. We passed on amid the wailing of the women just widowed in a fight for a few sheep."

Goodby to the Sergeant.

ئینگلیزىكى بەدبەخت لەرگای كوردستان لەلایەن جەردەى عەرەبەوہ
تالانكر!!!

رۆژنامەى ئەمەرىكىى (WASHINGTON CITY) كە لە رۆژى
پنجشەممەى رىكەوتى 23ى سەپتەمبەرى 1858دا ، چاپ و
بلاكر اووتەو، باسى لە پیاویكى ئینگلیزى خەلكى كوكنى لەندەن
كردووە، كە ویستویەتى لاسایی هینرى لایارد بکاتەو و بێتە كوردستان
و لەوبارەیهشەو كتیبىك بنوسیت، هەوآلى ئەم پیاوہ دواتر لە
ئەستەمبول بۆتە چیرۆك و لەسەر زارومانى خەلك گەراوہ، پاش
ئەوہى بەخۆى و بارى شەش حەوت بارگیرەوہ ، رینگەى كوردستانى
گرتوتەبەر و لەرنگە كەوتوتە بۆسەى جەردەى عەرەبەوہ!!

جەردەكان پاش تالانكردن و گەران بۆ كەلوپەلى گران بەها دەستیان
بەهەندىك كەلوپەلى تاییەتى كابرای گەریدە كەوتووە، لەوانە بوتلى
بۆیاخى پۆستالەكانى كە بۆنىكى زۆر خۆشى لیھاتووہ و جەردە
عەرەبەكان وایانزانىوہ خواردەوہ و شەربەتەو پاش ئەوہى بۆخویان
تیریان لىخوار دۆتەوہ، دلایان نەرم بووہ و گلاسیكیشیان دەرخواردى
كابرای گەریدە داوہ!

A DELICIOUS BEVERAGE.—A capital story is told of a dandified cockney attaché at Constantinople, who travelled into Koordistan, intending to copy Layard and write a book. He was what he called "roughing it," with six or seven horses carrying his necessaries—i. e., a few things he could not possibly do without. Among them were the wooden frames for cleaning his boots and shoes, and a case of bottles for his polished leathers. He was attacked by the Arabs, who overhauled his kit. When they came to the bottles they opened them, and the varnish being made with Madeira, and scented with all sorts of good things, it smelt so nice that the thieves thought it must be something to drink. In vain did he explain that it was paint for his boots; they were sure that it was too delicious for that, and, in order to try, they determined he should drink some; so they took out one of his own cut-glass tumblers and made him drink a glass of his own boot-varnish.—*London Journal*.

بلاوبونوهوی قاتوقریی و برسنیتی له کوردستان

روژنامهی ئەمهریکی (HELENA MONTANA) که روژی پینجشممهی 22ی ئهپرلی 1880 بلاوکر اوتهوه، لهواستونیدا ههواکی سهبارت به برسنیتییه گهوره که له کوردستان دابهزاندوووه دهلیت:

" برسنیتییهکی توند له موسل و کوردستانی تورکی ههیه، چوار ههزار کهس له دانیشتوووانه که بهر هه به غدا هه لاتوون و سهده هاش له ریگان".

No. 23

ALL SORTS.

A drought in parts of Cuba is reported and many cattle are dying.

GEN. SHERIDAN was so seasick on his gulf trip that he almost threw up his commission.

GEN. GARFIELD is building himself a handsome and picturesque new house at Mentor, Ohio, having torn down the old one.

SENATOR-ELECT MAHONE, of Virginia, weighs only ninety pounds, beating Hon. Alexander Stephens by a few ounces.

New English racing rules: In all cases the horse that comes in first shall be declared the winner, provided he is not a bloody Hamerican.

There is a terrible famine at Mosul, Turkish-Koordistan. Four thousand of the inhabitants have fled to Bagdad, and hundreds are on the road.

Wm. Steadman, law student at Marshall, Texas, killed himself, assigning as the cause the rejection of his application for admission to West Point two years ago.

In a published letter President Woolsey, of Yale, argues strongly against the breaking of the national habit restricting the incumbency of one man in the presidency to two terms.

—Tucson, a little place of 3,000 inhabitants in Arizona Territory, which the Southern Pacific Railroad has just reached, dis-

وهرگیرانی ئنجیلی پیروۆز بۆ کوردیی

روژنامهی ئهمهریکیی (The daily Alaskan) که له 10 ی ئۆکتۆبهری 1916 دا، چاپ و بلاوکرارهتوه، کاتیک باسی لهو زمانانه کردوه که ئنجیلی پیروۆزی بۆ وهرگیردراوه، لهئێو چهندین زمانانی جیهان، ئماژهی به زمانی کوردیش کردوه.

Some Bible Languages.

Some of the languages the Bible has been translated into are Accra, Aneityum, Arrawack, Azerbljan, Bulu, Calmuc, Chippewayan, Coptic, Dajak, Dikele, Eromanga, Gitano, Gujerati, Haussa, Ialan, Ilocano, Khassi, Kinka, **Koordish**, Kusalen, Lepcha, Lifu, Malagasy, Mallseet, Mandingo, Micmac, Mpongwe, Muskokee, Namacqua, Narrinyeri, Ojibwa, Otiyeherero, Pampanga, Pangassinan, Pushtoo, Rarotengan, Ruk, Scheetswa, Teheremissian, Tchuwash, Tschl, Wogul.

پېرشيا (ئېران) زۆر ميوانپەروەر بوون. تائەو كاتەيى كەسنىك پەناى بردىتتە ژېر رەشمالى سەرۆ كخىلەو، سەر و مالى تارادەى پىرۆزىيى پارىزاو، ھەر ئەو ھەندە سەردانكەر ھەكە دىسانەو رىگەى گەشتەكەى خۆى گرتەو ھەر، ئىدى زۆر رىي تىدەچىت ھەر لە لايەن ئەو خانەخويانەو غافلگىر بىرئ و رووتبىرئتەو تالانبرىت كە ساتنىك پىشتەر ميواندارىيان كىر دوو.

يەكەمىن شەو لەنىو رەشمالىكى كورداندا خەوتم كە زۆر ميواندۆستبوون، بەلام پىش ئەوئى دوو مىل لەوى برۆم، دوو پىاوخراپى چاوانەترسم بىنى تەمايان بوو رىگەم لىيگرن و تالانم بكن. ئەو ھەشيان دەكر د ئەگەر گورج دەمانچەكەم دەرنەھىنايەو نەمگرتايە بەدەستەو. ئەوان خولەكنىك راوستان و دواتر لەبەختى من بەو رزگار بووم باياندايەو بەئاراستەى رەشمالەكان و چىدى ھىچ دانىەكى ترم لى نەبىنەو.

لە سەرتاى ئىوارەى روژى دووم لەنىو كوردان، گەشتە تىرەيەك كە لەبىست رەشمال پىكەتەبوون و لەقەدپالى نزمەگرديكدا شوينيان گرتبوو. لەشيوەو ئاكارى ئەو شوانانەى كە بەلاياندا تىيەر ىم لەكاتى روپىشتنم بەرەو رەشمالەكان، دەستبەجئ تزانىم بىنىم كە كۆمەلىكى درو توندوتىزبوون. بەلام بەو ھۆيەى شوينىكى ترم شك نەدەبرد بۆى بجم، ھەر بۆيە نەچار بووم بىمە ميوانى رەشمالەكانيان، جا روخسارىانم بەدل بىت يان نا.

سەرۆكى ئەم تىرەيەى روومتىكىر دبوو لەوئى نەبوو، چووبوو سەردانى تىرەيەكى ترى ھۆزەكەيان كە چەندىن مىل لەوئو دەور بوو. لە غىبابى سەرۆكدا، يەككى دىكە لە پىرەپىاوەكان ئەركى پىشوازىيكردى ميوانان دەگر نەئەستو. ھەر چەندە، لەم تىرەيەدا بەتايەتەى، بەھىچ جۆرىك سىماى رىخستن و نەزمىان پىنوە ديار نەبوو. يەككى لەپىاوەكان بىردمىە نىكتىر رەشمال و كچىكى گەنجىش جامى دوو قاپىك پلاو و سەوزەى خستەبەردەم، ئەم كچە فرە سەرنجراكىش و زۆر دەركەوتەو سەرچاوبو. بەدلىبايەو، ئەو بالاي لە شەش پى كەمتر نەبوو، ئەوئى بۆرن

بالا يهكى جوان و فره تاييه ته، ههروه ها چاويكى خرو سهير كردنيكى
كيوييانهى هه بوو، ههروهك چاوى پشيله، ياخود دروستتر ههروهك
چاوى جوړه ناز ملئيكى كيوى، لهرووى قهبار هو رووخساره هه
زوړ ته ماشاكر دنيكى ناوازهو سهرنجر اكيشى هه بوو، به شيويهك وام
دههاته پيش چاو كه چاوى تادههات رهنكى شينتر ده بوو له تاريكيه كندا
وهك چاوى پشيله ددرهوشايهوه.

نهميستا هه موو ژنانى تيره كه دابارين بو سهير كردنى من، بوئوهى
روخسارى ناموى بيانيهكى فسه ننگستاني ببين كه سوارى نهميكي
ناسنين بووه. نهموه وهك رهگزيكى مئ سهير كردنيكى كيوييانهيان
هه بوو، ههنديك لهوانه نهمرجهيهكى نالوز كاوى مهيلهو سوريان
هه بوو، ويراي چاويك كه ته ماشاكر دنيان گوزار شنيكى ومحشيانهى
هه بوو، كه وهك نينسانى له پنيستى پلنگيكي درنده دهره دهكوتن. هه موو
نهموه چاويكى خرو تيزيان هه بوو كه له ته مهنى خوم هه رگيز
نهمديبوو، له نازه لاني كيويشم نهمديتوو، ته ناهت له باخچهى نازه لاني
ناوهنديش.

لهكاتيكدا نهموان وهستابوون، به فزوليه تيكي زوره وه سهيرى منيان
دهكرد كه نانم دوخوارد، لهو تاريكيه دا نهموم بيركهوتهوه كه
خويندبوومه وه سهبارت بهكوريكى گه شتكه كه كهوتهيووه نيو
بوئوهى نهم ژنه چاو پلنگيانهوه، ببهنيكه نينهوه بيركهوتهوه و بيرم
لهوكردهوه كه نهمه جگه له چيروكيك كه له زارى گه شتكه مكانهوه
گير اوتهوه شتيكى دى نيه، هه رچهنده دهمتوانى بهتهواويى نهمه بينم
كه نهم ژنانه تواناي كردنى هه موو نهمو شتانهيان ههيه كه پلنگيك
دهتوانيت بيكات.

هه رچهنده واپييدهچوو لهنيو نهم تيره به هه موو شت به شيويهى
جهنگيكي رهمكيى و بئ نهم بهر يوه بچيت و هيچ شتيك حيسابى بو
نهمهكرا، به لام نهموان كهولئيكى مهريان دامى له سهري بخهوم و
به يانيش شتيكيان دامى بيخوم.

كاتيك ومختى نهمههات سوارى پاسكيله كه م بم، نزيك به بيست ژن
بهدم هاوارو بيكه نينهوه بهر هو رووم له ره شماله كانهوه هاتن، ههروهك

كۆمەلنىڭ قوتابىي قوتابخانە قەربالغەكان كە لەدەرگاي قوتابخان دىنە
دەرەوہ بۆ بەسەر بردنى پشووئى نىوہى سأل . لەو ئاكارەى كە
لەر شىمالەكانەوہ بەپىرتاۋ ھاتن دەر دەكەوئى كە بەزمەكە پىنشتىر پلانى
بۆ دانرايىت .

بەگالتەو ھاوارىكى زۆرەوہ دەورىاندەم و رىگەئى ئەو ھىان نەدامى
بىرۆم . ئەگەر ھەولئى ۋەستەنم بەدایە لەوانەبوو ھەندىكىان كلاوہكەمىان
بىگرتايەو ھەندىكىشىان جىلەكانىان راكىشامايە، ۋا پىدەچوو بەدكارانە
لەھەولئى پەلاماربن و بەدەورمدا ھەلدەپەرىن ۋەك ئەوہى من مشكىك
بم ۋە ئوانىش ۋەك كۆمەلە توتكىك بن بەدەورمدا بوەرن . دىيەمەئى ئەم
ژنانە زۆر توندوترسىنەر بوو، مەبەستىشىان تەواو روون بوو كە
تالانكردنم بوو .

يەكىكىان كلاوہكەمى راكىشاۋ كلاوہكەم بەسەرچاۋدا ھاتەخوار،
ھەندىكى تىرىشىان دەيانوئىست چاكەتەكەم لەبەرداكەنن، بەو خەيالەى
كە پارەكانم خستىتتە گىرفانەكەيەوہ، چەند جارىك خۆم لەدەستىان
قوتاركرد، بەلام ھەر زوو خىرا گەمارۆيان دەدامەوہو دەورىان
دەگرتم .

سەرم سۈرمابوو نەمدەزانى چىيەكەم، پىاۋەكان ھەموويان لەوانەدا
نەمابوون بەو مەبەستەئى بەتەواۋى مەيدانەكە بۆ ژنەكان چۆل بكن
كە تالانم بكن . مرۆ ناتوانىت كارايانە رووى دەمانچەكەئى بكاتە ژنان،
تەننەت پەنا بۆ توندوتىزىش نابات بۆ بەرگرىي لەدژيان، ھىچ پىاۋىكى
ئەمەرىكىي يان ئىنگلىزىي شايەئى ناۋى پىاۋى نىيە ئەگەر ئىتو لەژنان
بەدات، تەننەت ئەگەر ھاوشىۋەئى ئەم ژنە كورده كىوييانەش بن،
ئەوانەئى سووربوون لەسەر ئەوہى توندوتىزىي ئەنجام بەدن .

پاش چەند ھەولئىكى شكىستخواردو بۆ رزگار بوون، بىرۆكەيەك
كەوتە بىرم كە لەوانەيە لەم مىحنەتەم رزگار بكات و سەلامەتەم
مسۆگەر بكات، زۆر بەئى ئەو پارانەئى پىمبوون پارەئى زىرى توركىي
بوون كە بەھۆئى قايشىكەوہ لەجىلەكانم توند كرديو، لەجانتايەكى
بچووكىشدا بىرئىك پارەئى خۆمالم ھەلگرتىوو كە بۆ مەسەرەئى رىگا
بەكارم دەھىناۋ لەسەر پاسكىلەكەم بەستىۋو .

من که پیتیکم له زمانی ئەمانه نەدەزانی، بەئاماژەییەکی سەرنجراکێش و امکرد که شکهنجەدەرەکانم بو ساتیك بیدەنگ بن، ئەویش پاش ئەوهی جاننای پار هکەم بەشیوەیەك پێشاندان و هک ئەوهی که ئەوه هەموو ئەو پارەیه بێت که پیمهو بەسەریاندا دا بەشمکرد. لەو دەچوو زۆر بەو دەستکەوتە که قانع نەبن و چاویان لەو بوو تالانییەکی گرانتریان لەو چەند پارچە پارە زیو دەستکەوێت.

بەلام وێرای ئەوهی که دوو دلبوون لەوهی ریگای رویشتم پێ بدەن، بەلام کەمتر لەپێشتر سەبارەت بەو پێداگرییان کرد، هەر بۆیە بەپەلە خۆم هاویشته سەر کوشنی پاسکیلەکەم و توانیم خۆمیان لی دەر باز کەم ، بەلام ئەوهی که مایەیی راکێشانی سەرنجە، هەندیک لەم ژنە جەسورە چاو کیوییانە بەخیزایییەکی زۆر بەدوامدا رایان دەکرد، ئەم سەرەڕووییە لەگەڵ تاقمیک لە ژنانی کورددا ئەزمونێکی ناوازه بوو که زۆر لەوانەییە لەیادم نەچیتەوه .

AROUND THE WORLD ON A BICYCLE

BY
THOMAS STEVENS.

* FROM TEHERAN TO YOKOHAMA

WITH NUMEROUS ILLUSTRATIONS.

LONDON:
SAMSON I. MARSHON, SEARLE & RIVINGTON

1876

15, BUNYARD STREET

PRINTED AND SOLD BY
FRANCIS LANE, FINEST SQUARE, E.C.

1898.

[All rights reserved]

THE HOCKING

LOGAN, OHIO, THURSDAY.

Wadsworth!

OPENING,

Articles, fresh from the best market

Department

Suits, Broad clothes, Flannel and
Kilts, Scarfs, Sirts, &c. Full line
of Cassimere Pants, Wool Shirts,

Comforts,

White and fancy Flannels, all wool
is special. We can do you some
of the latest Caudes & Colchester Rubber
every particular. Call and look
we are offering you. Good

Department,

Transactions satisfactory in every
branch. Bulk Oysters, celery, Brazil
nuts paid for all kinds of

PRODUCE,

Wadsworth.

FOR SALE.

The Wright Farm,
near Millville; consists
of 150 acres, all
tillable. Terms reason-
able. Write to or
inquire of
J. N. WRIGHT,
Aug 8, Lancaster, O.

COAL! COAL!

I HAVE RE-OPENED A COAL
YARD at my former place, and am
selling the very best grades of

Hocking Lump

and NUT COAL.

Orders for any quantity, can be left
at my residence, or at John Ucker's
Meat Market, and will receive prompt

A KOORDISH ADVENTURE.

Thomas Stevens, the adventurous trav-
eler who completed the "tour of" travel-
ing around the world on a bicycle, writes
as follows of an exciting experience in
Koordistan:

It was while making my way through
one of the wildest sections of the country
in western Persia, that I found myself
among a tribe of Koordians. These
people roam the deserts of Koordistan
with their flocks and herds, living in
black tents made of woven goat hair.

It is considered very unsafe for a trav-
eler to venture among these half-savage
nomads alone, and the governor of the
province usually sends an escort of sol-
diers to guard a person through the ter-
ritory. The Pasha Khaw of Orvakhik
wanted to send an escort with me, but I
always found an escort a nuisance, owing
to the necessity of moderating my
speed to the ability of the horses.

Over the smooth camel trails and
gravelly deserts it was no trouble for
me to cover sixty miles, or more, in a
day with the bicycle, whereas the horse-
men would never want to travel more
than about thirty. This annoyed me,
and I preferred venturing into the Koord-
ish country alone.

Although they are not to be trusted,
and are freebooters by nature and in-
stinct, these wild children of the Persian
deserts are very hospitable. So long as
one is beneath the shelter of the chief-
tain's tent, both his person and property
are held sacred. No sooner does the
traveler start on his journey again, how-
ever, than he is liable to be overtaken
and robbed by his hosts of an hour be-
fore.

The first night I slept in the Koordish
tents I was treated hospitably; but, be-
fore riding two miles, I was interrupted
by a couple of stalwart ruffians who in-
tended to rob me, and would have done
so had I not drawn my revolver, and
holding it in ready, poised readiness.

They hesitated a moment and then, to
my great relief, turned back in the di-
rection of the tents and I saw no more of
them.

Early in the evening of the second day
among the Koords, I reached a camp of
about twenty tents, occupying the foot
of a range of low hills. From the rade,
mutilated appearance and demeanor of
the shepherds whom I passed in making
my way towards the camp, I could see
at once that they were a rough crowd;
but, there was no other place to go, so I
had to seek the hospitality of their tents,
whether I liked the outlook or not.

The chief of this camp I found was ab-
sent on a visit to another branch of the
tribe, many miles away. In the absence
of the chief, one of the elders usually
takes upon himself the office of enter-
taining guests. In this particular camp,

however, there seemed to be no well-
regulated arrangements of any kind.

One of the men motioned me into the
nearest tent, and by and by a young
woman brought me a bowl of clabbered
goat-milk and a dish of pilian (boiled
rice or wheat) and herbs. She was a
girl of most singular and striking ap-
pearance.

She was certainly not less than six feet
tall—a very great stature for a woman,
and her eyes were round and wild-look-
ing, like the eyes of a cat, or more cor-

rect. In a small sashon case which
I carried on the bicycle, however, I had
a bag of native silver coins, which I
needed to pay the incidental expenses of
the road.

Bidding my tormentors keep quiet a
minute by an impressive gesture, for I
didn't know a word of their language, I
took out this bag of coins, showed them
that it was all the money there was in
the case, and distributed it among them.
They seemed to be but partly satisfied
with this; evidently they expected to obtain a
richer booty than a handful of silver
pieces.

But although reluctant to let me go,
they offered a less determined front than
before, and I finally broke away from
them. Springing into the saddle, I hast-
ened to make good my escape; but I had
to be pretty lively about it, for several of
the more determined of those wild-eyed
women came racing after me almost as
swiftly as deer. It was a unique expe-
rience, and one that I shall not be very
likely to forget, this adventure with the
mob of Koordish women.

The Tobacco Curse.

A boy seventeen years of age has
recently been tried, found guilty,
and sentenced to ten days in the
Madison County jail, with \$25 fine,
for giving tobacco to a minor. The
law passed in Ohio, April 10, 1888,
reads as follows:

Sec. 1. Be it enacted by the Gen-
eral Assembly of the State of Ohio,
That whoever sells, gives or fur-
nishes to any minor under fifteen
years of age, any cigarette or to-
bacco shall be fined not less than
\$5 nor more than \$25, or impris-
oned not more than 30 days, or both.

Sec. 2. This act shall take effect
on its passage.

To secure the enforcement of this
law, much agitation is needed. We
are sure that an intelligent under-
standing of the injurious effects of
tobacco, particularly on boys,
would result in its banishment,
many times.

Here is testimony from eminent
scientists:

AN INTERESTING AND SCIENTIFIC FACT.

A few years ago a call was issued
from London, England, to the
scientists of the world to assemble
for the discussion of whatever sci-
entific subjects might be presented;
every statement to undergo most
rigid scrutiny. One member said:
"Tobacco is not injurious. I have
chewed it for fifty years, and my
father for sixty years, without per-
ceptible damage. All the law and
cry about it is nonsense." The re-
sultant answered, "Step forward, sir,
and let us canvass this matter
thoroughly. How much do you
have?"

"I chew regularly three quids
per day, of about this size," cutting
them from his plug. (One was given
to the Russian who is next to me.)
Francis chemist, with "please re-
turn their extracts."

Then the actuary said, "Will any
young man unaccustomed to the
use of tobacco chew this third quid
before the audience? Here are
\$20 to any one who will." A young
man stepped forward. The audi-
ence was requested to scrutinize his
looks, cheeks, eyes, and general ap-
pearance before he took it, and watch
its effects. He soon became pale

شیخ عوبیدوللای نہہری نہمردووه بہلکو کوژراوہ!

ناشکرایہ کہ پاش رووخاندنی میرنشینہ کوردییہکان و پرتہوازہکردنی بژاردہی دەسلاتداریتی خوَجیی سیاسی و کۆمەلایەتی لہ مەلەبنە کوردنیشینەکاندا لەلایەن دەسلات و حکومەتہ ئیمپراتورییەکانی عوسمانیی و شاہنشاهی قاجاریی لەسەدە نۆزدەہەدا، زەمینە بەدەستەوگرنتی جولانەوہی خەلکی نازایی کوردستان دژ بە دەسلاتدارانی ئەو دوو دەولەتہ رووخینەرہ کەوتە دەست شیخەکانی کورد، ئەوانە تەنیا توێژو کەسایەتیەکگەلێک بوون توانای تێپەراندنی ناکوکییە خێلەکییەکان و مۆبیلزەکردنی سەرەتایی خەلکیان لەسایە چەتری کەسایەتی پیرۆزی خۆیاندا ھەبوو.

شیخ عوبیدوللای، یەکنێک لەو شیخە کوردو کەسایەتیە کار یگەرانی میژووی کورد کہ لەسالی 1880دا ریبەراییەتی جوولانەویەکی کوردیی کرد لەھیناوا ئامانجیکی سیاسی مەزن کہ سەر بەخۆیی کوردستان و دامەزراندنی دەولەتیک سەر بەخۆیە لەکوردستان. ئەو جوولانەویەکی کہ لەئاکامی لاوازیی نیوخۆیی و گەلەکۆمەکیی ھەریمی و دژایی روسیاو بریتانییەوہ شکستییەنا.

سەبارەت بەچارەنووسی شیخ عوبیدوللای، رۆژنامە ئەمەریکی (THE DAILY OIL REVIEW) کہ لە رۆژی پینج شەممە ریکەوتی 3ی نۆفەمبەری 1904دا، لەژێر ناوینیشانی "لەسایە سولتاندا. ئەو ریکایەکی کہ فەرمانرەوایانی تورک دوژمنانی خۆیان پئ وەلادەنن" بابەتیک سەبارەت بە چارەنووسی شیخ بلاوکر دۆتەوہ، ئەوہی کہ وەک لەلای زۆریە خەلک و بایەخداران لەو کاتەو ئیستاش باوہ کہ بەمردنی سروشتی و بەنەخۆشیی لە حیزاز مردووه، بەلام ئەم رۆژنامە بەپشتبەستن بە ئاکاری تورکان لە کوشتنی ھەیارە سیاسییەکانیان، ئامازە بەو دەدات کہ شیخ عوبیدوللای لەلایەن دەسلاتدارانی عوسمانیی و پیاوانی سولتانەوہ کوژراوہ.

بابهتهکه، سهرهتا ئاماژه بهو جیهانه مهترسییدارهی ژیر سایه‌ی
سولتانی عوسمانیی و تانهکانی دمدات، بهتاییهت کۆمه‌لکۆژییه‌کانی
سالی 1895 له‌ئاسیای بچووک و هه‌روه‌ها تاوانه‌کانی مه‌سه‌دۆنیا له
1903دا، ئنجا دێته سهر که‌یسی شیخ عوبه‌یدوللا، که دوای شکیتی
جوولانه‌مه‌که‌ی چۆن وه‌ک میوانی سولتان له ئه‌سته‌مبۆله‌وه ره‌وانه‌ی
مه‌که‌که‌ کراوه هه‌ر زوو له‌وی مردوووه ر‌اگه‌ینه‌راوه که مردنه‌که‌ی
به‌نوخۆشی کۆلیرا بووه، له‌کاتفیکمدا له‌وه‌ سه‌له‌ ته‌نیا هه‌ر ئه‌وه به‌ کۆلیرا
له‌وی مردوووه!!

رۆژنامه‌که‌ بۆ زیاتر جه‌ختکردنه‌وه له‌ کوشتنی شیخ عوبه‌یدوللاو
گومانخستنه‌سهر ب‌لاوکردنه‌وه‌ی هۆکاری سروشتی مردنه‌که‌ی،
گه‌راوته‌وه‌وه‌ بۆ چه‌ند سالی‌ک پێشتر و باسی هه‌موو ئه‌وانه‌ی کردووه که
له‌پله‌ی بالای عوسمانییدا نه‌یاری سولتان بوون و پاش
دوورخرستنیه‌ویان به‌پیلان کۆژراون، له‌وانه‌ش نمونه‌ی به‌ باسی
چاره‌نووسی میدحه‌ت پاشای ده‌ستوریخواز و لیبرال هیناوه‌ته‌وه‌ که
له‌لایه‌ن سولتان عه‌بدولعه‌میده‌وه‌ پاش دوورخرستنه‌وه‌ی کۆژراوه،
ئه‌ویش به‌پیلانی‌ک گوايه ئه‌فسه‌رێ‌ک له‌نیو سوپای عه‌ره‌بیی له‌لایه‌نی
ده‌رونییه‌وه‌ ناته‌واو بووه‌و بیئیه‌وه‌ی بزانیته‌ ئه‌وه‌ پیاوه‌ میدحه‌ت پاشايه
خنکاندوویه‌تی و دواتریش به‌وه‌ پاساوه‌ له‌ دادگا رزگاریی بێسزا
بووه!!

پاشتر، رۆژنامه‌که‌ باسی سه‌عید پاشای سه‌روه‌ک و ه‌زیرانی پێشووی
عوسمانیی ده‌کات که پاش ئه‌وه‌ی له‌سولتان ی‌اخی بوو، له‌ترسی گیانی
خۆی خۆی هاویشته‌بووه‌ه‌ ب‌الیۆزخانه‌ی بریتانیی له‌ ئه‌سته‌مبۆل، به‌لام
پاشتر ده‌سه‌لاتدارانی عوسمانی به‌لینی پاراستنی گیانی سه‌عید پاشایان
دابوو گه‌ر بیته‌وه‌ له‌ ب‌الیۆزخانه‌که‌ بیته‌ ده‌ری و سه‌فیری بریتانییش به‌لینی
لیخۆشبوونی تایبه‌تی بۆ وه‌رگرتوووه‌، به‌لام هه‌ر پاش ده‌رچوونی له‌وی
کوشتیانه!!

A.Y.S.

\$3.00
1.50
.75
.06

\$1.00
.60
1.25

de at
re be-
rying
ice is
ertain
orrect
ers as
ng to

o say
ehner.
ctices
nkind
lidate
d, in-
ful in
s and
ff we
econd
heriff,

ho is
esday
, it's
to re-
have
e do
oting
ough

as ac-
Star,
; he
never
d. It
epub-

Special to The Oil Review.

London, Nov. 3.—Persons who are prominent in court circles confirm the rumor that the Prince of Wales is in delicate health, his lungs said to be in weak condition.

UNDER THE SULTAN.

The Way the Turkish Ruler Removes His Enemies.

Things get done in the sultan's realms, things like the massacres of 1895 in Asiatic Turkey and of 1903 in Macedonia, which come home to the consciousness of every thinking Turk. Take the case of the Kurdish Sheikh Obaidullah, who was a guest of the sultan for a time in 1883 and was afterward sent to Mecca in order that pious occupations might keep him out of mischief. He died very soon after his arrival of cholera, it was officially announced, although he was the only sufferer from cholera in Mecca that year.

Take the case of Mithad Pasha, the liberal prime minister and the champion of parliamentary government. He was tried for treason in aiding to de throne Sultan Abdul Aziz and was sent to Taif, near Mecca. After a time he died rather suddenly. By and by a man who had been a soldier in Arabia appeared in Constantinople babbling a tale that ended with, "I did not know that it was Mithad Pasha or I would not have put the soaped cord about his neck." Of course the police saw that the man was crazy and put him where he was safe from harm.

Take the case of Said Pasha, ex-grand vizier, who fled to the British embassy in Constantinople seven or eight years ago, declaring that he would be killed unless allowed asylum and who could not be induced to leave the building until the ambassador brought him a formal promise of safety sealed with the sultan's own seal.

Meditation upon this class of mysteries makes people shake in their shoes every time that they see one of the great army of paid informers who know everything. Men do not say that the sultan does the things which cause this trepidation, but that "the palace" does them. They speak of the "palace" as though it were a sentient but invisible organism, and when they speak of it they look behind them and take out their handkerchiefs and wipe a clammy sweat from their faces.—Henry Thompson in World's Work.

A Gentleman.

Class distinctions in England are supposed to be clearly defined, but a

D.

Coats

We just purchased
turer; all styles, all co
of coats in the city a
think of buying a coat

Look Th

Our ready

A. D.

عەلی شامیلی کوردو داواکاری گشتیی عوسمانی لەتەرابلوس و کوشتنیکی ناوازه

رۆژنامهکانی ئەمەریکا، لەمایدی 1906دا، هەوآلی کوشتنیکی ناوازهیان بۆ کردۆتەوه، ئەویش هەوآلی کوشتنی داواکاری گشتیی عوسمانییە لەتەرابلوسی باکوری ئەفریقا لەلایەن عەلی شامل بەگەوه، که سەرکردهیهکی کورد بوو و لەئەستەمبولهوه بەتوانی کوشتنی رهزوان بەگ بۆ تەرابلوس دوورخراوتەوه. هەولەکە باس لەوه دهکات کاتیەک عەلی شامیل پرسیار و لیکۆلینهوهی لیکراوه، لەناکاو هیرشی کردۆته سەر دادوهری گشتیی و قهپآلی کردوو به قورگییداو بهدانهکانی توند قورگی کردوو ههتا نوزهی لی بریوهو خنکاندووویهتی!! دوور نییه لهکاتی لیکۆلینهوه سوکایهتیهکی ئەوتۆ بهم سەرکرده کورده نهکرا بی که توانای بهرگهگرنتی نهبووهو بی هوهی هیچ چهکیکیشی پی بیت پهناي بۆ ئەم شیوازهی تۆ لهکردنهوهیه له دادوهری گشتیی بردبیت!

شایهنی باسه هەر یهك له رۆژنامهکانی (THE SPANISHS)
(BRYAN MORNING EAGLE) و (FORK) له 9 و 10ی
مایدادا، ئەم ههوالهیان بۆ کردۆتەوه.

Throttled His Victim.

Constantinople.—Nedjim Eddin Bey, procurator general of the vilayet of Tripoli, North Africa, has been murdered by Ali Shamyi Pasha, formerly military governor of Scutari. Ali Shamyi, who is a Kurdish chieftain, and who recently was exiled to Tripoli on the charge of being concerned in the murder of Redvan Pasha, at Constantinople, was undergoing an examination, when he suddenly rushed upon the procurator general, fixed his teeth in his throat and held on until his victim was throttled to death.

SENSATIONAL MURDER.

Fixed Teeth In Victim's Throat and Held on Like a Bulldog.

Constantinople, May 8.—Nedjim Eddin Bey, procurator general of the vilayet of Tripoli, north Africa, has been murdered in a highly sensational manner by Ali Shamyi Pasha, former military governor of Scutari. According to reports received here Ali Shamyi, who is a Kurdish chieftain, and who was recently exiled from Tripoli on a charge of being concerned in the murder of Redvan Pasha at Constantinople, was undergoing an examination when he suddenly rushed on the procurator general, fixed his teeth in his throat and held on like a bulldog until his victim was throttled to death.

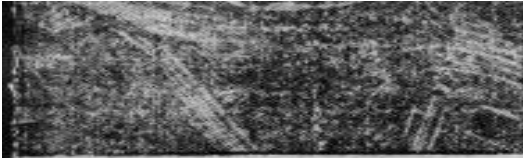
ئىبراھىم پاشاى كوردو خانمە قەشەى ئەمەرىكىى مىس شاتوك

رۆژنامەى ئەمەرىكىى (OKOLONA MESSENGER) كەلمە بەرۋارى 25 مابۆى 1916دا چاپ و بلاوكر اومتەو، بابەتىكى لەژىر ناوئىشانى "ئىبراھىم پاشا" بلاوكر دۆتەو، لەم بابەتە باسى ئەم ئىبراھىم پاشاىەى كردووە كە وەك سەركر دەىەكى دوو ەزار سوارەى كوردىى لەدەوروى بەرى شارى ئورورفە بە كارى رىگرىى و تالانكر دنەو ژیانى خۆى و دەستوینو مندەكەى دابىنكر دوو كەسىكى توندو دلرەقبوو. لەو كاتەشدا كە خانمە قەشەى ئەمەرىكىى مىس شاتوك وەك مسیونىرنىك لەئەمەرىكاو ەاتۆتە گوندىكى ئەو ناوو كىلگەىەكى لەگوندىك كرىو ە تاكو بو كارى (خىر خوازىى) سوودى لى وەر بگرىت، مىس شاتوك كە زانىوئەتى ئىبراھىم پاشا ەقەدە مىل لە گوندىكەى ئەوانەو نرىكە، بىرى كرۆدئەو ە چۆن خۆى لەپەلامارى ئەو سەركر دە خىلەكىیە بپارىزىت، لەوش بئەھوا بوو كە پەنا بو حاكىمى توركى عوسمانى ئورفە يان كونسولى ئەمەرىكىى لەو ناو ەبرىت، بۆىە دواچار دوابرىارى خۆى داو.

مىس شاتوك، سوارى ماینەسى بووو بەھاولى دوو سوارە رىكور است روى لە خىو ەتگاگەى ئىبراھىم پاشاى كورد كر دوو ەو كە نرىكۆتەو لەلایەن دوو سوارەى ئىبراھىم پاشاو ەستىنراو ە ئنجا بردو وىانەتە لای سەرۆكە كەیان. ئىبراھىم پاشا كە بىستوئەتى ئەم ژنە ەاتوو ە بو لای دەم و دەست لە دەوار كەى دەر پەرىو ە بەگەر مىیەو بەخىر ەاتنى مىس شاتوكى كر دوو ەو بردو بئىیەو ە ژور ەو پاش شىو خوار دن دەست بەقسان كر او.

مىس شاتوك و تویەتى كە ئەو نوئىنەرى عىسای مەسىحو لەبەر خاترى خەلك لەو گوندىیەو ئەو كىلگەىەى بو كارى خىر خوازىیە و داواى كر دوو ە گوندىكەى و كىلگەكەى پارىزراو بىت. ەئىشتا مىس شاتوك قسەكانى ئەو ە نەكر دوو، ئىبراھىم پاشا پئى و توو: وەك دەبىنم ژنانى ئەمەرىكىى لەھىچ ناترسن، مادام تۆ لەرىى خوا و بو خزمەتى ەمژاران ەاتوو، داوادەكەم خوا بئپارىزىت و كىلگەكەشت بەپىت و خىر و بەر ەم بىت. با ەموو ئەمانەش شایەت بن ەىچ كەس ناتوانى دەستتان بو بەرىت و تەنانەت شوان و ەىچ كەسى تر مافى ئەو ەى نىیە بەلای خۆت و كىلگەكەتدا بىت "

پاشان مىس شاتوك دوو رۆژى لەئىو خىو ەتگاگەى ئىبراھىم پاشا بەسەر بردو بەدىارىیەو گەر اىەو گوندىكەى ، لەو رۆژ ەو تا ئىبراھىم پاشا لەو ناو ەو بەلینەكەى پاراست و ەىچ كەس نەوىرا بەلای ئەو گوندىو كىلگەكەى شاتوكدا بچىت!

Ibrahim Pasha.

ery, including a reaper, and set the men to farming and stockraising.

Then Ibrahim Pasha appeared on the horizon, a wild Kurdish chief who had gathered two thousand tribesmen and was raiding and robbing on all sides, holding up lone travelers and rooting villages. Finally word came to Miss Shattuck that his raiders were pillaging only seventeen miles away. The next raid might wipe out her villages and destroy the sacred work of a life time. No help could be expected from the fat, lazy Turkish Governor of Ourfa, and the nearest American Consul was far away.

Then it was that this brave American woman, alone at the ends of the earth, rose heroically to the emergency. She determined to face Ibrahim Pasha in his camp and ask for protection. Mounting her white mule, with two companions on horseback, she rode into the desert. On the third day they were challenged by two of Ibrahim's armed scouts and guided into camp.

The Pasha himself came out and, though greatly puzzled, gave them welcome and shelter. After dinner Miss Shattuck went straight to the point, told him of her motive in coming to Ourfa as a messenger of the Prophet Jesus, and of the work she had developed for the welfare of the people, and asked that her villages and farms be protected.

Before she had finished speaking the Pasha replied: "I see that the women of America fear nothing. I see that you have come to this land for the sake of Allah (God) and to help the poor. May Allah bless you and make your farms fruitful. As for the raiding, you and I have eaten together. Let the chiefs be witness that there shall be a zone of an hour's ride of safety about your farms, and not even a shepherd's staff nor a water-skin shall be touched within those boundaries."

For two days Miss Shattuck was the guest of the Chief and before taking leave presented him a Turkish New Testament. When she was ready to go, a beautiful chestnut mare was led up, the gift of the Chief, and he himself held the stirrup for her to mount. Ibrahim kept his word. The villages were never touched. And the fame of Miss Shattuck was spread abroad as a woman of high courage and judgment.

Ibrahim Pasha.

ژنه نهرمه نيهيك له نهمه ريكاهه باسي هاو كاريي كوردان دهكات

روژنامهي نهمه ريكبي (THE CHARLIVIX COUNTY HERALD) كه له بهر واري 25 ي نهمر لى 1919 دا، چاپ و بلاو كراو ته وه، چير وكي ژنيكي نهمه نيهي ده گير يته وه، كه له جينوسايدى نهمه نيهي رزگاريي بو وه و پاش ماوه يهك خوى گهيان دوت ته نهمه ريك، نهمو جينوسايدى كه دهسه لاتداراني توركيي عوسمانى له سالاني يه كه مين جهنگي جيهانيي به بيانوى لايهنگريي نهمه ن بوى روسيا نهمه انجامياندا. روژنامه كه نهم چير وكي له ريگه ي كوميتهى نهمه ريكبي بوى فرياكهوتن له روژ هه لاتى نزيك دهستكه وتو وه، نهمه ي له لايهن (جيمس جهى سپيل) وه سه ر په ر شتبي كرا وه.

نهم ژنه له خيزانيكي دهوله مندى نهمه نيهي بو وه كه خيزاني (خارپوتليان) ه له شارى ئالازيغ يان خه رپوت، نهمه ي مه عموره تولعه ز يزشيان پي دهوت. نهم خيزانه جگه له وه ي مولكيكي زور يان لهو شاره دا هه بو وه، مي ردى ژنه كهش كه (نيچ خارپوتليان) ه بازركان بو وه و جار و بار يش سه ر داني نهمه ريكاي كر دوه، چونكه برايه كي له وي ژيا وه. پاش هه لگير ساندى جهنگ و ده رچوونى برياري پاك تاو كردنى نهمه ن له لايهن دهسه لاتداراني توركي ئيتحادوت سه ر ه قبي عوسمانى، له سالى 1915 وه روودا وه كان زور به خراپي رويشتن و هه وري ره شي نه هاهمه تبي روى تيكر دن.

چير وكي نهم ژنه نهمه نيهي دوور و دريژه، نهمو باس له وه دهكات چون دهسه لاتداراني توركي عوسمانى له پر كر دوويانته سه ر يان و داويان ليكر دوون ماله كانيا چولبكه ن و بينه ده ره وه هه موويان خزان دوونه ته كه مپنكه وه. دوا جار به ره روژ هه لاتى رووباري فورات راپنجيان كر دوون و نجا له ئايز ولى پياوه كانيان له ژن و منداله كان جيا كر دوت وه وه له بهر چاوى نهمان هه موو پياوه كانيان كوشتو وه.

خاتوو خارپوتليان ده لئيت كه زور هه ولمدا وه بهو پارو زيرانه ي هه لمگر تيوون نه فسره و سه ر بازه تور كه كان قايلبكه م واز له مي ر دوو دوو كوره كه م (هاگوپ و هارو قتون كه 23 سال و 21 سال بوون) بينن، به لام رازي نهموون و هه موويان له بهر چاوم كوشتن.

ئەم ژنە ئەرمەنىيە كە دووگيان بوو، بەبىننى ئەم دىمەنە دلرەقە تاوانكارانەيە دەبوریتەمو بۆماوہى 3 رۆژ لەو دەستە بى خۆرام و ئاۋ بىئاگا دەبىت، بەلام پاش ئەوہى بەئاگا دیتەوہ، تىن دەداتەبەر خۆى و دەگەریتەوہ ئەو كامپەى پىشتەر ئەرمەنىيەكانى تىدا زىندانىيكرابوو.

ھەر دەگاتە ئەوى ژان دەيگرئى و دۆخى زۆر پەريشان دەبىت بەشيوہيەك لەمەرگ نزيك دەبىتەوہ. خاتوو خارپوتليان ليرەدا دەئىت:

"ژنىكى كورد كە بەتاوانى ئەوہى ھەولئى يارمەتيدانى ئەرمەنەكانى دابوو، حوكمى خۆى لەوئى بەسەر دەبرد، ئەو يەكەم كەس بوو لەكاتى مندالبوونەكەم ھاوكارىي كەردم."

پاشتر خارپوتليان باسى نەھامەتییەكانى تری خۆى و مندالە ساواكەى دەكات كە چۆن بەچیلەو دار ئاگرىيان كەردۆتەوہو بەپەرۆكۆن دايپۆشيوہو گەرمى كەردۆتەوہ. دواتر ھەر لەو زىندانە خەسووہكەى بىنوو كە لەوئى لەدۆخىكى زۆر نامرۆفانە بەنەخۆشى گيانى سپاردووہ.

پاش ماوہيەك ئەم خانمە و بەشيك لەوانەى لەوئى بوون دەرفەتى شكاندى زىندانەكان دەقوزنەوہو رادەكەنە دەروہ، ليرەشەوہ پەينا بۆ شارى دىرسىمى كوردان دەبەن و ماوہيەكى زۆر لەوئى بەچياكانى دەرسىمەوہ دەمىنەوہو خۆيان لەسەربازانى تورك دەشارنەوہو خۆراك و خواردنيان لەگژوگياى كيوەكانى دەرسىم دابىن دەكەن.

لەر استىيدا دەرسىم و كوردەكانى بەھۆى دژايەتیی بەردەواميان ب دەسلەلتدارانى توركى عوسمانىي ھەمىشە بنكەيەكى پاراستنى ئەو ئەرمەنىيانە بوون كە لەكوشتارى بەكۆمەل رزگاريان دەبوو، ئەوان وەك پەناگەيەك روويان لەدەرسىم دەكردو بەھۆى ھاوكارى كوردانى دەرسىمەوہ خۆيان رزگار دوكرد.

ئەم خانمەش وەك ئەوانى ديكە، پاش ساليك مانەوہ لەدەرسىم، رووى كەردۆتە ئەرزىجان و لەوئىشەوہ ئەرزىرۆم و وان و قارس كە ئەو دەم سوپاى روسياى تزارى لى بوو، دواتر پىش رووى لەتفلىسى و رووسيا كەردووہو لەوئىشەوہ بەھاوكارىي كۆمىتەى فرياكەوتنى ئەمەركىيەوہ خۆى و مندالەكەى گەيشتۆتە ئەمەريكا.

HAIR TURNED WHITE IN A SINGLE NIGHT BY TRAGIC SUFFERINGS, RICH ARMENIAN WOMAN ARRIVES IN U. S.

Detroit, Mich.—The Michigan office of the American Committee for Relief in the Near East, under the direction of the state chairman, James J. Spill-headquarters in New York the story of a wealthy Armenian woman who has just arrived in this country after unspeakable sufferings during which her hair turned white, she said, in a single 24 hours and which she finally escaped by her own heroism and that of Armenian soldiers, who rescued her and her son and other Armenians from a Turkish prison.

The story, as related to Alice V. Williams, the author, follows:

Before May 1915 the Harpootlians were a wealthy and well known family in the city of Mamouret-Ul-Aziz, Turkey. They had owned twenty-five per cent of the land in that district. Mr. H. Harpootlian had been a prosperous merchant and had made frequent visits to the United States on business. Mrs. Harpootlian's brother had held the office of mayor of the city, and had also been governor for several terms, in spite of the fact that Armenians are not usually allowed to hold official positions in Turkey.

But in 1914 when the war broke out, threatening clouds began to rise on the horizon, and gathered with increasing ominousness until on May 2nd, 1915 the storm burst.

Now Mrs. Harpootlian—a white haired woman—sat before me with a beautiful little boy of three and a half years on her knee. Her eyes were full of sadness and her face was lined. At first sight I took her for

common prison. There were also Armenians like myself and one Kurdish woman who was serving a life sentence for the crime of attempting to help the Armenians. It was she who first helped me with my baby.

Its little face was red and blistered. I scooped a little hole in the earth floor, found a few sticks, made a little fire, and with a piece of cloth that I tore from my petticoat, I made a poultice of warmed earth and applied it to my baby's face. It did him good at once. Another prisoner there with a baby a few months old undertook to feed my baby as I was unable. In this way his life was saved."

She looked down at him tenderly and proudly.

"His name," she said, "is Aksor—it means Exile."

"The second day I was in prison, an old lady, ninety years of age, was thrown into the jail, stripped of every bit of clothing and more than half dead.

"I ran to her relief—and I found that she was my husband's mother. She died in a few hours. It was a merciful release from her misery.

"She had been arrested for denouncing the Turks.

"Well, as for me, I only stayed in that prison a week and then the prison was broken open by some Armenian soldiers from Russia, who came by night secretly and took away twenty of us to Dersum, Kurdish city."

For 12 long months Mrs. Harpootlian and her children existed in the mountains of Dersum, up in the snow

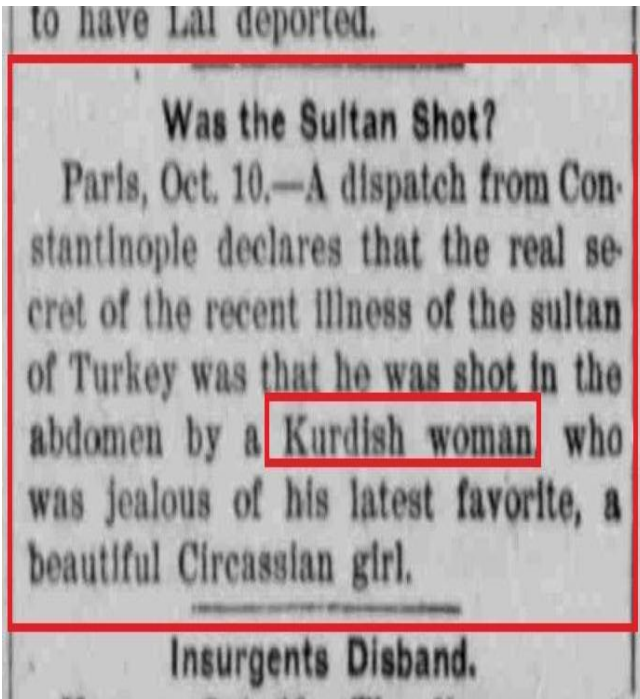

**HAIR TURNED WHITE IN A SINGLE
NIGHT BY TRAGIC SUFFERINGS, RICH
ARMENIAN WOMAN ARRIVES IN U. S.**

Detroit, Mich.—The Michigan office, common prison. There were also

پنكرانى سولتان عهبدولحهمدى دووهم بهدهستى ژنىكى كورد

سولتانهكانى عوسمانى، وهك نهريتى باو لهحهرمسهر اچهندهها ژنيان وهك كه نيزهك راگرتبوو كه لهسهراسهرى ئيمپراتورىيهكهوه بويان دههانين. سولتان عهبدولحهمدى دووهميش (1876-1909) لهمه بهدهر نهبوو بهگويرهه رۆژنامهه ئهمهريكيى (THE CITIZEN) كه لهئۆكتۆبهرى 1906دا، و لهژيرناونشيانى " ئايا سولتان پيكراره؟) چاپ و بلاوكرارهتهوه، وتراوه كه هۆكارى نهئيني نهخوشيهكهه ئهم دوايهه سولتان بهو هۆيهوه بووه كه ژنىكى كورد گولهه به سكه سولتانوه ناوه، ئهويش بهو هۆيهه ئيرههيه به كچيكي جوانى چهركهسيى بردوه!

ژنیکی کورد گیانی شور شگړیکی نهر مهن رزگار دهکات

باغداسهر گریگور باغدیگیان، شور شگړیکی نهر مهنییه که له رووداو هکانی سالی 1895 دا، له لایهن دهسه لاتداری تورکی عوسمانییه وه دستبه سهر کراوه، پاشتر چوته ولاته یه کگرتو وهکانی نهمهریکو لهوی له نیویننگلاند سکول خویندویهتی و پاشتریش بهشی روژ نامهوانی خویندوو مو بووه به وانه بیژو روژ نامه نووس و له ماساچوستس و نیو هامشیر ژیاوه ته اوای ژیانی خوشی بو فریا کهوتتی نهو نهر مهنیانه تهر خان کردوه که رزگاریان بیوو له جینوسایدی سالهکانی جهنگی جیهانیی یه کهمه وه که تورکانی عوسمانی دژی نهر مهن نه انجامیاند.

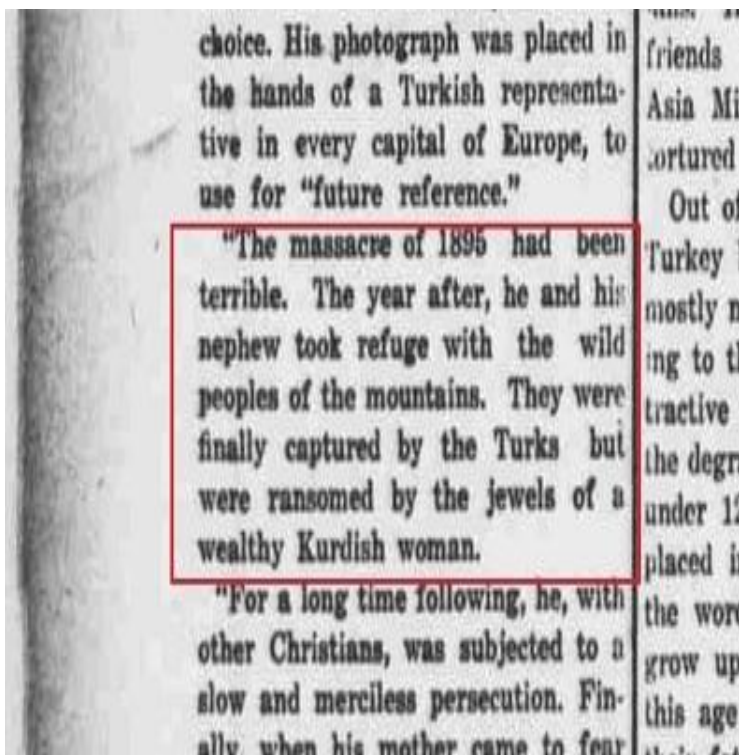
ناوبراو له گیرانه وهی بیر موهرییهکانی له باره ی گرتن و رزگار بوونی، له روژ نامه ی نهمهریکی (BAXTER SPRING NEWS) که له هر واری 27 دیسه مبهری 1917 دا، بلاو کراوه ته وه، به در یژیی باسی تاوانهکانی تورک دهکات له کاتی کومه لکوژیی نهر مهنهکان له تورکیای عوسمانی له سهر دهی له ناوه رستی نه وه تهکانی سه دهی نوژ دهیهم.

روژ نامه که له ته اوای باسکردنی رووداو هکاندا که له خودی باغدار سهر موه وهریگر توه، دوو جار باسی کوردی کردوه، یه که مجار به ناماژوه دووهم جاریش ناوی کوردی هیناوه، له هر دوو باره کهدا کوردی وهک رزگار کهرو یار مه تیدهری نهر مهن وینا کردوه و ده لیت:

" کومه لکوژییه کهی سالی 1895 زور مهن و مهتر سیدار بوو، خوی بر از کهی په نایان برده بهر " خه لکانیکی کتویله له چیاکان/ که مه بهستی کوردانه " به لام دوا جار له لایهن تورکانه وه قول به ستر ارون به لام له بهر امبهری زیرهکانی ژنیکی دهو له مهن دی کورد بهر هه لدا کرا. "

ههروهه پيشتريش روژنامهى ئهمهريكيى (THE TOPEK STATE JOURNAL) كهله روژى 1ى ئوكتوبرهى 1915دا، چاپ و بلاوكراوه تهوه، لهباسى ئهم شوڤشگيره ئهمهنييهدا كه پيش جهنگ خوى گهياندوته ئهمهريكا، نووسيوهتئى:

ميستر باغديگيان لهكاتى كو مهلكوژبييهكهى سالى 1895دا، رووبهرووى مهرگ بوتهوه بهلام خوى و برازاكهى پهنايان بو خهله كيوييهكانى ئاسيائى بچووك بردووه، بهلام دواتر بهتومهتئى شوڤشگيرى دهستبهسهه كراوه وهههشهى سزائى مهرگى ليكرا، بهلام لهو چاره نووسه رزگارىيى بوو پاش ئهوهى ژنيكى كوردى دهولهمهند زيرمهكانى خوى بهخشى بوئهوهى ئازادى بكهن.

Manhattan, Kan., Oct. 1.—After studying for several years in New England schools and colleges, Bagdasar K. Baghdigian, a native Armenian, has come to the Kansas State Agricultural college to study industrial journalism. Mr. Baghdigian came face to face with death in the massacre of 1895. The following year he and his nephew took refuge with savage tribes of Asia Minor, but were later arrested on a charge of being revolutionists. They were threatened with death but were saved from that fate by a rich Kurdish woman who gave jewels for their ransom.

Mr. Baghdigian is a naturalized citizen of the United States having been in this country ten years. During that time he has lived in Massachusetts and New Hampshire. He has obtained his education in this country. He was

ئورورا ماردیگانیان یهکهمین کچه رزگار بووی ئهرمهنی
لهئهمه ریکاوه رایدهگهنیت: "بهگیانی خۆم قهرزاری کوردانی
دهرسیمم".

ئورورا ماردیگانیان کچی گریگۆر لهخیزانیکی ئهرمهنی شار
خهرپوته و پیش جهنگی یهکهمی جیهانی، دایکی بهنیازبوو رهوانه
ئهروپای بکات بۆ خویندن، بهلام رووداو هکانی جهنگ نهک ههر دۆخی
ئهروروپایان شیواندو کاولکارییهکانی جهنگ بآلی بهسهردا کیشا،
لهدهولهتی عوسمانیش ههرزوو نامادهسازی بۆ جهنگ کراو
ئهلمانهکان زیرهکانه عوسمانییهکانیان راکیشایه بهرهی خویان،
دهسهلاتداری ئیتحادو تهسهقیی ناسیونالیستی تورکگهراو
رهگهز پهست، بهئومیدی ئهوهی ئهلمانهکان روسیایان بۆ لهناوبهیریت
و شکست به ئینگلیزو فههنسییهکان بینیت، ئهمانیش ئمپراتورییهکی
تورکیی مهن لهسهر بنههای تۆرانییهت دابهزرینن که ههموو ناوچه
تورکنیشینهکانی ئازهربايجان و ئاسیای ناوهراست و پشتی قهقفاس
بگریته، بهحهمسایکی زۆرهوه هانی خهلیفه محهمدی پینجهمیاندان
جیهاد دژی هاوپهیمانان رابگهیهنیت.

ههرزوو پینستر دهسهلاتداری تورکی عوسمانی ئهوهیان بهگووی
سهفیری ئهمهریکی له ئهستهمبول دابوو که ئهرمهنهکان بهنهینی
پارمهتی له روسیا وهردهگرن، ههریویه دهولهت بهرنامهی
راگواستننی ئهوانی ههیه و کاربو ئهوهدهکات لهناوچهکانی خویان
راپنچی بیابانی باشووریان بکات لهسوریا.

بهههلهگیرساندن جهنگ و تیهوهگلانی ئهرمهن، عوسمانییهکان
راگواستننی ئهرمهنییهکانیان دهستیپکرد، ئهم راگواستننه لهقوناغی
دواتردا، بهپاڵپشت و هاوکاری تهکنیکی ئهلمانهکان، بۆ پرۆسهیهکی
کۆمهلهکوژیی گۆرا و بهدهیان ههزار ئهرمهنی بوونه قوربانی
فههمانرهوایان و ئهفسهرو سهربازانی تورکی ئیتیحادی عوسمانی و
زۆر لهوانه بهدهستگرتن بهسهر سامانی ئهرمهنییهکان و مآلو مولکیاندان
دهولهمهندبوون و بهشیکیان، پاش کۆمهلهکوژیی پیاوان و لاوانی

ئەرمەن، ژن و كچانى ئەر مەنەشيان خستە حەر مەسەر اكانيانەمو ناو و ئاينيان پى گۆرپىن، ھەندىك لەو كچ و ژنانەى مېردو كورەكانيان بەبە چاويانەموە كوژران، كە لەكاتى دەرفەتى گونجاودا ھەلى ھەلاتتيان لەكىس نەدەدا و خويان دەگەياندە سنور يەكانى سوپاي روس و خزمانى ھەلاتويان دەدۆز ينەموە.

خيزانى ئورۇراش يەك لەو خيزانە ئەر مەنەنيانە بوو كە كەوتەبەر راگواستنى توركانى ئيتيحادى، لەبەر ئەموەى كچىكى زۆر جوان و سەرنجرا كيش بوو. فازل پاشاي حاكمى توركى خەرىپوت پىش جىبەجىكر دنى راگواستتەكە، چووبووە مالىان داواى كرىوو بىكاتە ھاوسەرى خۆى، بەلام باوكى وتبوى كە ئورۇرا حەزى بە بەو ھەنيبە، دواتر پاشا بەتورەيىموە لەمالەكەيان چووبووەدەر موە..!

پاش گويشتنى فەرمان، ئەر مەنەكان راپنچى كەمپەكان كران و پياوان و لاوەكانيان كوژران و ژنان و مندالەكانيشيان بەرمو باشوور راپىچ كران، ئورورا پاش ئەموەى تەواوى ئەندامانى خيزانەكەى بەدەستى زەبتيبەى تورك لەدەست دەدات، چەند جارنىك ھەولى راكردن دەدات و ھەر جارەى بەشئومبەك دەكەوتتەموە دەستى توركان.

فەرمانرەوايانى توركى ئيتيحادىي عوسمانى، جگە لەو ھيزە تايبەتتيانەى بۆ جىنۆسايدى ئەر مەن نامادەيان كرىبوو كە فەرمانيان لە شەخسى ئەنورەپاشا و سولتانەموە پى دەگەيشت، سووديان لەو باندانەش دەكرد كە بۆ رىگرتن لە ھاتنەناو موەى چەكدارانى ئەر مەن لەخاكى روسياوہ بۆ يار مەتيدانى ئەر مەنەكانى نيو ئىمپراتورىيەكە و كوشتارى گوندە موسولمانەكان، دايانمەز راندبوو. ھەندىك لەم سەرۆك باندانە بەشنىك لەو كور دە خىلەكيبە كوچەرانە بوون كە لاينەگرى دەولەتبوون و فەرمانيان لە پياوەكانى سولتانەموە وەردەگرت نمونەى: موسا بەگ، شىرەبەگ، خالۇبەگ و سىلۇبەگ. ئەمانە ھەم لەبەرەى جەنگ دژى روس دەجەنگان و ھەميش لەسەر سنوور رىگەيان لەھاتنەناو موەى باندى ئەر مەنى دەگرت كە ھاوپەيمانى روسەكان بوون. ھەندىك لەوانە وەك راوچى كۆيلە، ئەو ئەر مەنە ھەلاتووانەشيان قۇلبەستدەكرد كە

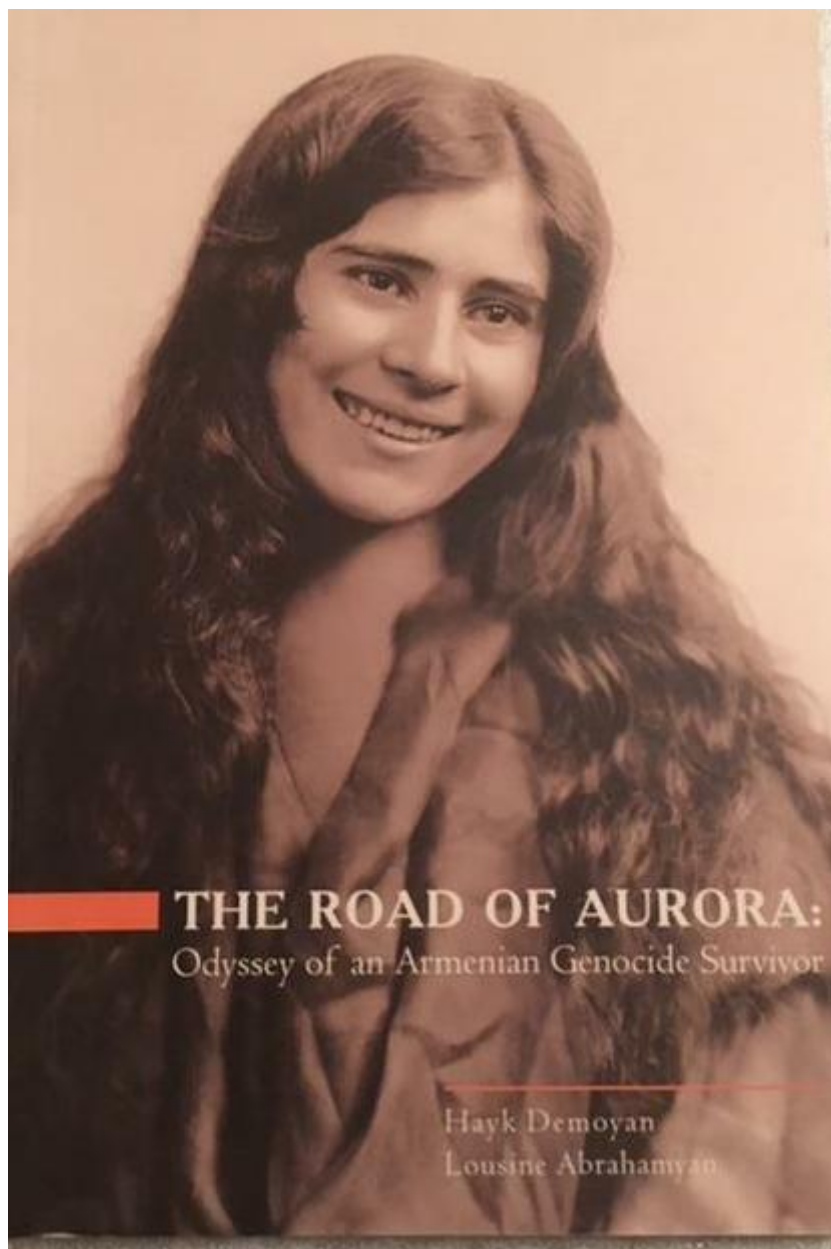
لهكه مه په كان هه لده هاتن، دواتریش له بازارى كۆيله فرۆشى به نرخىكى كه م ده يانفرۆشتن.

ئورورا ماردىگانىيان پاش هه لاتنى له لايهن موسى به گى كورده وه قۆلبه ستر او به 85 سهنت ته سلیمی بازار گانى كۆيله كانى كرده وه، دواتر ئه حمده به گى تورك كه فهرماندارىكى توركى عوسمانى بو وهك كه نيزهك له حمده مسه راي خوى خزاند، به لام ئورورا به هوى شوانىكى ئه حمده به گه وه، هه لات و خوى گه يانده نيو خيله كورده كانى دهرسيم، ئه وانیش به پهرى دل او اييه وه حه وانىانه وه پاراستيان و زه مينه ي رزگار بوونيان بو ره خساند.

ئورورا، سى سال پاش كوشتنى خيزانه كه ي و چه ند جاريك هه لاتن و ده ستر گير كردن، دواچار وهك يه كه مين كچه رزگار بو له جينو سايدى ئه رمه ن به ده سترى توركىيان گه يشته ئه مه رىكا، له ویش چيرۆكى ترازيدىاي ژيانى نهك هه ر بو وه بابته ي سه رنجر اكيشى رۆژنامه كانى ئه مه رىكاو سه رجه م ميدياكان، به لكو كرايه فيلمىكى سینه مايبى به ناوى " ئه رمينىاي لاقه كراو / Ravishes Arminia"

رۆژنامه ي ئه مه رىكى (THE WASHINFTON HERALD) كه له رۆژى 22ى جونى 1919دا، چاپ و بلاوكر او هته وه، سه باره ت به كاتى نمايشكر دنى فيلمه كه نووسيو يه تى كه له كاتى نمايشكر دنى فيلمه كه له گاردن سيه ته، گه وره ترين دۆخى سه رنجر اكيش ئه وه بوو كاتيك فيلمه كه باسى نه هاهمه تيبه كانى ئه رمه نيبه كان و ئورورا ماردىگانىيانى ده كرد، ئهك كچه نازداره جوانه ئه رمه نيبه به شه خسى بوخوى له سه ر شانوكه دهر كه وت و به زمانى خوى قسه ي بو ئاماده بووان كردو باسى ئه وه نه هاهمه تيبه مه زنانه ي كرد كه ئه وه له سه رده سترى تورك به سه ريه اتوه.

ئورورا به دريژى چيرۆكى تاوانه كانى تورك و هه لاتنه كه ي خوى بو رۆژنامه كانى ئه مه رىكى گير او هته وه. ئورورا له رۆژنامه ي (THE Washington times) دا كه له رۆژى 17ى نۆقه مبه رى 1918، چاپ و بلاوكر او هته وه، باسى ئه وه ده كات كه پاش ئه وه ي ئه حمده به گ به هه لاتنه كه ي زانيوه، شوانه كه ي كوشتوه وه زه پتبه ي توركى

for some special work in May. ' In his three wounds."

The Story of Armenia

An event of unusual interest in motion picture circles in Washington is presaged in the announcement that Tom Moore has secured for the Garden Theater next week first local screenings of that gripping film story of ravished Armenia, "Auction of Souls."

But greater interest attaches to this announcement by reason of the fact that Aurora Mardiganian, the beautiful young Armenian girl whose horrible story the picture tells, will appear at the Garden Theater personally, in conjunction with the showing of the film, and tell in her own words the terrible story of what she suffered at the hands of the Turks.

cent children were tied in groups and marched to their deaths in the waters of Bible rivers.

The film has already been shown in several of the nation's principal cities, and has created nothing short of a sensation everywhere. Miss Mardiganian's story has been widely published, but this will be the first chance Washingtonians will have to see it and hear it from her lips.

Moore's Garden Theater, at Ninth street, between D and E streets, will close sometime during the coming month to be thoroughly repainted and redecorated both inside and out.

When the house reopens after the decorators have completed their work, early next theatrical season, it will present an entirely new appearance.

Will not Ahmed Bey suspect you if you return?" I asked.

"Vartabed is too old to live in the desert, and then who would care for my sheep?" Vartabed replied.

Poor, dear Vartabed! Ahmed Bey had him killed in the morning.

I ran along the path the shepherd pointed out to me until, after many hours, I came to the hut of the friendly Kurds. They were shepherd Kurds, and had great respect for Vartabed, who had told them I was the daughter of his one-time master in the Mamuret-ul-Aziz. They expected me and were very kind.

When I remembered Vartabed going back to his sheep and to the mercy of Ahmed Bey I cried. The shepherd Kurd's wife and daughters were sorry, and the Kurd himself went down toward the plain in which Ahmed's house stood, to learn if Vartabed still tended his sheep. That night he came back in great distress. He had learned of Vartabed's fate—none but the shepherd could have helped me escape. Ahmed Bey had been sure. He had summoned Vartabed before him and the shepherd had confessed, as there was no other way. Ahmed Bey sent for his Zaptieths. Vartabed was led out to where his flock was waiting to be taken to the pasture. There was a shot, and old Vartabed had paid with his life for his kindness to the little daughter of his one-time master.

The Kurd was much alarmed for me. Ahmed Bey had sent his Zaptieths to search in the plains and hills for me. Perhaps they would soon be at the hut.

They would not send me away, but I knew that I must go. The hut was too close to the house of Ahmed, and the Zaptieths might come when least expected. So they gave me woollen stockings, the best they had, a great loaf of winter bread, a gourd in which to carry water and a blanket to wrap about me at night. Then I went out into the hills.

Beyond these hills was the great Dersim—the highlands of grass and sand, with hills and mountains everywhere. For many, many miles in each direction no one lived but the Dersim Kurds, some in little villages, some in roving bands. On each side of the Dersim lived the Turks. Once Armenians lived in the cities of the Turks, but now the Armenians were all gone—only Turks were left.

The inhabitants of the Dersim deserts and wastes are not the vicious type of Kurds who live in the south, in the regions to which we had been deported from our homes. The Kurds in the south are nomadic tribes, harsh and cruel. The Dersim Kurds are mostly farmers, and often rebel against their Turkish overlords. They are fanatical Moslems, and have their racial hatred of all "unbelievers," as they look upon Christians.

But the Dersim Kurds do not have the lust of killing that is common with the tribes of the south. To this I owe my life.

For more than a year I was a captive or a wanderer in the Dersim. For many days after I left my friends at the news of old Vartabed's fate I hid in the daytime and travelled at night, walking, walking, always walking somewhere and yet nowhere. When a settlement loomed up before me I turned the other way, trudging aimlessly across the wide plains, through the hills or over deserts.

My bread soon gave out, and water was hard to get, or wherever there was a well or a spring a settlement of Kurds was close. Near one well I hid throughout one whole day, waiting my chance to slip up unobserved and cool my parched throat. There was no opportunity in the daylight, and when night came and I gathered courage

راهینانهکانی وەرزشیی جۆرج هیپۆرت و کاردانهوهی کورد

جۆرج ئیچ هیپۆرت، گەشتکەریکی ئەمەریکییە که لەهکاتی رووداوهکانی ساڵی 1895دا لەروژەهەلاتی تورکیا، بەسواریی سەردانی ناوچەکەهی کردوو و دواتریش لەساڵی 1898یش کتیبێکی پر زانیاریی لە لەندەن سەبارەت بە گەشتەکەهی بەچاپ گەیاند. روژنامەیهکی ئەمەریکیی بەناوی (Essex Country Herald) که لەروژی 3ی فبیرایەری 1911 دا، لەبابەتیکیدا بەناونیشانی " راهینانهکانی هیز. راهینانهکانی جوماناستیک که کاریگەریی لەسەر کوردانی لادیی جیهێشتوو" رووداویکی لە بیرمەرییهکانی جۆرج هیپۆرت راگواستوو که باس لەو دەهکات، جۆرج لەهکاتی سەردانی بۆ ناوچەکە لە مالتیکی کورد ماوهتەوه که تەنیا ژوریکیان هەبوو و هەموویان لەویدا کۆبوونەتەوه.

بەیانێ که لەبەیانیدا هەستاوه، دەستیکردوو بە راهینانی وەرزشی بەیانینی (راهینانی سویدی) و هەموو جولەکانی شان و قول و هەمووی ئەنجامداوو زۆریش حەزیکردوو دواتر بەباشی خۆی بشوات، بەلام لەبەرنەبوونی ئاو ئەو کارەهی بۆ نەکرانو هەر لێرەدا تەشەریک لەتورک دەدات که دەلێت تورکان بۆ خوشتن جامیک ئاپان بەسه!!

ئەجلا لەهکاتی راهینانهکەهی تیبینی ئەوه دەکات که کوردهکان زۆر بە بایهخهوه تەماشای دەکەن و پاشتر بەگۆیی یەکنتردا دەچرپینن و پاشتریش یەک بەدوای یەک ژوورەکه جیدههیلن و دەچنە دەر موهی ژوورەکه!!

جۆرج هیپۆرت وا هەستدەهکات که وەرزشەکەهی لەلایەن کوردانەوه بە سوکایەتی لیکرداوتەوه و پێی بیزاربوون هەر بۆیه چوو گوايه بانگیان بکاتەوه، بەلام کاتیک وەرگیرەکهی دەبینیت، دەلێت ئەوهی چی روویداوه!!؟

وەرگیرەکه قاقا پێدەکەنیت و دەلێت: کوردان کاتیک بینویانە وەرزش دەکەیت و ایان زانیوه ئەوه نوێزو ئەرکی ئاینیی تایبەت بەخۆت ئەنجام

دهدیت هر بویه بوئوهی به بوونی ئەوان بیزار نهیبت وەك
دهستوهر دانیک لیکی نەدەیتەوه بویه جێیانەهێشتوویت!!

لەر استییدا، ئەم دەقه بەلگه‌ی ئەوهیه که لەنیو کوردانی لادینیش
لەوکاتە لەبەر امبەر میوانه بیگانه‌کاندا ریز له ئاین و تایبه‌تمه‌ندی
بەر امبەر گیراوه و نه‌یانویستوو ه بینه مایه‌ی بیزاری بەرامبەر له‌کاتی
نوێژکردن و خواپەرستییدا.

جۆر ئیچ هېپۆرت

ATHLETIC DEVOTIONS.

Gymnastic Exercises That Impressed the Kurdish Villagers.

Everything is liable to be misunderstood, even gymnastic exercises. This truth was brought home to George H. Hepworth, and he tells his experience in "Through Armenia on Horseback." The author was stopping in a Kurdish village, and the inn possessed but one general living room.

In the morning I began my regular gymnastics, stooping until my fingers touched the floor, throwing my arms about like the spokes of a wheel, striking out from the shoulder and going through all the exercises, none of which I ever omitted. I would gladly have taken a sponge bath, but it would have been impossible to get enough water. A pint is enough to suffice a Turk.

Well, I got under way with my exercises when I saw that my audience was excited; conversation dropped into a whisper, then ceased; word passed from one to another, and one by one the occupants of the room quietly left. I feared that they were offended and wanted to call them back and apologize. Just then my dragoman entered, laughing.

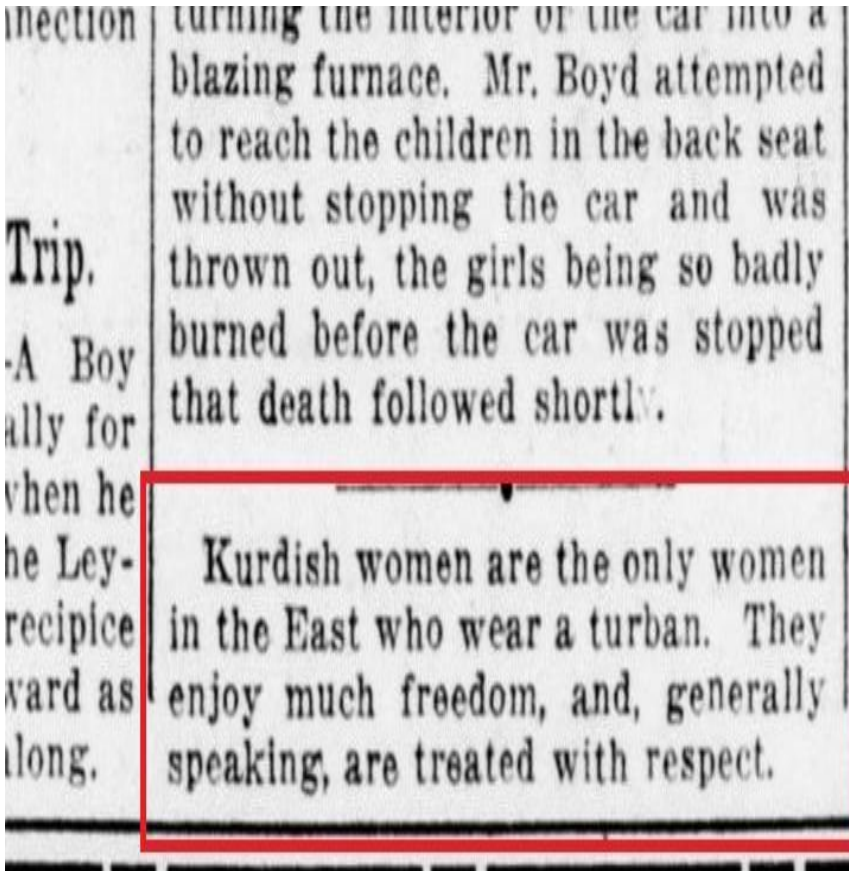
"What has happened?" I asked.

He laughed the harder as he replied:

"The Kurds think you are practicing devotional religious exercises, and they retired under the impression that you would regard their presence as an intrusion."

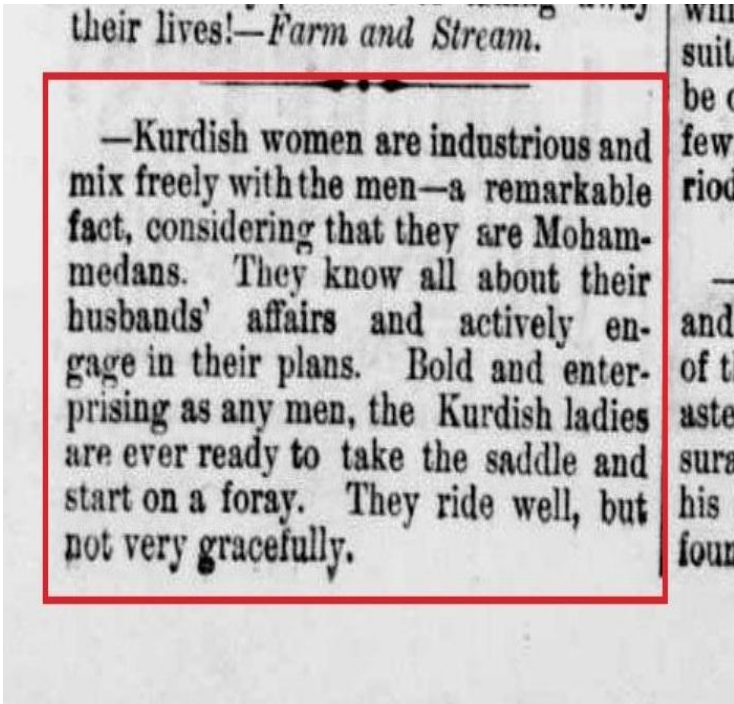
ژنانی کورد نازادو ریزلینگیراون

روژنامه‌ی ئەمەریکی (THE EVENING STAR) که لەروژی 9ی ئەپرێی 1925 دا، چاپ و بلاوکراوەتەوه، لەچەند دیزیکێ کورتدا ئاماژە‌ی بە ژنانی کورد کردووه که تەنیا ژنانی روژه‌لاتن سەر‌وینچ دەبەستن و ئەوان نازادییەکی زۆریان هەیەو بەرێزه مامەڵەیان لەتەکدا دەکریت.

ژناتی کورد نیشکەرو هەلسور و چاونەترسن

رۆژنامەی ئەمەریکی (THE BOSSIER BANNAR) لە 5 مایۆی 1881دا، چاپ و بلاوکراوەتەوه، سەبارەت بە چالاکی و دۆخی ژناتی کورد لە کۆمەڵی کوردەواریدا دەلالت کە ژناتی کورد نیشکەرو هەلسورن و نازادانە تیکەڵی پیاوان دەبن. ئەوەش راستییەکەی سەونجراکێشە لەگەڵ ئەوەی کە موسوڵمانن. ئەوان هەموو شت لەبارەی مێردەکانیانەوه دەزانن و تیکەڵی پلان و بەرنامەکانیان دەبن. وەک هەریاویک نازاو بوین. ژناتی کورد نامادەن هەرکاتێک خۆیان فرێدەنە سەر زینی ئەسپەکانیان و بڕۆن بۆ شەرو پەلامار...

ژناني كورد تا پلهيهكي زور تاييهت سهربهخون و كورداني كوچهر
يهكساني رهگزيبيان تيدايه

لوسي ئيم. جهى گاريت لهروژنامهى ئهممريكيى (XEW-YORK DAILY TKIBUNE) دا كهله روژى دووشهممى ريكهوتى 9ى جولاي 1900دا، وتاريكى زور نايابى لهسهه دوخى ژن لهنيو ئيمپراتوريى عوسمانيدا بهناونيشانى: " لهئيمپراتوريى عوسمانيدا. دوخى ژناني توركيى ، ئهممهنى ، يونانيى و بولگاريى نووسيوه. كاتيك ديه سهه سهه باسى ژن و پهچهو عهبا و روپوش، باس لهو جياكردنهوهو دابرا نه دهكات كه لهئيمپراتوريى عوسمانيدا بهسهه ژندا سهپنراوه، لهوى كه لهكاتى چوونه دهرهوه دهبيت رووى خووى داپوشيت و عهباپوش بيت و لهبيگانه ديار نهبيت. ئهو ئهو نهريته جگه لهكهميمينيى نافرهت بو قوناغيكى پيشووترى پيش ئيسلامى دهگير يتهوهو دهليت كه هوكار كهى بههوى ئهويه كه كهسانى رهگهز جياواز لهشوينيكا پيكهوه هاوسين و دهژين. ئهو دهليت كه ئهم داووران و شار دنهويهى ژن لهدووردهستترين بهشى ئيمپراتوريهكهدا و لهنيو ژنى تورك و يونانيى و ئهممندا ههيه."

ليرهدا لوسي باسى ژنى كورد و ئهلبانيى دهكات و دهليت:

" لهكاتيكدا ژنه موسولمانهكانى ئهلبانيى و كورده چيايهكان تا پلهيهكى تاييهت خاوهنى سهه بهخويى كهسايهتتى خويانن، لهنيو كورداني چيايى ، بهتاييهتى خيله كوچهرهكان، يهكسانيى ئهوهندهيه كه دواى لهلاى ژنى نووى وا دهرهكهويت بيته واقيعيكى چهسپاو."

custom of immemorial antiquity, which is interestingly illustrated in many folktales, a newly wedded husband can exercise no rights over his wife until she has spoken to him.

THE SIGN OF THE VEIL.

The seclusion of Turkish women, when at home within the precincts of the harem, and the concealment of their persons when abroad with veil and cloak, are by no means, as is generally imagined, a consequence of their "degraded" position, but a precaution for their greater safety. The seclusion of women is an Oriental custom far older than Islam, which has in all ages been practised under certain social conditions, and chief among these conditions has been the neighborhood of people of an alien race. Nor is it invariably or exclusively under Islam that such seclusion is practised at the present day. For in the remoter parts of the Ottoman Empire the Christian women, Greek and Armenian, live in the greatest seclusion, and go

Moslem women of the Albanian and Kurdish highlands enjoy an exceptional degree of personal independence. Among the Kurdish mountaineers, and especially the nomad tribes, that "equality of the sexes" so yearned after by the new woman would indeed almost seem to be an accomplished fact.

AN ARMENIAN BRIDE

ژناتی کورد بی پهچهن و قنچ و ریکن وهک پیاوان

روژنامه‌ی نهمه‌ریکی (THE OMAHA SUNDAY BEE) که له‌روژی 7ی نوڤه‌مبه‌ری 1920دا، چاپ و بلاوکر اوته‌وه سه‌بارت بهژنی کورد نووسبو یه‌تی:

"ژنی کورد به‌شیوه‌یه‌کی تایه‌ت سهرنجراکیشه و بی په‌چه‌و و روپووش دین و ده‌چن و دیمه‌نکی قنچ و ریکیان هه‌یه و وهک پیاوان."

Among the attractive matrons of Omaha who are bidding farewell to our city is Mrs. Bryant Rogers, and Mrs. Rogers and three children, Rupert, Margaret and Bryant, Jr., leave next week for California. They will spend some time touring the Pacific coast and will make their home permanently in the city in the "Land of Sunshine." Mrs. Rogers is well known to Omahans, having spent her girlhood days here. She will be remembered as Katherine Powell before her marriage.

1 room of the Blackstone hotel
dnesday evening, November 10,
Press Club Luncheon.

The Omaha Woman's Press club
met for luncheon and a busi-
ness session at the Chamber of Com-
merce Tuesday at 1 o'clock.

Iron Board Cover
The cover on the ironing board
is made of old sheets, but is
made of new heavy un-
singed sheeting 60 inches wide,
is allows the width of muslin to
run the length of the cover. The
cover should be hemmed and four
corners of tape firmly sewed to each
so that it can be easily put on
and taken off. Ready-made covers
stuck together through eyelets are
a convenience. There are various
devices for holding the cover

Notes of Interest to Women

The recently formed Belgian
academy has decided to admit wom-
en to its sacred councils.

Only about 6 per cent of the fe-
males in Spain are employed outside
their homes.

Mrs. Esther M. Richardson has
been a school teacher in Kansas for
the past 63 years.

Mrs. Hugh Wallace, wife of the
American ambassador to France, is
considered the busiest American in
Paris.

One thousand girl scouts in Har-
dsburg, Pa., acted as nurses for
babies for mothers who desired to

to women in all its departments. Up
to the present women could only
study painting and sculpture, engrav-
ing and lithography being barred to
them.

In Zealand the girls and women all
wear full long black skirts, white
caps, tiny gold aprons, coral beads
and aprons.

Kurdish women are particularly
attractive. They are unveiled and
they have the straight, direct look
of the men.

Women artists' models in Japan
are paid \$25 to \$30 per month and
are expected to do two or three
hours' sittings a day.

It is estimated that the 1920 census
will show that fully one-third of all
persons in the United States who are
gainfully employed are women.

كورد رهگهز يكي تاييه تن و ژني كورديش وهك فارس نيهه

روژنامه‌ی ئهمهريکي (NEW YORK TRIBUNE) له روژي 31 مایوی 1921دا، بابه‌تيکی به‌ناو نيشانی: "شوره‌سواری ميترخاسی كورد"، بلاوكر دۆتهوه و نووسيو يه‌تي كه كوردان به‌ته‌واوی رهگهز يكي تاييه تن و جياوازن له فارسه‌كان يان ئيرانيه‌كان، ئه‌وان خه‌لكانيكي نيوه كيويي كوچه‌ريين كه ژيانيان به شوانكاره‌يي و راوكر دنه‌وه له‌كويه سهخت و دوور دهسته‌كان و دۆله قوله‌كاني ئيراندا، دوگوزه‌رينن. ئه‌وان پۆشاكی نه‌ته‌وه‌يي تاييه‌ت به‌خويان هه‌يه كه له‌وانه‌يه سه‌رنجراكيشترين شيوه‌ي رهنگيني و لاته‌كه بيته.

دواتر بابه‌ته‌كه باس له ديمه‌ني جوانخاسی سواره‌ي كورد ده‌كات كه هه‌تاكو ددانيان پرچه‌كن و چۆغه‌يان به‌سه‌ر شه‌رواله‌كانيان ده‌رانگ پانه‌كانيان به‌رداوه‌ته‌وه و پشتويني رهنگاوره‌نگيان له‌ناوقه‌دي به‌ستوه كه زورجار به‌سي گري به‌ستراوه، هه‌روه‌ها مه‌نديلي سوريان به‌ده‌وري كلاويكي ره‌شدا پيچاوه‌و به‌سه‌ريانه‌ويه، تفه‌نگه‌كانيا به‌لاي شانياندا شور كر دۆته‌وه، جگه له‌ كيرو ده‌مانچه يان تفه‌نگي ماوسوري ئه‌لماني ئوتوماتيك. هه‌روه‌ها زيني ئه‌سپه‌كانيان نه‌خشاندوووه قه‌راغه‌كانيان چنيوه.

به‌گه‌ستتي ژني كورد كراسي تاريك له‌به‌رده‌كهن به‌لام رووي جواني خويان له‌ژير په‌چهدا ناشار نه‌وه هه‌روه‌ك ژناني فارس به‌توندي ئه‌و كاره ده‌كهن.

population of Europe, if it were harvested and prepared in a manner fit for human consumption."

Kurds Wonderful Horsemen

The Kurds are racially quite distinct from the Persians, says The Detroit News. They are semi-barbaric, nomadic people, who live on their flocks and by hunting in the wild mountain valleys of Persia. They have their own national costume, which is perhaps the most picturesque in all that country.

Wonderful horsemen and almost always armed to the teeth, the Kurds look particularly romantic as they dash down boulder-strewn hillsides on their sure-footed ponies, with gleaming rifle slung over a shoulder, flowing purple turban loosely bound around a huge black felt hat; broad, colorful scarf around the waist, half hiding two or even three bandoliers, and above which project hilts of a knife and a locally made revolver, or perhaps a German automatic Mauser, and baggy trousers, gayly tasseled and embroidered saddle cloths.

The Kurdish women are generally somber in dress, but do not hide the beauty of their faces under veils as strictly as the Persian women.

Dry

WAS change for an increase in the project oppose counsel a fortnight.

tion to discuss hinder and in

Meas rose, I Repres Maryla Enforc ury to Wheel scanne

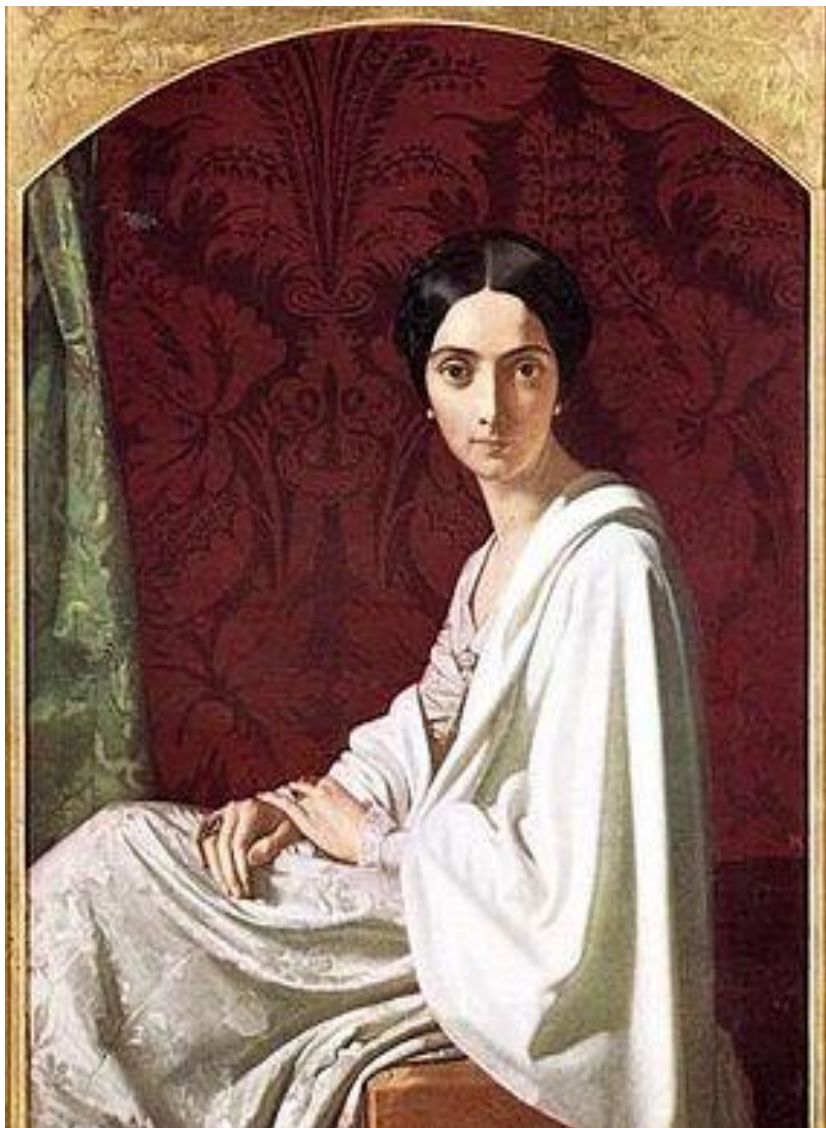
"Bot Mr. W of Pro experts Neithe real in pendin

شازاده کریستینای میلان و پهسنی ژناتی کوردان

رهنگه ناوی شازاده (کریستینا تریقیولیتسیو بلژیوزو 1808-1871) بو کوردان ناویکی ئاشنا نهییت، ناوبراو کچی مارکوس تریقیولیتسیو و لهبنه ماله خاندانهکانی شاری میلانی ئیتالیه و سالی 1824 لهگهل میر بلژیوزو هاوسهرگیری کردوه. کریستینا ژنیکی زور خوینهر اورو ئهدیب و هونهردوست و کومه لایهتی بووه، ناوبراو ئازاندیخوازو شورشگیر بووه له پیناوی سهر بهخویی ولاته کهیدا تیکوشاوه و رولیکی بهرچاوی له سهر بهخویی ئیتالیا دا بینیه. کریستینا ماوهیه که له فهره نسا ژیاوه و خولای هونهرو سیاست و فلسفه بووه، ماوهی سی سالی تهمنیشی بهگهران و سهردانی ئاسیای بچووک بردوته سهر و سهردانی فلهستن و لوبنان و دیمه شقی کردوه، لهو سهردانه شیدا به هه ندیک له ناوچه کوردیهکاندا تیپه ریوه لهو کتیبهیدا که به زمانی ئیتالیی به ناوی: ئاسیای بچووک له سوریا بهوه / (Asie-Mineure et Syrie) که له سالی 1858 دا چاپی کردوه و له سالی 1862 بو ئینگلیزی و مرگیری دراوه. ئاماژهی بو هه ندیک بابتهی تایبهت به گهلی کورد داوه که له سهردانه کهیدا وهک شایه تحالیک بوخی بینونی، که یهک له وانه ژنی کورده.

کریستینا له بارهی ژنی کوردهوه له لایه ره 419 دا، ده لیت: " ئه مپستا له بارهی ژنانه وه قسان ده کم، له سهر مرگیکی خوم و له که ناری رووباری بروکس، له نزیکه گونده کهیان، ئه وانم بینی که خوریان ده شوریه وه و پۆشاکه کانیان له سهر گیاکه وشک ده کرده وه. ههروه ها ئه وانهی که به گوزراشتیکی ساکارانه و فزولیه ته وه ئیمان نزیک ده بوونه وه بوئه وهی وردتر تیبینیمان بکن. من له ههر شوینیک ژنی کوردم بینیه شوخ و شهنگ و وریاو زیره که بووه، بهروویهکی دیار و نهشاراوه به ئازادی دین و دهچن، له بارهی ژنی تورکه وه که له ژیر ده بل پهردهی په چهو عه بادا شار دراونه ته وه. به لام ئه وان (واته ژنی کورد)، له هه لمهت و سهر مرویی میردهکانیدا به دویانه وه و له گهلینان. ئه وان به هه ما ههنگی له گهل نهو به شهی خویاندا ده ژین و

به به‌شدار یکردنی خهون و ئاواتی ئهوان سۆزو توانایه‌کی به‌هیزی پی
به‌خشیون.

Cristina Belgioioso

ORIENTAL
HAREMS AND
SCENERY

Forgotten Books

without a shadow of attractiveness, and mumble a guttural language which more resembles the grunting of an animal than any sound or sign of human intelligence. I speak now of the

women I found on my route, on the banks of the brooks near their villages, who were washing their shearings of wool, or drying their clothes on the grass, and of those who approached us with an expression of stupid curiosity in order to observe us more easily. I have elsewhere seen Kurdish females, handsome and intelligent, marching along with their faces exposed, and from such a platform of freedom, regarding Turkish women askant under the double protection of a veil and an *abat-jour* of black horse-hair.* But these followed their husbands on their venturesome expeditions ; they lived in the company of that part of themselves which possesses the most strength and intelligence ; their passions, or at least their sentiments, acquired more intensity by sharing their perils and hopes, as well as by a community of interests with beings placed higher

than themselves upon the scale of creation. Whatever man and woman may be in civilized society, certain it is that in a state of nature the man is superior to the woman, and never does she elevate herself except by associating herself with him.

For the first time, I had an opportunity to admire and know the Kurdish race of horses. They are smaller than the

* The *rigorous* Turkish women of Asia Minor do not content themselves with the veil, which leaves their eyes exposed ; they attach around their brows a visor of fine wire net-work, or of horse-hair, which descends to where the veil commences. I have tried this arrangement to protect my eyes from the sun.

شیخ عوبهیدوللا و دوستایه‌تی کریستیانیه‌کان

ئهو کاته‌ی شیخ عوبهیدوللای نه‌هری‌ی خه‌ریکی ناماده‌کردن بوو بۆ راپه‌رینی کوردستان، له‌کۆنگره‌ی نه‌هرییدا، هه‌ندیک له‌ و کوردانه‌ی لایه‌نگری سولتان بوون، به‌فیتی ئه‌سته‌مبول پێشنیاری په‌لاماردانی کریستیانیه‌کانیان خسته‌به‌رده‌م، شیخ عوبهیدوللا جگه‌ له‌وه‌ی ئه‌م پێشنیاره‌ی به‌تونیدی ره‌تکرده‌وه، هه‌ولیدا باشترین په‌یوه‌ندی‌شی له‌گه‌ڵ کریستیانیه‌کانی کوردستاندا هه‌بیت. ئه‌م راستیه‌که‌ که‌ ناوه‌ندی کریستیان‌ی سه‌ر به‌ کلێساکانی پێرسبیتریان‌ی ئه‌مه‌ریکی کاتی خۆی درکی پێکردوه‌و رۆژنامه‌ی ئه‌مه‌ریکی (THE DAILY REPUBLICAN) له‌ نو‌قه‌مه‌یه‌ری 1882دا، چاپ و بلا‌وکردۆته‌وه، ئه‌م راستیه‌ی تۆمه‌ارکردوه‌و ده‌لێت:

"نێردراویک له‌ وانه‌وه‌ که‌ له‌ریگه‌ی پێرسبیتریان‌ه‌وه، ده‌لێت که‌ عوبهیدوللای سه‌رکرده‌ی کورد له‌به‌ستنی په‌یوه‌ندی دۆستانه‌ له‌گه‌ڵ ژماره‌یه‌ک سه‌رکرده‌ی کوورده‌ی کریستیان‌ی له‌ ناوچه‌ی گه‌ره‌گ سه‌رکه‌وتوو بووه، هه‌ر به‌وه‌ش توانیوه‌تی هیزیکی گه‌وره‌ کۆبکاته‌وه".

A typhoon passed over Manila yesterday, doing great damage.

A despatch from Van via St. Petersburg states that the Kurdish chief Obaidullah has succeeded in establishing friendly relations with a number of petty Christian Kurdish chieftains of the Gerak territory, and has thereby been enabled to collect a large force.

The Paris Temps says it has reason to believe that Genl. Murad has

If
Repa
and
Bir
Danf
ket.
Use
417 F
For

كورد، خیلگه لیکى بی یاسا

زیاتر لهسه دهیهك پئیش ئیستا، رۆژنامهی ئەمەریکی (THE BOTTINEAU COURANT)، كەله رۆژی 29ی جونی 1916دا، چاپ و بلاو كراو تهوه، بابەتیکى له ژیر ناو نیشانی: " خیلگه لیکى بی یاسا" دا بلاو كر دۆتهوه كه ده لئیت:

" ریشهی كوردان به دروستی تا ئیستا یهكلانه بوتهوه، به لام بپروا وایه كه له دهمارهكانیاندا خوینی كلدانییهكان و بابلی و ئاسورییهكاندا دهسورپیت. لهكۆنهوه كوردان چیاكانیان بۆ نیشتهجیبوون بهلاوه پهسه ندبووه، شانازییشان به موه كردوه، ههروهك ئیستا دهیکه، ئه ناو نیشانهی كه مانای " جهنگاوهر" دهگهیهنێ. ئه مپرو بۆ رۆژئاوا گوتو زیاتر وهك له كورد ناسراون. ئهوانهی 2500000 كهسن و بهزوری له كوردستاندا نیشتهجین، كه بهزوری ناوچهیهكی شاخاوبیهو له رۆژه لاتی دیجله دهكشیت به ئاراسته ی ورمی. ئه و خاكه ی روپنوهكه ی 60000میل دوو جایه، كه له تهواوی ولاته كهدا نه میانیك ریگای ئاسنی تیدایه و نه شهقامیکیش بۆ تپهرینی موسافیران، مهگه ر تهغیا به ولاخ و کاروانی نهی.

هیچ كهس له كورد زیاتر له لایهن توركان و ئیرانییهكان مایه ی دلهر اوکی و بيمتانهی نییه. نووسه رێك له ئەمەریكان ریقیومه، ده لئیت كه ئهوان حیساب بۆ ئاینی مرۆ ناکهن و به ردهوام، تورك بی و فارس بی هه ر روتی دهكهنهوه و ئەمەریکی و یونانیش بیت ههروا تالانی دهكهن. دهرباری عوسمانی و شای ئیرانی، به چه ندين هو، توانای دهستیه مردانیان نه. به پروای من، فه رمانهروایی رووسهكان له باكووری ئیران، نیعمه تیکى باشه بۆ جووتیاره ناشتیخواز هكان. رووسیا تهغیا حكومه ته كه توانیوییه تی له نێو كوردان نهزم و سام به سه پینی.

یاسا بۆ كورد بابەتیکى شهخسییه، هه ر تاكێك خۆی به پاشا و میری خۆی دهزانیت، حكومه ت و دهسه لاتیکی پاشایه تی خود كۆنترۆل له نێو كورداا نه بووه، عه قلی كوردی بۆ خۆی دهستوری خۆیه تی، ئه و ئه مرازی چه سپاندنی یاسا و عه داله تهكه ی لوله ی تفنگ و نوکی شمشیر مه که یه تی. به دلنیا ییه وه، حاله تیکى به م

چەشنەش نە بۆ دامەزراندنى حكومەتىكى چەسپاۋ جىگىر شياۋە نە فەزايەكى لەو شىۋەھىش بۆ پەرەپىدان و ھىنانەبەرى جۆرىكى شياۋى سروسىتى مەرف لىبارە.

"TRIBES WITHOUT THE LAW"

And They, the Kurds, Dwell in a Land
Having Neither Railways
Nor Roads.

The origin of the Kurds has not been satisfactorily settled, but it is believed that in their veins flows the blood of Chaldeans, Babylonians and Assyrians. In early times the Kurds preferred mountains for their place of habitation, and took great pride then, as they do now, in being called "Gurdu," a title which signifies "warrior." Today the "Gutu" are better known in the occident as Kurds, and number about 2,500,000, and have their abodes mostly in Kurdistan. Their land, which is extremely mountainous, rises to the east of the upper Tigris in the direction of Urumiah. The area of this space is 60,000 square miles. There is not a mile of railway in the whole country, and neither is there a road fit for traveling except by caravan.

No people are more mistrusted by the Persians and the Turks than the Kurds, a writer in the American Review of Reviews says. They do not consider a man's religion and standing; they would rob a Turk or a Persian as well as an American or a Greek. The Ottoman porte and the Persian shah have not the power to interfere; for that very reason, I believe, the Russian rule in northern Persia was a great blessing to the peace-loving peasants, as Russia was the only government which was able to establish order and to create fear among the Kurds. Of 2,500,000 Kurds, there is no one who calls himself law-giver and ruler, no one who assumes the authority to punish his fellow

Kurd. Law with a Kurd is a personal matter. Each individual considers himself his own king and prince. A monarchy of self-control is unknown among them. The Kurdish mind is his constitution, his gun and sword the means by which he enforces his law and justice. Such a state of affairs is not, of course, favorable to the establishment of a stable government, nor is such an atmosphere conducive to the development of the better qualities of human nature.

Rewards of Merit.

"I used to tell my son that if he was a good boy I'd take him to the circus."

"Is he too old for that?"

"Rather. Now he intimates that if I succeed in keeping in his good graces he may get me a ticket to see him play football."

There is no idle curiosity. It works overtime.

ME
Mar
Wi
Th
st
sa
as
D

IS
AN
Co
to
to
Su
he
PA

BUT
SE
NO
is
an
fur
Ca